

Larvik
kommune

KOSTRA og nøkkeltall Larvik

Foreløpige tall 2019

Innhold

Demografi	6
Hovedtall drift	9
Prioritet - Brutto driftsinntekter i kroner per innbygger (B)	10
Prioritet - Brutto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter (B)	11
Prioritet - Brutto driftsutgifter i kroner per innbygger (B)	13
Prioritet - Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter (B)	14
Prioritet - Eiendomsskatt i prosent av brutto driftsinntekter (B)	16
Økonomi - Frie inntekter i kroner per innbygger (B)	18
Økonomi - Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter (B)	20
Økonomi - Netto lånegjeld i kroner per innbygger (B)	22
Økonomi - Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter (B)	23
Økonomi - Skatt på inntekt og formue (inkludert naturressursskatt) i prosent av brutto driftsinntekter (B)	25
Økonomi - Statlig rammeoverføring i prosent av brutto driftsinntekter (B)	26
Investering, finansiering, balanse	27
Prioritet - Netto avdrag i prosent av brutto driftsinntekter (B)	27
Økonomi - Langsiktig gjeld i prosent av brutto driftsinntekter (B)	29
Økonomi - Pensjonsforpliktelse i kroner per innbygger (B)	31
Grunnskole	32
Prioritet - Netto driftsutgifter grunnskolesektor (202, 215, 222, 223), per innbygger (B)	34
Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (202) grunnskole (B)	35
Produktivitet - Elever per kommunal grunnskole (B)	36
Produktivitet - Korrigerte brutto driftsutgifter til skoleskyss (223), per elev som får skoleskyss	37
Dekningsgrad - Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning (B)	38
Dekningsgrad - Andel elever i grunnskolen som får tilbud om skoleskyss (B)	39
Dekningsgrad - Andel timer spesialundervisning av antall lærertimer totalt (B)	40
Kvalitet - Gjennomsnittlig grunnskolepoeng (antall)	41
Grunnlagsdata (Nivå 3) - Antall elever i kommunal SFO	42
Grunnlagsdata (Nivå 3) - Antall elever i kommunale grunnskoler	43
Barnehage	44
Produktivitet - Barn i barnehage (antall)	45
Produktivitet - Korrigerte brutto driftsutgifter i kroner per barn i kommunal barnehage (B)	46
Dekningsgrad - Andel minoritetsspråklige barn i barnehage i forhold til alle barn med barnehageplass (B)	47
Barnevern	48
Prioritet - Barnevern nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr)	49
Dekningsgrad - Andel barn i institusjon og fosterhjem av barn med tiltak (B)	50
Dekningsgrad - Andel barn med barnevernstiltak ift. innbyggere 0-22 år	51
Pleie og omsorg	52
Prioritet - Aktivisering, støttetjenester (f234) - andel av netto driftsutgifter til plo (B)	53
Prioritet - Institusjoner (f253+261) - andel av netto driftsutgifter til plo (B)	54
Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (234) aktiv.- og servicetjen eldre og pers. m/funk.nedsett. (B)	55
Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (253) helse- og omsorgstjenester i institusjon (B)	56
Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (254) helse- og omsorgstj. til hjemmeboende (B)	57
Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (256) tilbud om ø. hjelp døgnopphold i kommunene (B)	58
Prioritet - Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner, pleie- og omsorgstjenesten (B)	59
Prioritet - Netto driftsutgifter, helse og omsorg, i prosent av totale netto driftsutg (B)	60
Prioritet - Netto driftsutgifter, pleie og omsorg pr. innbygger 67 år og over (B)	61
Prioritet - Netto driftsutgifter, pleie og omsorg pr. innbygger 80 år og over (B)	62
Prioritet - Tjenester til hjemmeboende (f254) - andel av netto driftsutgifter til plo (B)	63
Produktivitet - Korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon, pr. kommunal plass (B)	64
Dekningsgrad - Andel plasser i skjermet enhet for personer med demens (B)	65
Dekningsgrad - Plasser i institusjon i prosent av innbyggere 80 år over (B)	66

KOSTRA og nøkkeltall 2019 – Larvik – foreløpige tall

Kvalitet - Andel brukerrettede årsverk i omsorgstjenesten m/ helsefagutdanning (prosent) _____	67
Kvalitet - Andel brukertilpassede enerom m/ eget bad/wc (prosent) _____	68
Kvalitet - Årsverk i brukerrettede tjenester m/ fagutdanning fra høyskole/universitet (antall) _____	69
Kommunehelse _____	70
Prioritet - Netto driftsutg til diagnose, behandling og rehabilitering pr. innbygger (B) _____	71
Prioritet - Netto driftsutg til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetj. pr. innb 0-20 år (B) _____	72
Prioritet - Netto driftsutg til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetj. pr. innb 0-5 år (B) _____	73
Prioritet - Netto driftsutgifter kommunehelse i prosent av samlede netto driftsutgifter _____	74
Prioritet - Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kommunehelse (B) _____	75
Prioritet - Netto driftsutgifter til forebyggende arbeid, helse pr. innbygger (B) _____	76
Dekningsgrad - Ergoterapeutårsverk per 10 000 innbyggere (kommunehelse+omsorg) (årsverk) _____	77
Dekningsgrad - Jordmødre per 10 000 fødte i løpet av året (årsverk) _____	78
Dekningsgrad - Reservekapasitet fastlege (B) _____	79
Dekningsgrad - Årsverk av helsesøstre pr. 10 000 innbyggere 0-5 år. Funksjon 232 _____	80
Dekningsgrad - Årsverk av leger pr. 10 000 innbyggere. Funksjon 241 _____	81
Kvalitet - Antall åpne fastlegelister _____	82
Andre nøkkeltall - Gjennomsnittlig listelengde (B) _____	83
Sosiale tjenester _____	84
Prioritet - Andel netto driftsutgifter til råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid (B) _____	85
Prioritet - Andel netto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp (B) _____	86
Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (281) økonomisk sosialhjelp (B) _____	87
Prioritet - Netto driftsutgifter til råd, veiledning og sos.forebyggend arb. pr. innb, 20-66 år (B) _____	88
Prioritet - Netto driftsutgifter til sosialtjenesten i prosent av samlede netto driftsutgifter (B) _____	89
Prioritet - Netto driftsutgifter til sosialtjenesten pr. innbygger 20-66 år (B) _____	90
Prioritet - Netto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp pr innbygger 20-66 år (B) _____	91
Produktivitet - Brutto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp pr. mottaker (B) _____	92
Dekningsgrad - Andel mottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde (B) _____	93
Dekningsgrad - Andelen sosialhjelpsmottakere 18-24 år, av innbyggerne (19)-24 år (B) _____	94
Dekningsgrad - Andelen sosialhjelpsmottakere i alderen 20-66 år, av innbyggerne 20-66 år (B) _____	95
Grunnlagsdata (Nivå 3) - Samlet stønadssum (bidrag + lån) _____	96
Grunnlagsdata (Nivå 3) - Sosialhjelpsmottakere (antall) _____	97
Grunnlagsdata (Nivå 3) - Sosialhjelpsmottakere 18-24 år (antall) _____	98
Grunnlagsdata (Nivå 3) - Sosialhjelpsmottakere med sosialhjelp i 6 måneder eller mer (antall) _____	99
Andre nøkkeltall - Netto driftsutgifter (242) Råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid _____	100
Andre nøkkeltall - Netto driftsutgifter (275) Introduksjonsordningen _____	101
Andre nøkkeltall - Netto driftsutgifter (276) Kvalifiseringsordningen _____	102
Kultur og idrett _____	103
Prioritet - Netto driftsutgifter for kultursektoren per innbygger i kroner (B) _____	104
Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (370) bibliotek (B) _____	105
Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (380) idrett og tilskudd til andres idrettsanlegg (B) _____	106
Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (381) kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg (B) _____	107
Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (383) musikk- og kulturskoler (B) _____	108
Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (385) andre kulturaktiv. og tilsk. til andres kulturbygg (B) _____	109
Dekningsgrad - Andel elever (brukere) i grunnskolealder i kommunens musikk- og kulturskole, av antall barn i al (B) _____	110
Kvalitet - Frivillige lag og foreninger, andre kulturaktiviteter Frivillige lag og foreninger som mottar kommunalt tilskudd (antall) _____	111
Plan, kulturminner, natur og nærmiljø _____	112
Prioritet - Netto driftsutgifter til naturforvaltning og friluftsliv per innbygger (B) _____	113
Prioritet - Netto driftsutgifter til plansaksbehandling per innbygger (B) _____	114
Prioritet - Netto driftsutgifter til rekreasjon i tettsteder per innbygger (B) _____	115
Produktivitet - Behandlede byggesøknader i alt (antall) _____	116
Produktivitet - Behandlede dispensasjonssøknader (antall) _____	117
Produktivitet - Mottatte byggesøknader (antall) _____	118

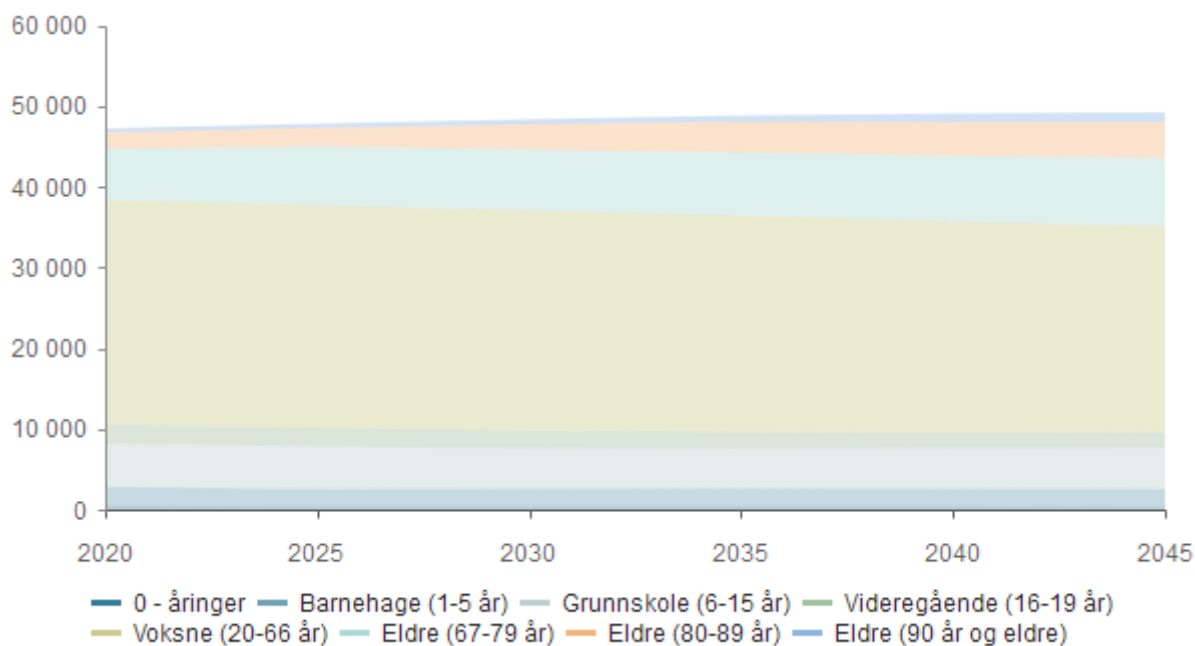
KOSTRA og nøkkeltall 2019 – Larvik – foreløpige tall

Dekningsgrad - Samlet lengde maskinpreparerte skiløyper _____	119
Økonomi - Korrigerte brutto driftsutgifter (301) plansaksbehandling _____	120
Økonomi - Korrigerte brutto driftsutgifter (335) rekreasjon i tettsted _____	121
Økonomi - Korrigerte brutto driftsutgifter (360) naturforvaltning og friluftsliv _____	122
Andre nøkkeltall - Område- og detaljreguleringsplaner vedtatt av kommunen siste år (B) _____	123
Vann, avløp og renovasjon _____	124
Produktivitet - Avløp - Årsgebyr for avløpstjenesten (gjelder rapporteringsåret+1) _____	125
Produktivitet - Årsgebyr for avfallstjenesten - ekskl. mva. (gjelder rapporteringsåret+1) (kr) _____	126
Produktivitet - Årsgebyr for vannforsyning - ekskl. mva. (gjelder rapporteringsåret+1) (kr) _____	127
Dekningsgrad - Antall innbyggere tilknyttet kommunal vannforsyning (antall) _____	128
Dekningsgrad - Avløp - Andel av befolkningen som er tilknyttet kommunal avløpstjeneste _____	129
Dekningsgrad - Vann - Andel av befolkningen som er tilknyttet kommunal vannforsyning _____	130
Kvalitet - Avløp - Estimert gjennomsnittsalder for spillvannnett med kjent alder _____	131
Kvalitet - Renovasjon - Levert til materialgjenvinning og biologisk behandling per innbygger (kommune) _____	132
Eiendomsforvaltning _____	133
Prioritet - Netto driftsutgifter til administrasjonslokaler per innbygger (B) _____	134
Prioritet - Netto driftsutgifter til førskolelokaler per innbygger (B) _____	135
Prioritet - Netto driftsutgifter til institusjonslokaler per innbygger (B) _____	136
Prioritet - Netto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning per innbygger (B) _____	137
Prioritet - Netto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning, i prosent av samlede netto driftsutgifter (B) _____	138
Prioritet - Netto driftsutgifter til kommunal forvaltning av eiendommer (F121) per innbygger (B) _____	139
Prioritet - Netto driftsutgifter til skolelokaler per innbygger (B) _____	140
Prioritet - Samlet areal på administrasjonslokaler i kvadratmeter per innbygger (B) _____	141
Prioritet - Samlet areal på formålsbyggene i kvadratmeter per innbygger (B) _____	142
Produktivitet - Herav energikostnader for kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter (B) _____	143
Produktivitet - Herav utgifter til renholdsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter (B) _____	144
Produktivitet - Utgifter til driftsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter (B) _____	145
Produktivitet - Utgifter til vedlikeholdsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter (B) _____	146
Dekningsgrad - Netto driftsutgifter på funksjon ei endomsforvalt, kommune utg til ei endomsforvalt i pros av totale utg _____	147
Samferdsel _____	148
Produktivitet - Brutto driftsutgifter ekskl. avskrivninger i kr pr. km kommunal vei og gate (B) _____	148
Produktivitet - Brutto driftsutgifter i kr pr. km kommunal vei og gate (B) _____	149
Produktivitet - Netto driftsutgifter ekskl. avskrivninger i kr pr. km kommunal vei og gate (B) _____	150
Dekningsgrad - Antall parkeringsplasser skiltet for forflytningshemmede pr. 10 000 innb (B) _____	151
Dekningsgrad - Antall utstedte parkeringstillatelser for forflytningshemmede pr. 10 000 innb (B) _____	152
Folkehelse _____	153
Folkehelseprofil - Befolkning - Personer som bor alene, 45 år + _____	155
Folkehelseprofil - Helsetilstand - Antibiotikabruk, resepter _____	156
Folkehelseprofil - Helsetilstand - Forventet levealder, kvinner _____	157
Folkehelseprofil - Helsetilstand - Forventet levealder, menn _____	158
Folkehelseprofil - Helsetilstand - Hjerte- og karsykdom _____	159
Folkehelseprofil - Helsetilstand - Psykiske sympt./lidelser _____	160
Folkehelseprofil - Helsetilstand - Utdanningsforskjell i forventet levealder _____	161
Folkehelseprofil - Miljø, skader og ulykker - God drikkevannsforsyning _____	162
Folkehelseprofil - Miljø, skader og ulykker - Skader, behandlet i sykehus _____	163
Folkehelseprofil - Oppvekst og levekår - Barn av enslige forsørgere _____	164
Folkehelseprofil - Oppvekst og levekår - Bor trangt, 0-17år _____	165
Folkehelseprofil - Oppvekst og levekår - Frafall i videregående skole _____	166
Folkehelseprofil - Oppvekst og levekår - Inntektsulikhet, P90/P10 _____	168
Folkehelseprofil - Oppvekst og levekår - Laveste mestringsnivå i lesing, 5. kl. _____	169
Folkehelseprofil - Oppvekst og levekår - Lavinntekt (husholdninger) _____	170

KOSTRA og nøkkeltall 2019 – Larvik – foreløpige tall

Folkehelseprofil - Oppvekst og levekår - Trives på skolen, 10. klasse _____	171
Folkehelseprofil - Oppvekst og levekår - Vgs eller høyere utdanning, 30-39år _____	172

Demografi

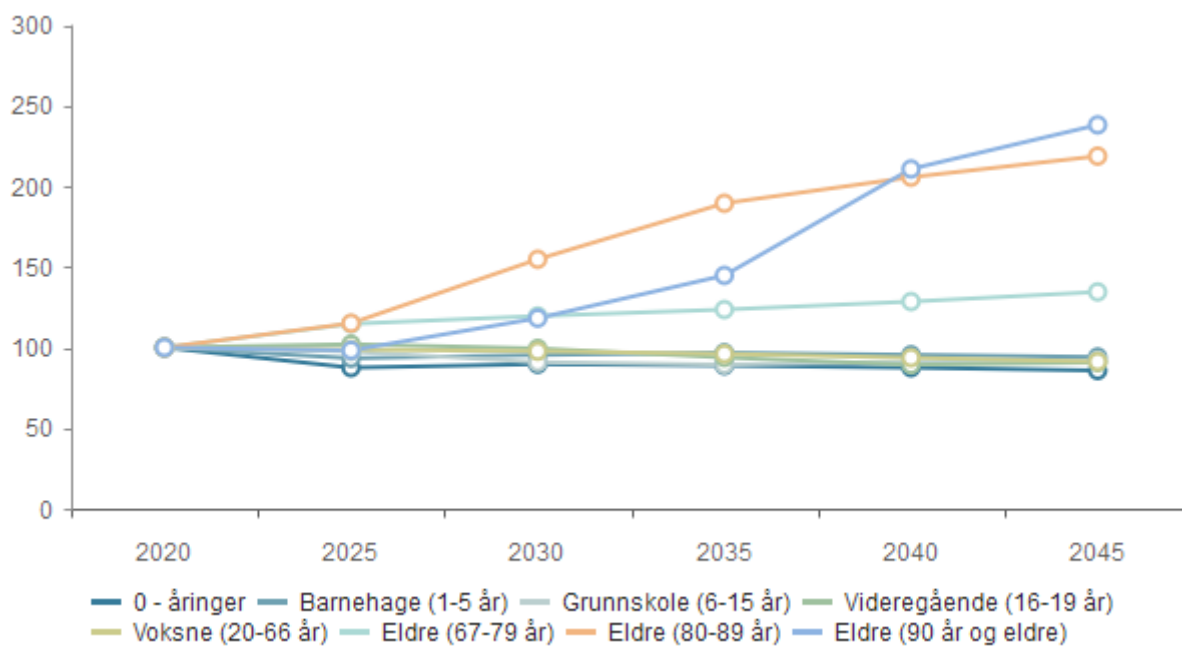

	2020	2025	2030	2035	2040	2045
0 - åringar	456	399	409	405	399	391
Barnehage (1-5 år)	2 326	2 171	2 219	2 250	2 221	2 189
Grunnskole (6-15 år)	5 419	5 288	4 925	4 846	4 942	4 986
Videregående (16-19 år)	2 239	2 284	2 226	2 101	1 999	2 031
Voksne (20-66 år)	27 949	27 605	27 302	26 855	26 179	25 503
Eldre (67-79 år)	6 282	7 205	7 509	7 761	8 071	8 447
Eldre (80-89 år)	2 021	2 325	3 127	3 829	4 156	4 420
Eldre (90 år og eldre)	512	503	605	741	1 079	1 219
Total	47 204	47 780	48 322	48 788	49 046	49 186

Prognose type : Middels nasjonal vekst

Prognose periode : 25

KOSTRA og nøkkeltall 2019 – Larvik – foreløpige tall

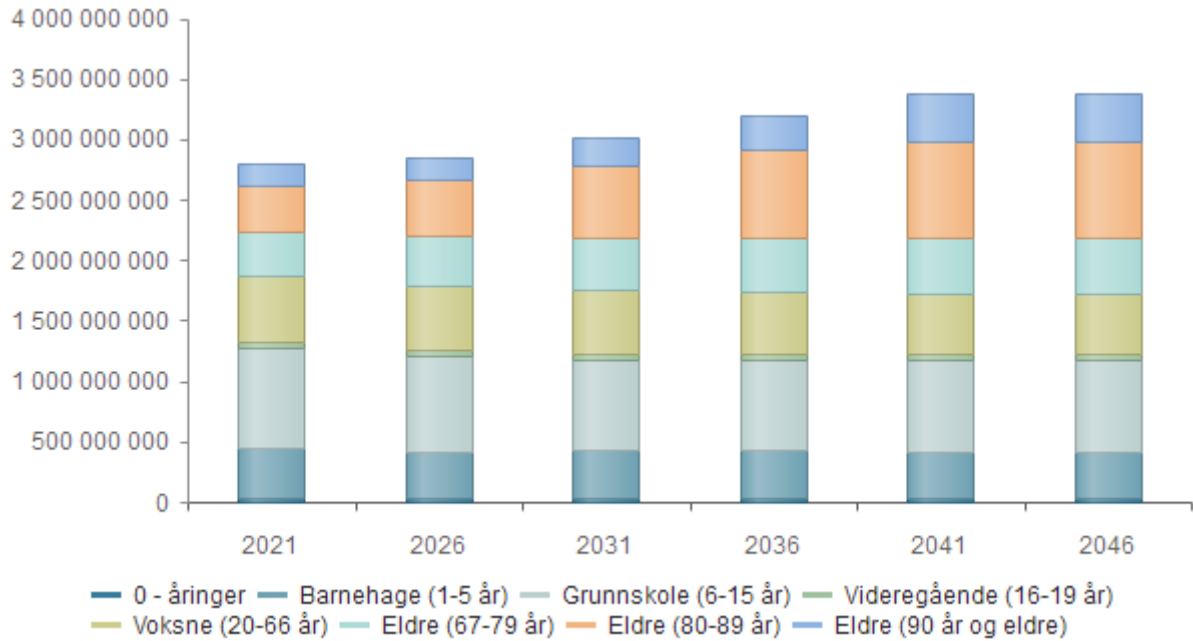

	2020	2025	2030	2035	2040	2045
0 - åringar	100,0 %	87,5 %	89,7 %	88,8 %	87,5 %	85,7 %
Barnehage (1-5 år)	100,0 %	93,3 %	95,4 %	96,7 %	95,5 %	94,1 %
Grunnskole (6-15 år)	100,0 %	97,6 %	90,9 %	89,4 %	91,2 %	92,0 %
Videregående (16-19 år)	100,0 %	102,0 %	99,4 %	93,8 %	89,3 %	90,7 %
Voksne (20-66 år)	100,0 %	98,8 %	97,7 %	96,1 %	93,7 %	91,2 %
Eldre (67-79 år)	100,0 %	114,7 %	119,5 %	123,5 %	128,5 %	134,5 %
Eldre (80-89 år)	100,0 %	115,0 %	154,7 %	189,5 %	205,6 %	218,7 %
Eldre (90 år og eldre)	100,0 %	98,2 %	118,2 %	144,7 %	210,7 %	238,1 %
Total	100,0 %	101,2 %	102,4 %	103,4 %	103,9 %	104,2 %

Prognose type : Middels nasjonal vekst

Prognose periode : 25

KOSTRA og nøkkeltall 2019 – Larvik – foreløpige tall

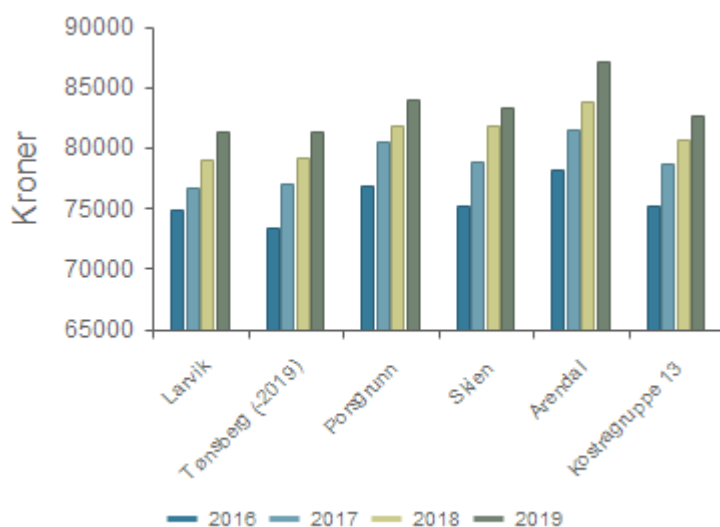

	2021	2026	2031	2036	2041	2046	Totalt
0 - åringar	27 448 200	702 000	561 600	-280 800	-561 600	0	27 869 400
Barnehage (1-5 år)	414 729 000	-28 433 200	10 049 200	3 853 400	-5 977 800	0	394 220 600
Grunnskole (6-15 år)	837 120 000	-41 625 600	-40 396 800	-7 219 200	12 902 400	0	760 780 800
Videregående (16-19 år)	46 283 100	2 556 400	-3 629 700	-2 318 000	-848 300	0	42 043 500
Voksne (20-66 år)	540 713 200	-8 720 100	-3 461 600	-10 303 900	-14 815 100	0	503 412 500
Eldre (67-79 år)	366 565 500	50 122 800	13 267 800	12 417 300	20 582 100	0	462 955 500
Eldre (80-89 år)	384 130 600	74 666 200	143 187 800	128 105 600	56 046 200	0	786 136 400
Eldre (90 år og eldre)	179 628 600	6 492 600	40 398 400	64 204 600	111 095 600	0	401 819 800
Total	2 796 618 200	55 761 100	159 976 700	188 459 000	178 423 500	0	3 379 238 500

Hovedtall drift

	Larvik 2018	Larvik 2019	Tønsberg (- Porsgrunn 2019)	Skien	Arendal	Kostragruppe 13	
Prioritet							
Brutto driftsinntekter i kroner per innbygger (B)	78 988	81 378	81 390	83 980	83 363	87 084	82 725
Brutto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter (B)	0,5 %	2,0 %	-0,9 %	-1,3 %	0,5 %	-0,1 %	0,5 %
Brutto driftsutgifter i kroner per innbygger (B)	78 600	79 784	82 115	85 083	82 911	87 127	82 339
Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter (B)	5,7 %	5,7 %	4,8 %	6,3 %	11,7 %	4,3 %	11,2 %
Eiendomsskatt i prosent av brutto driftsinntekter (B)	0,0 %	0,0 %	0,0 %	5,0 %	3,3 %	2,9 %	2,1 %
Økonomi							
Frie inntekter i kroner per innbygger (B)	53 231	55 776	54 361	53 911	54 399	54 206	55 214
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter (B)	-0,3 %	3,3 %	-0,4 %	2,1 %	1,0 %	0,1 %	1,6 %
Netto lånegjeld i kroner per innbygger (B)	77 673	82 383	68 233	87 121	69 147	88 969	76 997
Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter (B)	98,3 %	101,2 %	83,8 %	103,7 %	83,0 %	102,2 %	93,1 %
Skatt på inntekt og formue (inkludert naturressursskatt) i prosent av brutto driftsinntekter (B)	33,6 %	33,5 %	37,7 %	33,7 %	31,3 %	30,2 %	37,4 %
Statlig rammeoverføring i prosent av brutto driftsinntekter (B)	33,8 %	35,1 %	29,1 %	30,5 %	34,0 %	32,0 %	29,4 %

Prioritet - Brutto driftsinntekter i kroner per innbygger (B)

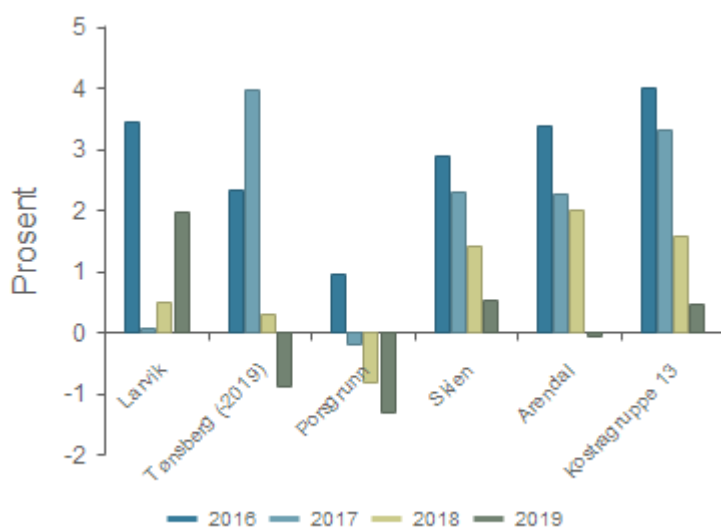
	2016	2017	2018	2019
Larvik	74 833	76 732	78 988	81 378
Tønsberg (-2019)	73 437	77 100	79 131	81 390
Porsgrunn	76 855	80 473	81 765	83 980
Skien	75 207	78 860	81 831	83 363
Arendal	78 140	81 558	83 724	87 084
Kostragruppe 13	75 268	78 613	80 626	82 725

Brutto driftsinntekter er de samlede kommunale driftsinntektene, og inkluderer skatteinntekter, rammetilskudd, kommunale avgifter og øvrige salgs- og leieinntekter.

Brutto driftsinntekter i kroner per innbygger viser de inntektene kommunene mottar for å drive de kommunale tjenestene. Av sammenligningskommunene var det ingen som hadde en lavere inntekt pr innbygger enn Larvik i 2018. Inntektene pr innbygger for Larvik ligger ca 1 357 kr lavere enn snittet for KOSTRA-gruppe 13 og hele 5 706 kr lavere enn Arendal.

Arendal, Porsgrunn og Skien har eiendomsskatt. For Arendal kommune utgjør dette 113,6 mill kr (2 525 kr pr innb * 44 999 innb).

Prioritet - Brutto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter (B)

	2016	2017	2018	2019
Larvik	3,4 %	0,1 %	0,5 %	2,0 %
Tønsberg (-2019)	2,3 %	4,0 %	0,3 %	-0,9 %
Porsgrunn	1,0 %	-0,2 %	-0,8 %	-1,3 %
Skien	2,9 %	2,3 %	1,4 %	0,5 %
Arendal	3,4 %	2,3 %	2,0 %	-0,1 %
Kostragruppe 13	4,0 %	3,3 %	1,6 %	0,5 %

Indikatoren viser differansen mellom brutto driftsinntekter og brutto driftsutgifter i prosent av driftsinntektene. Avskrivninger, som er et uttrykk for verdiforringelsen på kommunale anleggsmidler, føres i driftsregnskapet, men blir eliminert før regnskapsmessig resultat fastsettes. I indikatoren brutto driftsresultat gir imidlertid avskrivningene resultateffekt, og kan følgelig brukes for sammenligning med det resultatorienterte regnskapssystemet, som primært brukes i privat

Indikatoren viser differansen mellom brutto driftsinntekter og brutto driftsutgifter i prosent av driftsinntektene. Avskrivninger, som er et uttrykk for verdiforringelsen på kommunale anleggsmidler, føres i driftsregnskapet, men blir eliminert før regnskapsmessig resultat fastsettes. I indikatoren brutto driftsresultat gir imidlertid avskrivningene resultateffekt, og kan følgelig brukes for sammenligning med det resultatorienterte regnskapssystemet, som primært brukes i privat næringsliv.

Brutto driftsresultat er resultat *før* dekning av kommunenes rente- og avdrag- utgifter, inntekter i form av utbytte og renter, samt eventuelle avsetninger og egenfinansiering av investeringer.

Brutto driftsresultat gir et uttrykk for om kommunens ordinære driftsinntekter er tilstrekkelig til å dekke ordinær drift og tjenesteproduksjon. Brutto driftsresultat sier dermed en god del om hvordan den økonomiske statusen er i forhold til å finansiere kommunens tjenesteproduksjonen med løpende inntekter.

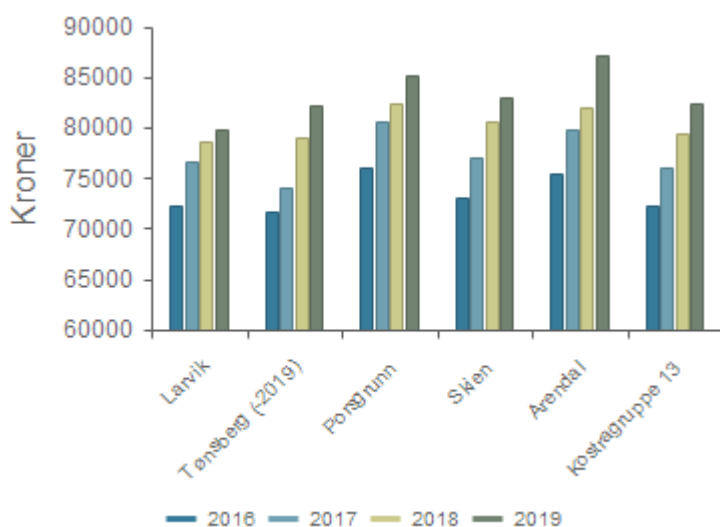
I 2017 var brutto driftsresultat i prosent av driftsinntektene 0,1 %, dette økte til 0,5 % i 2018 og til 2,0% i 2019. Til sammenligning rapporterte KOSTRA-gruppe 13 brutto driftsresultat på 3,3 % i 2017, 1,6 % i

2018 og 0,5 i 2019. Alle sammenlignings kommunene hadde lavere brutto driftsresultat enn Larvik i 2019 (negativt for Porsgrunnog Skien).

Gjennom de siste 4 årene har gjennomsnittet for Larvik kommune for brutto driftsresultat vært 1,5 % p å. Resultatet er imidlertid sterkt påvirket av 2016 og 2019 tallene som var langt høyere enn 2017 og 2018 og slik sett ikke en indikasjon på hva den økonomiske situasjonen er i Larvik ved inngangen til 2019.

Dette betyr at kommunen i en årrekke har vært avhengig av til dels store positive finansinntekter, dvs positive verdiendringer i Primæroppgavefondet, for både å kunne betjene den voksende lånegjelden og for å kunne levere et positivt netto driftsresultat. Denne avhengigheten medfører også en betydelig sårbarhet. Eksempelvis var netto driftsresultat 33,5 mill kr i 2017. Uten avkastningen på Primæroppgavefondet (POF), på 53,1 mill kr i 2017, hadde året endt med et tap på 19,6 mill kr. For 2018 var derimot situasjonen at et negativt resultat i Primæroppgavefondet på ca 10 mill kr måtte dekkes innenfor kommunens samlede resultat. I 2018 fikk derfor kommunen et negativt netto driftsresultat på 9,5 mill kr. Avsetningene gjorde at kommunen til slutt endte opp med et positivt regnskapsresultat på 5,7 mill kr dette året. I 2019 har kommunen et betydelig mindreforbruk og 74 mill kr av dette er avkastning fra Primæroppgavefondet. POF har et langsiktig perspektiv på investeringene og avkastningen kan variere fra år til år. Man kan heller ikke se bort fra negativ avkastning i perioder. De normalt lave driftsmarginene til kommunen utgjør dermed en større risiko for driften av kommunen.

Prioritet - Brutto driftsutgifter i kroner per innbygger (B)

	2016	2017	2018	2019
Larvik	72 265	76 667	78 600	79 784
Tønsberg (-2019)	71 731	74 041	78 894	82 115
Porsgrunn	76 108	80 632	82 428	85 083
Skien	73 036	77 044	80 670	82 911
Arendal	75 502	79 705	82 041	87 127
Kostragruppe 13	72 249	76 007	79 342	82 339

Brutto driftsutgifter er de samlede driftsutgiftene inkludert avskrivninger korrigert for dobbeltføringer som skyldes viderefordeling av utgifter/internkjøp mv. Brutto driftsutgifter per innbygger i kommunen viser enhetskostnaden ved den totale kommunale virksomheten og kan også være en produktivitetsindikator.

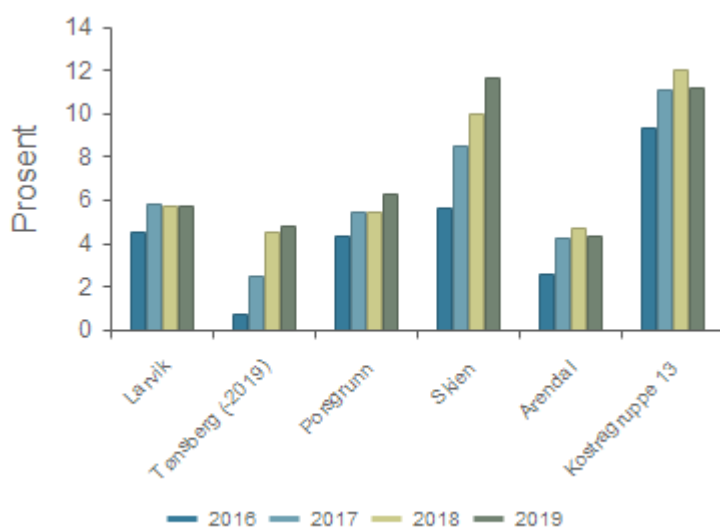
Brutto driftsutgifter i kroner pr innbygger var kr 79 784 for Larvik kommune i 2019. Dette var en økning på 1,5 % fra foregående år. Sammenlignet med 2016 så har utgiftene økt med totalt 10,4 %.

I 2019 var utgiftene pr innbygger kr 2 553 lavere i Larvik enn gjennomsnittskommunen i KOSTRA-gruppe 13. Av sammenligningskommunene var det ingen som kunne vise til en lavere utgift pr innbygger enn Larvik mens spesielt Porsgrunn og Arendal hadde et langt høyere utgiftsnivå.

Dersom en ser brutto driftsutgifter i kroner per innbygger opp mot brutto driftsinntekter er det kun Larvik og Skien som har hatt balanse gjennom hele perioden.

	2016	2017	2018	2019
Larvik	2 568	65	388	1 594
Tønsberg	1 706	3 059	237	-725
Porsgrunn	747	-159	2 337	-1 103
Skien	2 171	1 816	1 161	452
Arendal	2 638	1 853	1 683	-43
Kostragruppe 13	3 019	2 606	1 284	398

Prioritet - Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter (B)

	2016	2017	2018	2019
Larvik	4,5 %	5,8 %	5,7 %	5,7 %
Tønsberg (-2019)	0,7 %	2,5 %	4,5 %	4,8 %
Porsgrunn	4,3 %	5,4 %	5,4 %	6,3 %
Skien	5,7 %	8,5 %	10,0 %	11,7 %
Arendal	2,6 %	4,2 %	4,7 %	4,3 %
Kostragruppe 13	9,3 %	11,1 %	12,0 %	11,2 %

Indikatoren viser disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter. Disposisjonsfond er oppsparte midler som fritt kan benyttes til finansiering både i drifts- og investeringsregnskapet, og indikatoren kan si noe om hvor stor økonomisk buffer kommunen har for sin løpende drift. I samsvar med budsjetterte forutsetninger er det foretatt netto avsetninger til disposisjonsfond i 2019.

Oppbyggingen av disposisjonsfondet til kommunen gjennom årlige avsetninger av overskudd har medført at disposisjonsfondet i prosent av brutto driftsinntekter har økt fra 4,5 % i 2016 til 5,7 % i 2019. Tallene for 2019 i tabellen ovenfor er midlertidige tall for 2019, da de ikke inkluderer disponeringer av det regnskapsmessige mindreforbruket. Legger vi til den vedtatte disponeringen av dette mindreforbruket for 2019 (jf KST- 040/20), hvor det avsettes 88 mill kr til disposisjonsfondet, så øker denne andelen til 8,0 % for 2019.

For at en kommune skal kunne sies å ha et nivå på disposisjonsfondet som er tilfredsstillende og som bidrar til å gjøre kommuneøkonomien robust så er Riksrevisjonens anbefalinger at disposisjonsfondet bør utgjøre minimum 5 % av brutto driftsinntekter. Dette nivået ble nådd ved utgangen av 2017 og har blitt ivaretatt siden.

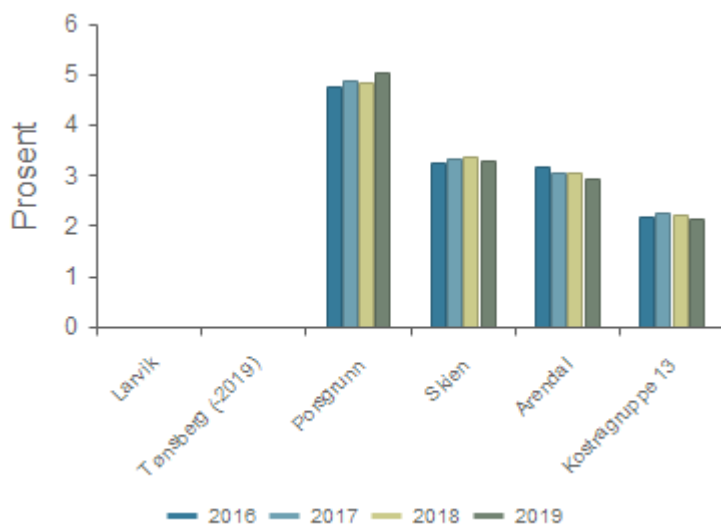
Disposisjonsfondet i prosent av driftsinntekter pr 2019 ligger, som tidligere år, lavt for Larvik sammenlignet med snittet i KOSTRA-gruppe 13, men ligger høyere enn både Tønsberg og Arendal. Disse sammenligningstallene kan muligens bedre seg noe for kommunen når de endelige tallene blir publisert i sommer.

I den vedtatte handlingsregelen for lånegjeld anbefales det at den såkalte "frie andelen" av disposisjonsfondet alene utgjør minimum 5 % av driftsinntektene. Ved utgangen av 2019 var

KOSTRA og nøkkeltall 2019 – Larvik – foreløpige tall

denne delen av disposisjonsfondet på 143 mill kr, som utgjorde 3,8 % av brutto driftsinntekter. Legger vi til den vedtatte avsetningen til disposisjonsfondet på 88 mill kr, så vil denne andelen øke til 6,2 % i de endelige tallene for 2019. Målsetningen om en fri andel på minimum 5 % ble dermed innfridd i 2019.

Prioritet - Eiendomsskatt i prosent av brutto driftsinntekter (B)

	2016	2017	2018	2019
Larvik	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Tønsberg (-2019)	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Porsgrunn	4,7 %	4,9 %	4,8 %	5,0 %
Skien	3,3 %	3,3 %	3,4 %	3,3 %
Arendal	3,2 %	3,1 %	3,0 %	2,9 %
Kostragruppe 13	2,2 %	2,3 %	2,2 %	2,1 %

Indikatoren viser eiendomsskatt i prosent av driftsinntektene.

Eiendomsskatt er det kommunene selv som skriver ut. Den kan gjelde for bymessig bebyggelse, for verker og bruk og/eller hele kommunen.

Fra og med 2007 kunne alle kommuner skrive ut eiendomsskatt for hele kommunen. For 2019 har 371 av 422 kommuner, tilsvarende 88 %, valgt å benytte eiendomsskatt som inntektskilde, mot 370 kommuner i 2018. Flere kommuner velger å skrive ut eiendomsskatt i hele kommunen. For 2019 var det 260 kommuner som hadde full eiendomsskatt.

Den generelle skattesatsen skal ligge mellom 2 og 7 promille av taksten på eiendommen (taksten vil kunne maksimalt på 5 promille for 2020). Innenfor denne rammen er det kommunene som bestemmer nivået på skattesatsen.

Det er også en jevn økning i antall kommuner som innfører et bunnfradrag før beregning av eiendomsskatt for boliger og fritidseiendommer. 107 kommuner har nå slikt bunnfradrag.

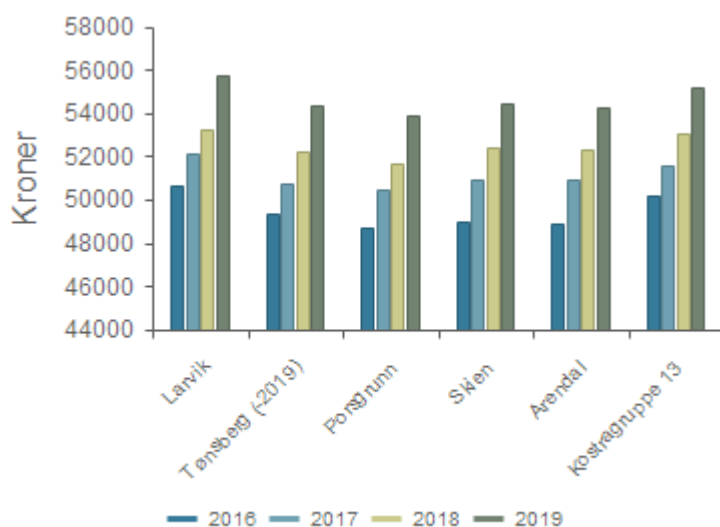
Det er viktig informasjon å vite hvilke kommuner som har innført eiendomsskatt som en inntektskilde dersom man skal sammenligne driftsnivået. Larvik kommune har valgt å ikke innføre eiendomsskatt. Det har derimot 371 andre kommuner i Norge gjort. Dersom eiendomsskatt hadde utgjort tilsvarende prosentsats av brutto driftsinntekter (ikke hensynstatt hvor mange promille eiendomsskatt de ulike kommunene operer med) som sammenligningskommunene ville vi kunne hatt en inntekt på mellom 5,0

KOSTRA og nøkkeltall 2019 – Larvik – foreløpige tall

% (som Porsgrunn) og 3,3 % (som Skien) sett opp mot brutto driftsinntekter. Ganget opp med antall innbyggerne i Larvik ville man hatt mellom 127 og 192 mill kr mer i inntekter.*

* (81 378 kr * 3,3 % eller 5,0 % = 2 685 kr eller 4 069 kr. Dersom vi ganger opp det med befolkningen på ca 47 204 gir dette en sum på hhv 126,7 og 192,0 mill kr).

Økonomi - Frie inntekter i kroner per innbygger (B)

	2016	2017	2018	2019
Larvik	50 640	52 092	53 231	55 776
Tønsberg (-2019)	49 316	50 719	52 206	54 361
Porsgrunn	48 652	50 461	51 652	53 911
Skien	48 956	50 932	52 358	54 399
Arendal	48 923	50 935	52 263	54 206
Kostragruppe 13	50 139	51 580	53 091	55 214

Indikatoren viser kommunens frie inntekter i kroner per innbygger. Med frie inntekter menes inntekter som kommunene kan disponere uten andre bindinger enn gjeldende lover og forskrifter. Skatt på inntekt og formue og rammetilskudd fra staten defineres som frie inntekter.

Larvik kommune har høyere frie inntekter per innbygger enn sammenligningskommunene og marginalt høyere enn KOSTRA-gruppe 13. Noe av forklaringen på dette er at kommunen har et høyere utgiftsbehov enn disse kommunene, jf dokumentasjon i «Grønn bok» (Beregningsteknisk dokumentasjon til statsbudsjettet). Dette medfører høyere uttelling i inntektssystemet. Et annet punkt er en effekt av kommune sammenslåingen av Larvik og Lardal.

Skattestatistikken til SSB viser at den endelige skatteinntekten for kommunene i 2019 ble på 170,122 mrd kr, tilsvarende 4,67 % nominell vekst fra 2018. Skatteinntekten på 170,122 mrd kr er 1,372 mrd kr mer enn anslaget for 2019 fra statsbudsjettet for 2020, og hele 6,957 mrd kr utover det som ble lagt til grunn i vedtatt kommuneopplegg/statsbudsjett for 2019 høsten 2018.

Larvik kommune har i perioden jan-desember 2019 til sammenligning hatt en vekst i skatteinntektene på 2,7 %, altså under det nasjonale nivået. Vestfold har samlet en skattevekst i 2019 på 4,7 %, som tilsvarer den nasjonale veksten.

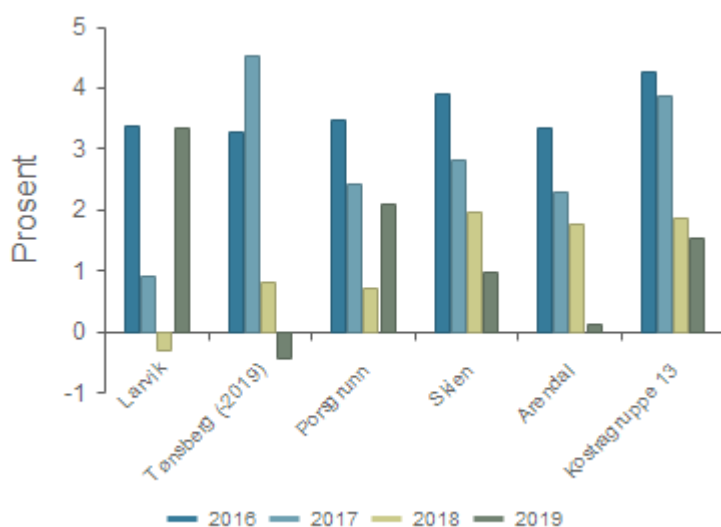
Siden Larvik kommunens vekst i skatteinntektene var under den nasjonale veksten, har inntektsutjevningen bidratt til å øke det samlede nivået på frie inntekter (skatt + rammetilskudd).

Rammetilskuddet har derfor også et regnskapsmessig resultat i 2019 som ligger over det budsjetterte. Dette skyldes dette at Larvik ligger under landsgjennomsnittet med den observerte veksten i 2019.

Figuren under viser en skjematisk fordeling av kommunesektorens ulike inntekter på landsbasis.

Økonomi - Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter (B)

	2016	2017	2018	2019
Larvik	3,4 %	0,9 %	-0,3 %	3,3 %
Tønsberg (-2019)	3,3 %	4,5 %	0,8 %	-0,4 %
Porsgrunn	3,5 %	2,4 %	0,7 %	2,1 %
Skien	3,9 %	2,8 %	2,0 %	1,0 %
Arendal	3,4 %	2,3 %	1,8 %	0,1 %
Kostragruppe 13	4,3 %	3,9 %	1,9 %	1,6 %

Indikatoren viser netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene. Netto driftsresultat beregnes ut fra brutto driftsresultat, men tar i tillegg hensyn til eksterne finansieringstransaksjoner, dvs netto renter, netto avdrag og netto tap/gevinst på finansielle instrumenter (omløpsmidler) samt kommunale utlån, utbytter og eieruttak, og er i tillegg korrigert for avskrivninger slik at disse ikke gis resultateffekt. Netto driftsresultat kan enten brukes til finansiering av investeringer eller avsettes til senere bruk. Netto driftsresultat er en hovedindikator for økonomisk balanse i kommunesektoren da den viser hvor mye som kan disponeres til avsetninger og investeringer etter at driftsutgifter, renter og avdrag er betalt. Teknisk beregningsutvalg (TBU) anbefaler at dette nøkkeltallet bør ligge på 1,75 % for kommunesektoren.

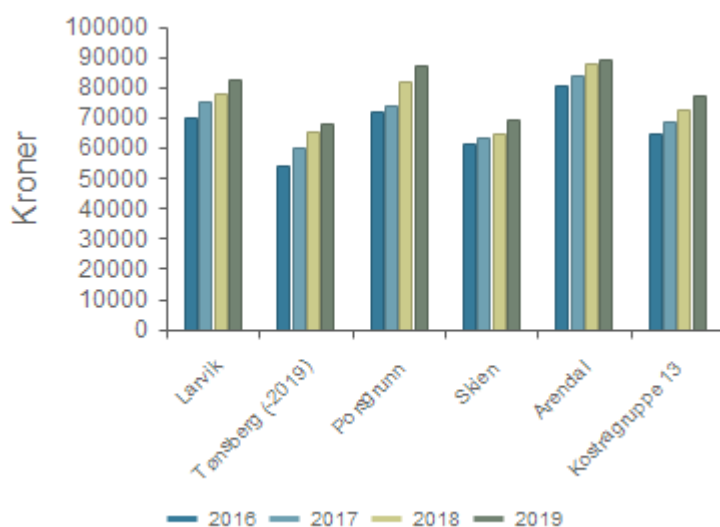
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter («resultatmarginen») har på gjennomsnittet ligget svært lavt for kommunen over lengre tid, både ift KOSTRA-gruppe 13 og TBUs anbefaling. Resultatmarginen gjorde imidlertid et byks i 2019 til 3,3 % etter at den i 2018 som den eneste av sammenligningskommunene, var negativ. Resultatmarginen i 2019 var også betraktelig høyere enn samtlige sammenligningskommuner i tabellen ovenfor og KOSTRA-gruppe 13, hvor sistnevnte rapporterte en resultatmargin på 1,6 %. Den relativt høye resultatmarginen for kommunen i 2019 skyldes en kombinasjon av god avkastning for Primær oppgavefondet og merinntekter på skatteinntekter og rammetilskudd. Det kan derimot ikke forventes at disse merinntektene og den gode avkastningen gjentas hvert år, spesielt i 2020.

Den høye resultatmarginen i 2019 bidro også til at snittet de siste fire årene er 1,83 %, som overstiger TBUs anbefalte nivå. Dette snittet er imidlertid fortsatt lavere enn samtlige sammenligningskommuner i tabellen ovenfor og KOSTRA-gruppe 13.

Resultatmarginen er også en indikator på hvor mye lånegjeld en kommune tåler. Kommuner med en høyere netto resultatmargin over tid tåler dermed en høyere gjeld enn kommuner med en lavere margin. Den historisk sett relativt lave resultatmarginen til Larvik kommune tilsier derfor alene at kommunens evne til å bære økt lånegjeld er svært begrenset og lavere enn for gjennomsnittskommunen i KOSTRA-gruppe 13.

Kommunens relativt lave resultatmargin over tid kombinert med en voksende gjeldsgrad som overstiger KOSTRA-gruppe 13 (se «Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter») indikerer at kommunen fortsatt står ovenfor større utfordringer med å tilpasse seg lavere inntektsvekst og eventuelle renteøkninger i årene som kommer. Det er derfor viktig for kommunens økonomi at det vedtatte omstillingsarbeidet med en bred tilnærming videreføres samtidig som den vedtatte handlingsregelen for lånegjeld blir overholdt i årene fremover (jf KST 293/18).

Økonomi - Netto lånegjeld i kroner per innbygger (B)

	2016	2017	2018	2019
Larvik	70 035	75 003	77 673	82 383
Tønsberg (-2019)	53 791	60 051	65 098	68 233
Porsgrunn	71 927	74 157	81 765	87 121
Skien	61 234	63 224	64 751	69 147
Arendal	80 570	83 795	87 679	88 969
Kostragruppe 13	64 469	68 287	72 735	76 997

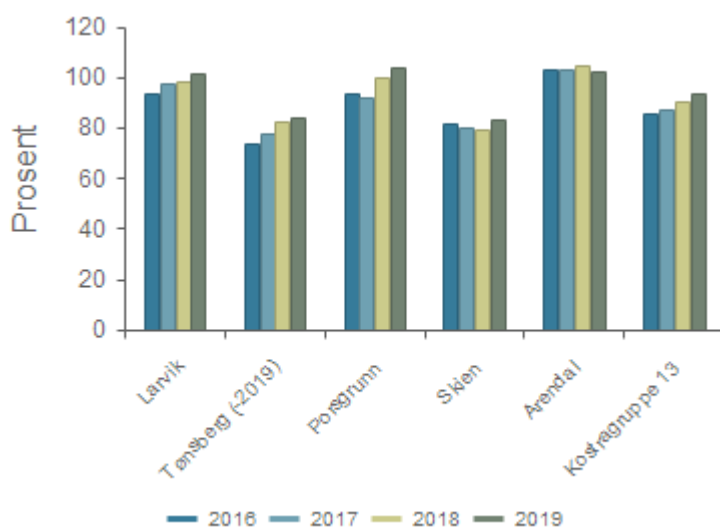
Indikatoren viser netto lånegjeld i kroner pr innbygger for kommunekonsernet. Netto lånegjeld er definert som langsiktig gjeld (eksklusive pensjonsforpliktelser) fratrukket totale utlån og ubrukte lånemidler. I totale utlån inngår formidlingslån og ansvarlige lån. Indikatoren omfatter dermed utlån hvis mottatte avdrag skal inntektsføres i investeringsregnskapet, i tillegg til innlån som skal avdras i driftsregnskapet.

Kommunens netto lånegjeld var 3,9 mrd kr i 2019. Med ca 47 200 innbyggere så endte netto lånegjeld pr innbygger på kr 82 383 i 2019. Dette var en økning på kr 4 710 (6,1 %) fra foregående år og en total økning siden 2016 på kr 12 348 (17,6 %).

Den høye veksten i netto lånegjeld pr innbygger de siste årene skyldes at låneveksten har vært langt høyere enn befolkningsveksten.

Netto lånegjeld pr innbygger for kommunen var kr 5 386 (7,0 %) høyere enn KOSTRA-gruppe 13 i 2019. Av de sammenlignbare kommunene i tabellen ovenfor er det Porsgrunn og Arendal som har høyere netto lånegjeld pr innbygger enn Larvik.

Økonomi - Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter (B)

	2016	2017	2018	2019
Larvik	93,6 %	97,8 %	98,3 %	101,2 %
Tønsberg (-2019)	73,3 %	77,9 %	82,3 %	83,8 %
Porsgrunn	93,6 %	92,2 %	100,0 %	103,7 %
Skien	81,4 %	80,2 %	79,1 %	83,0 %
Arendal	103,1 %	102,7 %	104,7 %	102,2 %
Kostragruppe 13	85,7 %	86,9 %	90,2 %	93,1 %

Indikatoren viser netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter for kommuneconsnet. Netto lånegjeld er definert som langsiktig gjeld (eksklusive pensjonsforpliktelser) fratrukket totale utlån og ubrukte lånemidler. I totale utlån inngår formidlingslån og ansvarlige lån (utlån av egne midler). Indikatoren omfatter dermed utlån hvis mottatte avdrag skal inntektsføres i investeringsregnskapet, i tillegg til innlån som skal avdras i driftsregnskapet.

Netto lånegjeld for kommuneconsnet var 3,9 mrd kr ved utgangen av 2019, en økning på 229,9 mill kr (6,3 %) fra foregående år. En relativt høy investeringstakt, inkludert kjøp av iFokus barnehagene for 73 mill kr, kombinert med liten grad av egenkapitalfinansiering forklarer økningen i netto lånegjeld. Veksten i netto lånegjeld var høyere enn foregående år, men var dog lavere enn gjennomsnittlig årlig vekst siden 2008, som er 8,2 %. Totalt har netto lånegjeld økt med 628 mill kr (19,3 %) siden 2016.

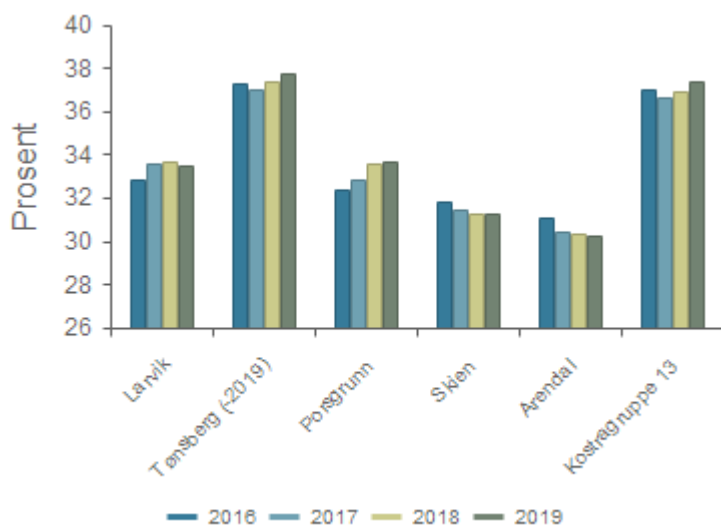
Veksten i kommunens brutto driftsinntekter i 2019 var på 3,2 %, som var betraktelig lavere enn veksten i netto lånegjeld.

En høyere prosentvis vekst i netto lånegjeld enn driftsinntekter er årsaken til at kommunens gjeldsgrad igjen forverret seg i 2019. Gjeldsgraden, her målt som netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter, økte dermed som en konsekvens fra 98,3 % i 2018 til 101,2 % i 2019. Dette tilsvarer en økning på 2,9 %-poeng. Sammenlignet med 2016 så har gjeldsgraden økt med 7,6 %-poeng.

Kommunens gjeldsgrad var ved utgangen av 2019 8,1 %-poeng høyere enn gjennomsnittet for KOSTRA-gruppe 13. Dette var uendret fra foregående år, som betyr at gjeldsgraden i de andre kommunene i snitt også har økt.

Handlingsregelen for lånegjeld ble vedtatt i Kommunestyret sak om Strategidokumentet 2019 – 2022 (KST 293/18). Intensjonen bak den vedtatte handlingsregelen er at kommunens gjeldsgrad, dvs netto lånegjeld i prosent av driftsinntekter, skal reduseres over tid. Handlingsregelen forsøker å bidra til at dette målet nås gjennom å begrense den prosentvise veksten i kjernegjelden, dvs netto lånegjeld fratrukket gjeld knyttet til VAR, til den prosentvise veksten i frie inntekter. Gjeldsveksten må derfor over tid være lavere enn veksten i inntekter for å imøtekomme handlingsregelens intensjon. Gjeldsgraden vil forbedre seg raskere dess lavere gjeldsveksten er i forhold til veksten i inntekter.

Økonomi - Skatt på inntekt og formue (inkludert naturressursskatt) i prosent av brutto driftsinntekter (B)

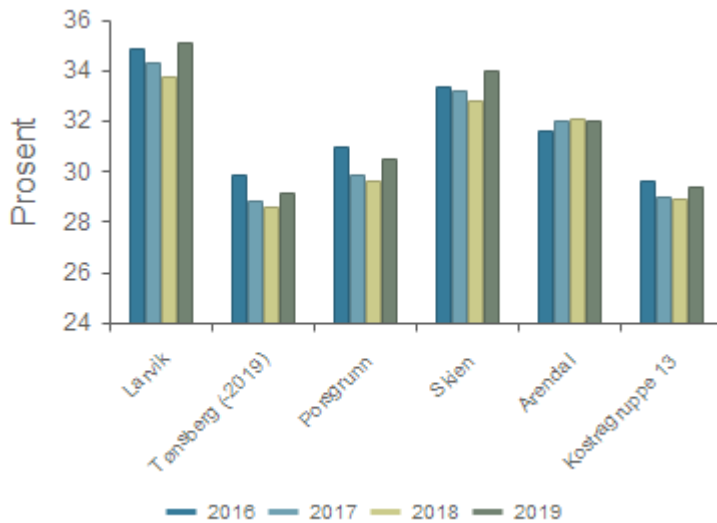
	2016	2017	2018	2019
Larvik	32,8 %	33,6 %	33,6 %	33,5 %
Tønsberg (-2019)	37,3 %	37,0 %	37,4 %	37,7 %
Porsgrunn	32,3 %	32,9 %	33,6 %	33,7 %
Skien	31,8 %	31,4 %	31,2 %	31,3 %
Arendal	31,0 %	30,4 %	30,4 %	30,2 %
Kostragruppe 13	37,0 %	36,7 %	36,9 %	37,4 %

Indikatoren viser skatt på inntekt og formue (inkludert naturressursskatt) i prosent av driftsinntektene. Skatt på inntekt og formue inngår sammen med statlige rammeoverføringer i begrepet "frie inntekter".

Det er stor forskjell på hva kommunene får av skatt på inntekt og formue i % av brutto driftsinntekter. Eiendomsskatt er ikke med i dette nøkkeltallet.

I 2019 ligger Larvik kommune i midtre sjiktet av de fire kommunene som er med i sammenligningsgrunnlaget. Men det er verdt å merke seg at kommunens skatteinntekter som andel av samlede inntekter økte fra 2016 til 2017 som også er nivået for 2018 og 2019. Det vises også til omtalen under frie inntekter i kroner pr innbygger. Det er Arendal og Skien som ligger lavere enn Larvik gjennom hele måleperioden. Det er kun Tønsberg av sammenligningskommunene som ligger høyere gjennom hele måleperioden. Pr 2019 ligger Larvik 3,9 prosentpoeng under snittet for KOSTRA-gruppe 13.

Økonomi - Statlig rammeoverføring i prosent av brutto driftsinntekter (B)

	2016	2017	2018	2019
Larvik	34,9 %	34,3 %	33,8 %	35,1 %
Tønsberg (-2019)	29,9 %	28,8 %	28,6 %	29,1 %
Porsgrunn	31,0 %	29,8 %	29,6 %	30,5 %
Skien	33,3 %	33,2 %	32,8 %	34,0 %
Arendal	31,6 %	32,0 %	32,1 %	32,0 %
Kostragrgruppe 13	29,6 %	29,0 %	28,9 %	29,4 %

Indikatoren viser statlige rammeoverføringer i prosent av driftsinntektene. Statlige rammeoverføringer inngår sammen med skatt på inntekt og formue i begrepet "frie inntekter".

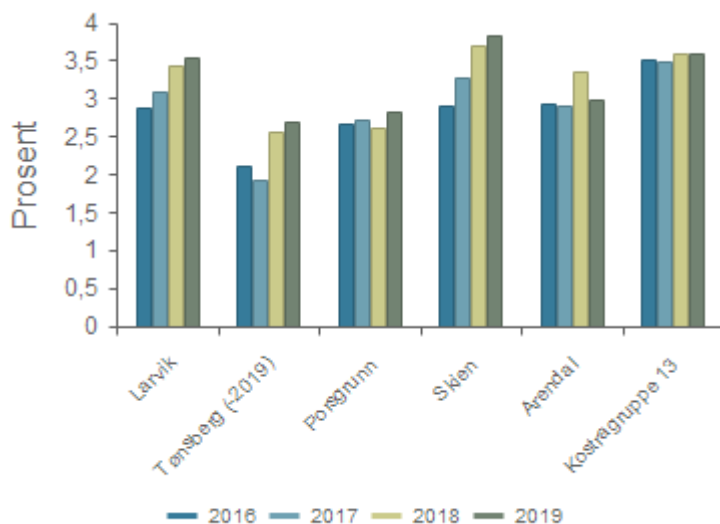
Larvik kommune er den kommunen som har høyst presentsats på statlige rammeoverføringer i prosent av brutto driftsutgifter gjennom hele måleperioden. Alle kommunene har imidlertid en nedgang i måleperioden 2016-2018 for deretter å øke i 2019. For 2019 har Larvik 5,7 prosentpoeng høyere andel enn snittet for KOSTRA-gruppe 13.

I og med at rammetilskuddet inngår i rammeoverføringene vil man kunne oppleve store svingninger i de statlige overføringene.

Investering, finansiering, balanse

	Larvik 2018	Larvik 2019	Tønsberg (- Porsgrunn 2019)	Skien	Arendal	Kostragruppe 13
Prioritet						
Netto avdrag i prosent av brutto driftsinntekter (B)	3,4 %	3,6 %	2,7 %	2,8 %	3,8 %	3,0 %
Økonomi						
Langsiktig gjeld i prosent av brutto driftsinntekter (B)	236,4 %	239,7 %	208,3 %	253,4 %	222,1 %	232,2 %
Pensjonsforpliktelse i kroner per innbygger (B)	94 541	98 930	91 811	113 257	101 250	100 043

Prioritet - Netto avdrag i prosent av brutto driftsinntekter (B)

	2016	2017	2018	2019
Larvik	2,9 %	3,1 %	3,4 %	3,6 %
Tønsberg (-2019)	2,1 %	1,9 %	2,6 %	2,7 %
Porsgrunn	2,7 %	2,7 %	2,6 %	2,8 %
Skien	2,9 %	3,3 %	3,7 %	3,8 %
Arendal	2,9 %	2,9 %	3,4 %	3,0 %
Kostragruppe 13	3,5 %	3,5 %	3,6 %	3,6 %

Indikatoren viser netto avdrag i prosent av brutto driftsinntekter for kommunekonsernet. Avdragsbelastningen vil avhenge av investeringsnivået og finansieringsstrategi, som inkluderer andelen lånefinansiering og nedbetalingstid. Ekstraordinære avdrag vil ikke fremkomme fordi dette føres i investeringsregnskapet, og det her bare tas hensyn til transaksjoner i driftsregnskapet.

Avdrag på lån i prosent av driftsinntekter økte igjen i 2019, og har nå økt fra 2,9 % i 2016 til 3,6 %. Økningen skyldes hovedsakelig en høy investeringstakt over tid som i stor grad har blitt finansiert av

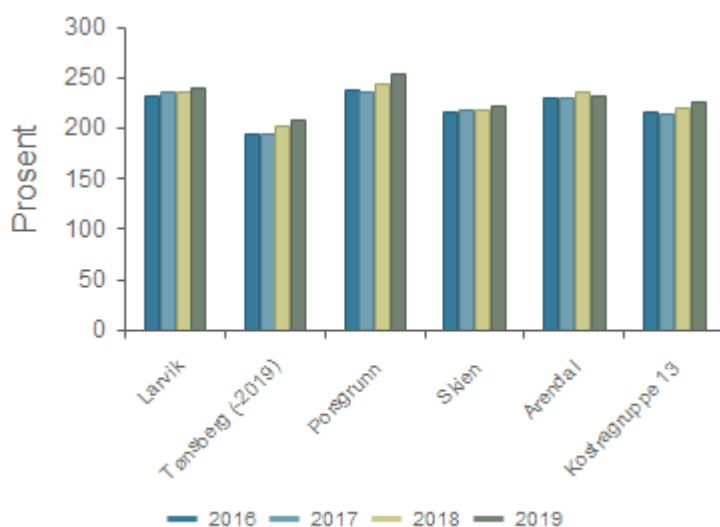
nye låneopptak. Dette har ført til at årlige netto avdragsutgifter har økt fra 89 mill kr i 2015 til 136 mill kr i 2019, som tilsvarer en årlig vekst på 11,3 % de siste fire årene.

Larvik ligger på samme nivå som KOSTRA-gruppe 13 for denne indikatoren, men ligger høyere enn samtlige kommuner i tabellen ovenfor med unntak av Skien.

Ny kommunelov tilsier at minimumsavdragene må økes betraktelig fremover, noe som alene vil medføre at kommunens avdrag i prosent av driftsinntekter vil øke ytterligere med full effekt fra 2020. Det er tatt høyde for denne endringen i kommuneloven i økonomiplanen for 2020 - 2023.

Kommunens høye, og voksende lånegjeld, samt innstramningen i kommuneloven fra 2020, bidrar dermed til at en stadig større andel av kommunens inntekter brukes til å nedbetale lån, som nødvendigvis negativt påvirker kommunens tilgjengelige midler til drift. Dette har merkes allerede i kommunens budsjettprosesser og i den løpende driften. Utviklingen forklarer nødvendigheten av at handlingsregelen for lånegjeld ble foreslått av rådmannen sommeren 2017 (jf. FEL-042/17) og vedtatt av kommunestyret i desember 2018 (jf. KST- 293/18), og understreker samtidig behovet for at handlingsregelens rammer for låneopptak overholdes i årene fremover.

Økonomi - Langsiktig gjeld i prosent av brutto driftsinntekter (B)

	2016	2017	2018	2019
Larvik	231,3 %	236,0 %	236,4 %	239,7 %
Tønsberg (-2019)	193,9 %	194,1 %	202,6 %	208,3 %
Porsgrunn	237,0 %	235,4 %	242,6 %	253,4 %
Skien	216,3 %	217,8 %	216,8 %	222,1 %
Arendal	229,2 %	229,3 %	235,4 %	232,2 %
Kostragruppe 13	214,7 %	214,2 %	218,8 %	225,9 %

Indikatoren viser langsiktig gjeld i prosent av brutto driftsinntekter for kommunekonsernet. Ordinære renter og avdrag på lån skal finansieres av driftsinntektene, og indikatoren viser langsiktig gjeldsbelastning i forhold til disse. Lån beregnet for videreformidling til andre instanser/innbyggere, såkalte formidlingsutlån, inngår også i indikatoren. Pensjonsforpliktelser inngår. Langsiktige lån har normalt lengre løpetid enn ett år.

Kommunens langsiktige gjeld, som består av brutto lånegjeld og pensjonsforpliktelser, var 9,2 mrd kr ved utgangen av 2019. Dette var en økning på 413 mill kr (4,7 %) fra foregående år, som skyldes en kombinasjon av både økte pensjonsforpliktelser og vekst i brutto lånegjeld.

Totalt hadde kommunen en brutto lånegjeld på over 4,5 mrd kr ved utgangen av året, en økning på 197 mill kr (4,5 %) fra foregående år. Pensjonsforpliktelsen økte med 216 mill kr (4,9 %) til nærmere 4,7 mrd kr ved årets slutt (se også "Pensjonsforpliktelse pr innbygger").

Ved utgangen av 2019 utgjorde Pensjonsforpliktelser 50,7 % og brutto lånegjeld 49,3 % av den langsiktige gjelden.

Totalt har kommunens langsiktige gjeld økt med over 1,7 mrd kr (22,8 %) de siste fire årene, som tilsvarer en årlig vekst på 5,3 %. Det er veksten i brutto lånegjeld som har stått for den største andelen av denne økningen (61 % mot 39 % for pensjonsforpliktelser).

Langsiktig gjeld i prosent av brutto driftsinntekter steg med 3,3 %-poeng fra foregående år til 239,7 % i 2019, et nivå som var 13,8 %-poeng høyere enn KOSTRA-gruppe 13. Av sammenligningskommunene

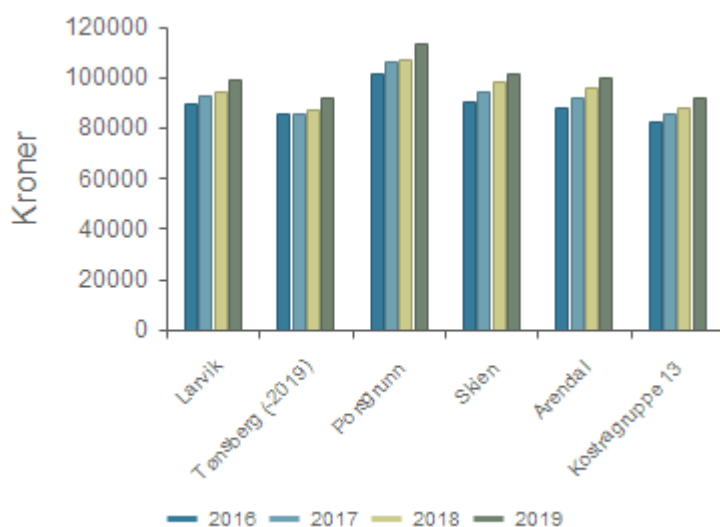
var det kun Porsgrunn som lå høyere. Veksten i forholdstallet for Larvik var likevel blant de laveste av sammenligningskommunene (kun Arendal lå lavere) og var i tillegg lavere enn KOSTRA-gruppe 13.

Utviklingen for langsiktig gjeld i forhold til driftsinntekter har vært negativ for kommunen over lengre tid, en trend som har resultert i at dette forholdstallet i dag er høyt både i forhold til tidligere år og sammenlignbare kommuner. Dette har resultert i at kommunen bruker en stadig større andel av driftsinntektene til å betale avdrag på lån, som igjen går på bekostning av den ordinære driften og virksomhetenes budsjetter.

Lavere renter de siste årene har bidratt til at netto rente- og avdragsutgifter i prosent av driftsinntekter har økt mer moderat enn avdragene alene tilsier, men med allerede høy lånegjeld øker også risikoen for at netto finanskostnader totalt vil utgjøre en stadig større andel av driftsinntektene skulle vekst i inntekter avta eller rentenivået stige.

Den høye gjelden kan også gå på bekostning av fremtidige investeringer da den begrenser evnen til å betjene ytterligere lånefinansieringer. Dette blir spesielt merkbart ved en eventuell renteoppgang da kun en liten andel av lånene er rentesikret over lengre perioder. En renteoppgang vil derfor relativt raskt føre til økte renteutgifter i driftsregnskapet og dermed mindre handlingsrom i både den daglige driften og fremtidige drifts- og investeringsbudsjetter. Det er med denne bakgrunnen kommunestyret vedtok en handlingsregelen for låneopptak i Strategidokumentet 2019-2022 (KST 293/18). Kommunens høye gjeld og vanligvis lave driftsmarginer understreker behovet for at fremtidige låneopptak holder seg godt innenfor handlingsregelens rammer fremover.

Økonomi - Pensjonsforpliktelse i kroner per innbygger (B)

	2016	2017	2018	2019
Larvik	89 664	92 569	94 541	98 930
Tønsberg (-2019)	85 728	85 209	87 426	91 811
Porsgrunn	101 396	106 382	107 126	113 257
Skien	90 440	93 999	97 905	101 250
Arendal	88 052	91 785	95 963	100 043
Kostragrgruppe 13	82 390	85 300	87 910	91 618

Pensjonsforpliktelsen til kommunen er verdien av det ansvaret kommunen pr i dag har for pensjonen til dagens pensjonister og ansvaret i forhold til opparbeidede rettigheter hos dagens ansatte. Pensjonsforpliktelsen påvirkes av størrelse/omfang av pensjonsordninger, lønnsnivå, forutsetninger om rentenivå og levealder. Pensjonsforpliktelsen tar ikke hensyn til pensjonsmidlene som er satt av til å dekke fremtidige pensjonsutbetalinger og er dermed et brutto forpliktelse.

Pensjonsforpliktelsen til kommunen var på nærmere 4,7 mrd kr i 2019, en økning på 4,9 % fra foregående år. Med ca 47 200 innbyggere utgjorde forpliktelsen kr 98 930 pr innbygger, en oppgang på 4,6 % fra forrige år.

Kommunens pensjonsforpliktelse pr innbygger var ved utgangen av 2019 blant de laveste av sammenligningskommunene i tabellen ovenfor, men var samtidig 8 % høyere enn for KOSTRA-gruppe 13.

Pensjonsforpliktelsen må sees opp mot pensjonsmidlene satt til side for å betjene disse. Pr 2019 beløp disse seg til nærmere 4,1 mrd kr, en økning på 5,2 % fra foregående år. Midlene utgjorde kr 86 168 pr innbygger og økte med 4,8 % gjennom året.

Da forpliktelsene overstiger midlene så betyr dette at Larvik kommune har en *netto pensjonsforpliktelse*. Ved utgangen av 2019 beløp denne seg til over 601 mill kr, en økning på nesten 24 mill kr (4,1 %) fra 2018. Netto pensjonsforpliktelse pr innbygger økte dermed med kr 479 (3,9 %) til kr 12 742 ved utgangen av 2019.

Grunnskole

Grunnskolen i Larvik kommune omfatter 10 barneskoler, 6 kombinerte skoler og 4 Ungdomskoler. I tillegg inkluderer virksomheten fellestjenester og SFO.

I 2019 var det 5298 elever i grunnskolen og 1120 i SFO, noe som er en liten nedgang sammenlignet med foregående år. Antall elever fordelt per grunnskole er 266 noe som er lavt sammenlignet med Kostragruppe 13 og kommunene i sammenligningsgruppen. Ser man på den gjennomsnittlige gruppestørrelsen for 1-10. års trinn så er denne 13,8, noe som er på nivå med Kostragruppe 13.

Gjennomsnittlig grunnskolepoeng i 2019 var 42,2, noe som er en økning fra foregående år. Larvik ligger høyere enn gjennomsnittet blant sammenligningskommunene og Kostragruppe 13. Ser man dette i et lengre perspektiv så har Larvik kommune siden 2011 økt gjennomsnittlige grunnskolepoeng mye, og det har holdt seg stabilt på over 41 i flere år. Dette er et gledelig resultat etter et målrettet arbeid med kvalitet i skolen.

Netto driftsutgifter til grunnskolesektoren per innbygger var 12 949, noe som er lavest blant sammenligningskommunene og Kostragruppe 13. Dette er en indikatoren som består av de samlede kostnadene til grunnskolesektoren som inkluderer grunnskolen, SFO, skolelokaler og skoleskyss. Ser man på disse enkeltvis så ligger Larvik lavere også her, med unntak av kostnader til skoleskyss. Her har Larvik en høyere kostnad per innbygger enn sammenligningskommunene og Kostragruppe 13. Dette forklares med en høyere andel elever som får skyss, og ser man på driftsutgiftene per elev som får skoleskyss så ligger Larvik lavere enn Kostragruppe 13 og gjennomsnittet blant sammenligningskommunene.

Netto driftsutgifter til grunnskolesektoren per innbygger viser en nedgang på 397 kroner per innbygger sammenlignet med foregående år. Denne endringen tilskrives i hovedsak grunnskolen og deres andel av de sentrale innsparingene.

Andelen elever i grunnskolen som får spesialundervisning er 6,9 prosent. Dette er en nedgang sammenlignet med 2016 og 2017. Sammenlignet med kostragruppe 13 så ligger Larvik lavere 0,5 prosentpoeng lavere. Ser man derimot på andel timer spesialundervisning av antall lærertimer totalt så brukes 20,1 % av tiden på spesialundervisning, noe som er en nedgang sammenlignet med 2018. Larvik ligger imidlertid høyere enn Kostragruppe 13. I Larvik er det altså noe færre elever som får spesialundervisning, men tilbudet som gis er mer omfattende enn andre kommuner.

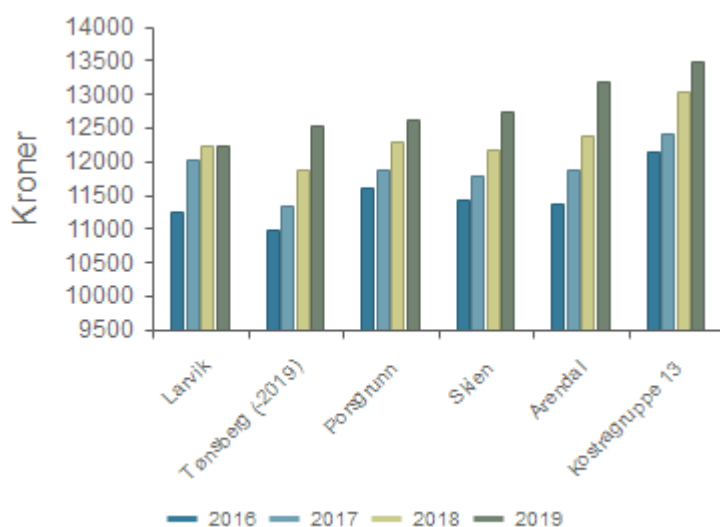
KOSTRA og nøkkeltall 2019 – Larvik – foreløpige tall

	Larvik 2018	Larvik Tønsberg (- 2019)	Porsgrunn 2019)	Skien	Arendal	Kostragruppe 13	
Prioritet							
Netto driftsutgifter grunnskolesektor (202, 215, 222, 223), per innbygger (B) *) **)	13 346	12 949	13 431	13 654	13 276	13 238	13 287
Netto driftsutgifter per innbygger (202) grunnskole (B) *) **)	11 103	10 790	12 205	11 610	11 232	12 017	11 108
Produktivitet							
Elever per kommunal grunnskole (B)	266	265	327	261	285	314	288
Korrigerte brutto driftsutgifter til skoleskyss (223), per elev som får skoleskyss *)	9 381,5	10 734,4	11 077,5	15 201,3	15 233,6	10 200,3	11 045,4
Dekningsgrad							
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning (B)	6,9 %	6,9 %	9,3 %	7,0 %	8,5 %	8,8 %	7,4 %
Andel elever i grunnskolen som får tilbud om skoleskyss (B)	22,4 %	21,6 %	12,7 %	9,8 %	11,8 %	20,5 %	15,7 %
Andel timer spesialundervisning av antall lærertimer totalt (B)	20,1 %	19,0 %	20,5 %	17,8 %	19,8 %	18,5 %	17,4 %
Kvalitet							
Gjennomsnittlig grunnskolepoeng (antall)	41,5	42,2	42,9	40,9	39,3	41,6	41,9
Grunnlagsdata (Nivå 3)							
Antall elever i kommunal SFO	1 157	1 120	1 465	870	1 441	1 030	62 539
Antall elever i kommunale grunnskoler	5 325	5 298	4 903	3 919	5 981	5 021	253 764

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

***) Tallene er justert for ulikt utgiftsbehov

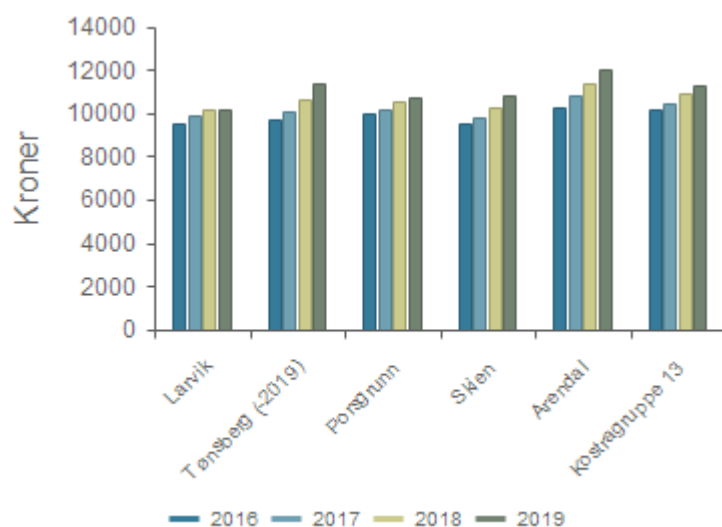
Prioritet - Netto driftsutgifter grunnskolesektor (202, 215, 222, 223), per innbygger (B)

	2016	2017	2018	2019
Larvik	11 261	12 020	12 244	12 236
Tønsberg (-2019)	10 968	11 336	11 860	12 513
Porsgrunn	11 591	11 861	12 297	12 616
Skien	11 424	11 778	12 177	12 749
Arendal	11 369	11 881	12 370	13 185
Kostragruppe 13	12 134	12 413	13 018	13 465

Nettodriftsutgifter til grunnskolesektoren er en indikator som består av de samlede nettodriftsutgiftene til grunnskolesektoren som inkluderer kostnader til undervisning, spesialundervisning, SFO, skolelokaler og skoleskyss. Nettodriftsutgifter til grunnskolesektoren var 12 949 per innbygger i 2019. Dette er en 397 kroner lavere enn foregående år og den største nedgangen har vært i grunnskolen. Endringen tilskrives i hovedsak grunnskolenes andel av de sentrale innsparingene. Larvik ligger lavest blant sammenligningskommunene og lavere enn Kostragruppe 13.

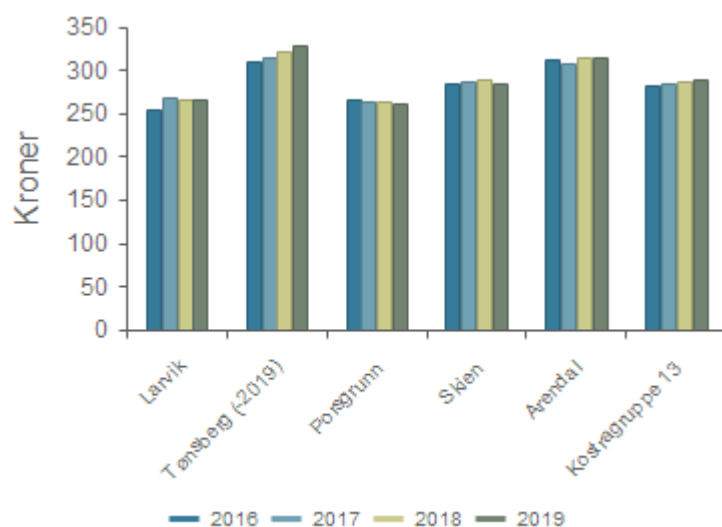
Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (202) grunnskole (B)

	2016	2017	2018	2019
Larvik	9 528	9 902	10 186	10 196
Tønsberg (-2019)	9 707	10 048	10 666	11 371
Porsgrunn	9 933	10 138	10 484	10 728
Skien	9 487	9 797	10 240	10 786
Arendal	10 212	10 777	11 402	11 968
Kostragruppe 13	10 180	10 393	10 876	11 257

Nettodriftsutgifter til grunnskolen er en indikator som består av de samlede nettodriftsutgiftene til blant annet undervisning, spesialundervisning, morsmålsundervisning, skolemateriell og PPT tiltak i grunnskolen. Nettodriftsutgifter til grunnskolen var 10 790 per innbygger i 2019. Dette er en 313 kroner lavere enn foregående år. Endringen tilskrives i hovedsak grunnskolens andel av de sentrale innsparingene. Larvik ligger lavest blant sammenligningskommunene og lavere enn Kostragruppe 13.

Produktivitet - Elever per kommunal grunnskole (B)

	2016	2017	2018	2019
Larvik	253	268	266	265
Tønsberg (-2019)	310	314	321	327
Porsgrunn	266	263	263	261
Skien	284	287	288	285
Arendal	311	307	314	314
Kostragruppe 13	281	284	287	288

I 2019 var det i gjennomsnitt 265 elever per skole. Dette er lavere enn gjennomsnittet blant sammenligningskommunene og kostragruppe 13.

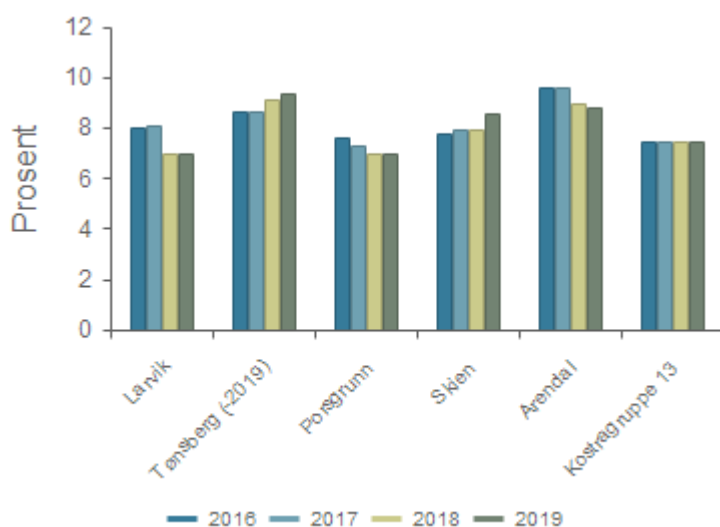
Produktivitet - Korrigerte brutto driftsutgifter til skoleskys (223), per elev som får skoleskys

	2016	2017	2018	2019
Larvik			9 108,3	10 734,4
Tønsberg (-2019)	12 305,2	13 046,4	13 025,0	11 077,5
Porsgrunn	15 738,2	14 789,4	15 146,5	15 201,3
Skien	10 900,7	11 428,9	13 018,0	15 233,6
Arendal	13 664,2	12 652,9	9 188,0	10 200,3
Kostragruppe 13	10 716,6	11 014,8	11 093,3	11 045,4

Korrigerte brutto driftsutgifter til skoleskys var 10 734 per elev som får skoleskys i 2019. Dette er en økning på 1626 kroner sammenlignet med foregående år. Larvik ligger lavere enn Kostragruppe 13 og gjennomsnittet blant sammenligningskommunene.

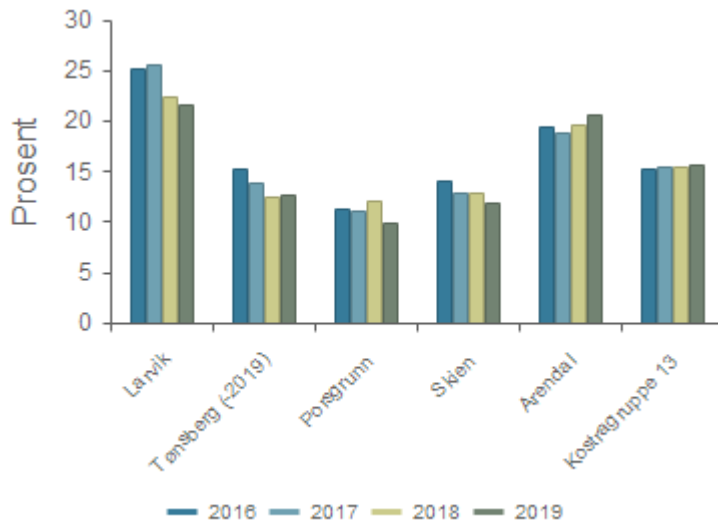
Dekningsgrad - Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning (B)

	2016	2017	2018	2019
Larvik	8,0 %	8,1 %	6,9 %	6,9 %
Tønsberg (-2019)	8,6 %	8,6 %	9,1 %	9,3 %
Porsgrunn	7,6 %	7,3 %	7,0 %	7,0 %
Skien	7,8 %	7,9 %	7,9 %	8,5 %
Arendal	9,6 %	9,6 %	9,0 %	8,8 %
Kostragruppe 13	7,4 %	7,5 %	7,5 %	7,4 %

Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning var 6,9 prosent i 2019. Dette er på nivå med foregående år, men ser man analyseperioden under ett så har det vært en nedgang. Larvik ligger lavest blant sammenligningskommunene og lavere enn Kostragruppe 13. Ser man på andel elever per 1.-4., 5.-7. og 8.-10.trinn så var andelen henholdsvis 3,7 prosent, 8,3 prosent og 9,7 prosent. Det har vært en liten nedgang på disse trinnene sammenlignet med foregående år, med unntak av 8.-10. trinn hvor andel har økt med 0,6.

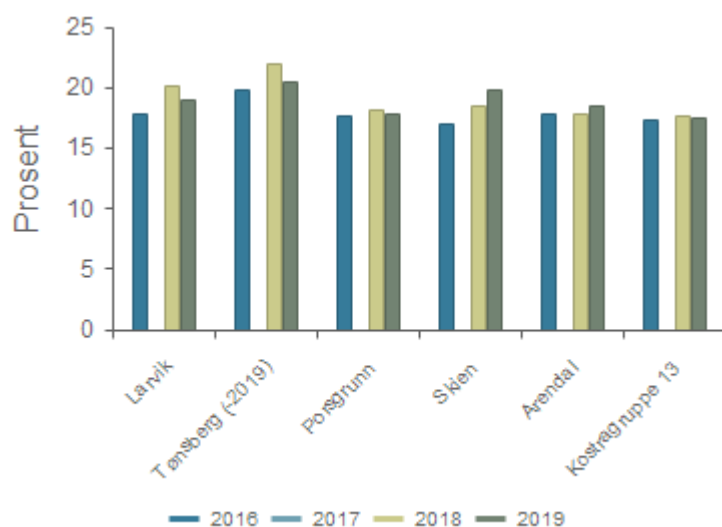
Dekningsgrad - Andel elever i grunnskolen som får tilbud om skoleskyss (B)

	2016	2017	2018	2019
Larvik	25,2 %	25,5 %	22,4 %	21,6 %
Tønsberg (-2019)	15,1 %	13,8 %	12,4 %	12,7 %
Porsgrunn	11,2 %	11,1 %	12,0 %	9,8 %
Skien	14,1 %	12,9 %	12,8 %	11,8 %
Arendal	19,4 %	18,7 %	19,6 %	20,5 %
Kostragruppe 13	15,3 %	15,5 %	15,5 %	15,7 %

Andel elever i grunnskolen som får tilbud om skoleskyss var 21,6 prosent i 2019. Dette er en nedgang på 0,8 prosentpoeng sammenlignet med foregående år. Larvik ligger markant høyere enn sammenligningskommunene og høyere enn Kostragruppe 13. Elever i grunnskolen har etter gitte kriterier rett til skoleskyss. Larvik kommune har en stor utstrekning noe som igjen fører til en høyere andel elever med rett til skoleskyss en kommuner som har en mindre geografisk utstrekning.

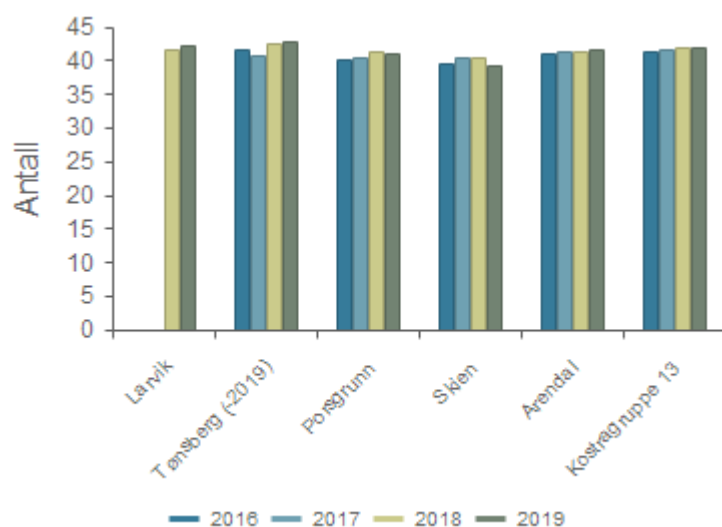
Dekningsgrad - Andel timer spesialundervisning av antall lærertimer totalt (B)

	2016	2017	2018	2019
Larvik	17,9 %	0,0 %	20,1 %	19,0 %
Tønsberg (-2019)	19,8 %	0,0 %	22,0 %	20,5 %
Porsgrunn	17,6 %	0,0 %	18,2 %	17,8 %
Skien	17,0 %	0,0 %	18,6 %	19,8 %
Arendal	17,8 %	0,0 %	17,9 %	18,5 %
Kostragruppe 13	17,3 %	0,0 %	17,7 %	17,4 %

Andel timer til spesialundervisning av antall lærertimer totalt var 19 prosent i 2019. Dette er en nedgang sammenlignet med foregående år. Larvik ligger på gjennomsnittet blant sammenligningskommunene men høyere en Kostragruppe 13.

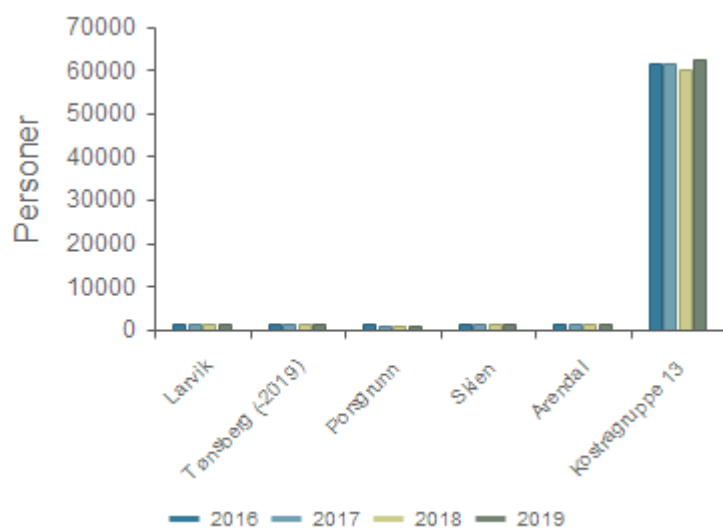
Kvalitet - Gjennomsnittlig grunnskolepoeng (antall)

	2016	2017	2018	2019
Larvik			41,5	42,2
Tønsberg (-2019)	41,7	40,8	42,5	42,9
Porsgrunn	40,0	40,3	41,2	40,9
Skien	39,6	40,5	40,3	39,3
Arendal	41,0	41,4	41,3	41,6
Kostragruppe 13	41,3	41,5	41,9	41,9

Gjennomsnittlig grunnskolepoeng i 2019 for Larvik var 42,2. Dette er en økning på 0,7 poeng sammenlignet med foregående år. Larvik ligger nå høyere enn Kostragruppe 13, og nest høyest blant sammenligningskommunene. Ser man dette i et lengre perspektiv så har Larvik kommune siden 2011 økt gjennomsnittlige grunnskolepoeng mye, og det har holdt seg stabilt på over 41 i flere år. Dette er et gledelig resultat etter et målrettet arbeid med kvalitet i skolen.

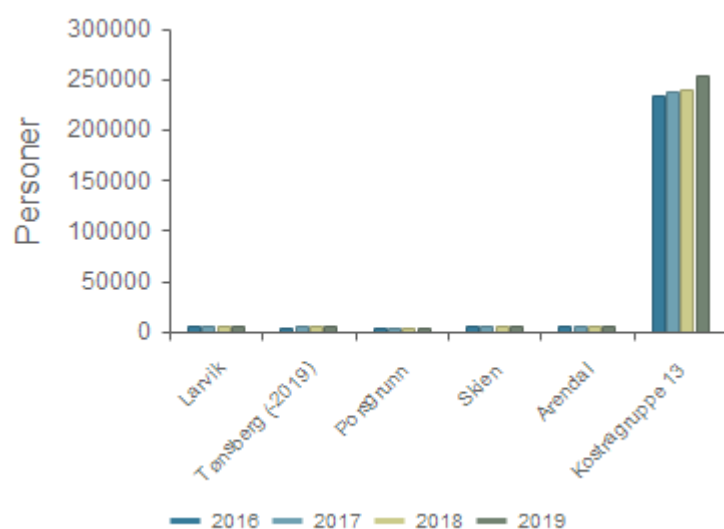
Grunnlagsdata (Nivå 3) - Antall elever i kommunal SFO

	2016	2017	2018	2019
Larvik	1 347	1 269	1 157	1 120
Tønsberg (-2019)	1 280	1 470	1 413	1 465
Porsgrunn	1 032	958	942	870
Skien	1 405	1 408	1 441	1 441
Arendal	1 099	1 101	1 082	1 030
Kostragruppe 13	61 422	61 468	60 227	62 539

Indikatoren viser antall barn i SFO. I 2019 var det 1120 barn i SFO i Larvik.

Grunnlagsdata (Nivå 3) - Antall elever i kommunale grunnskoler

	2016	2017	2018	2019
Larvik	5 318	5 359	5 325	5 298
Tønsberg (-2019)	4 341	4 706	4 817	4 903
Porsgrunn	3 988	3 943	3 950	3 919
Skien	5 956	6 025	6 041	5 981
Arendal	4 976	4 914	5 017	5 021
Kostragruppe 13	233 614	237 110	239 064	253 764

Indikatoren viser antall barn i den kommunale grunnskolen. I 2019 var det 5298 barn i grunnskolen i Larvik.

Barnehage

Barnehagesektoren i Larvik kommune omfatter både kommunale og private barnehager, samt fellestjenester for alle barnehager som spesialpedagogiske tiltak. Larvik kommune har totalt 24 kommunale barnehager hvor 5 av disse er åpne barnehager. I tillegg så er det 22 private barnehager og av disse er 2 åpne- og 2 familiebarnehager. Totalt antall barn med barnehageplass var 2118 noe som er en nedgang på 63 barn sammenlignet med 2018. Av disse går 56,5 prosent i kommunale barnehager. Dette er en markant økning i andel sammenlignet med tidligere år og forklares av kommunens kjøp av Ifokus barnehagene. Andelen minoritetsspråklige barn i barnehagene er 17 prosent og denne andelen har hatt en økende trend de siste årene. Ser man på alle barn i alderen 1 - 5 år i Larvik kommune, så går 89,8 prosent av disse i barnehage. I 2019 var det 418 barn som fikk ekstra ressurser til styrket tilbud. Dette er en økning sammenlignet med tidligere. Leke- og oppholdsareal per barn i barnehage (m2) sier noe om hvor mye plass barn har til å leke og utfolde seg i barnehagene. I Larvik kommune har hvert barn 6,2 m2, noe som er høyere enn Kostragruppe 13 og de andre kommunene i sammenligningsgruppen.

Brutto driftsutgifter per barn i kommunal barnehage viser en nedgang sammenlignet med 2018. Ser man på brutto driftsutgifter per oppholdstime så er det også en nedgang her. Larvik kommune ligger betydelig lavere enn sammenligningskommunene og Kostragruppe 13. Nedgangen i analyseperioden for disse indikatorene forklares i hovedsak med sammenslåingen tre barnehager og opprettelsen av Byskogen barnehage og kjøp av Ifokus barnehagene. Nedgangen fra 2018 til 2019 er trolig for stor, da indikatoren benytter barnetallene fra 31/12 og driftsbudsjettet til Ifokus barnhagene var kun for 6 måneder. Indikatoren korrigerer oppholdstimer per årsverk i de kommunale barnehagene viser imidlertid at Larvik kommune har noe færre oppholdstimer per årsverk enn Kostragruppe 13 og sammenligningskommunene med unntak av Skien som er lavere.

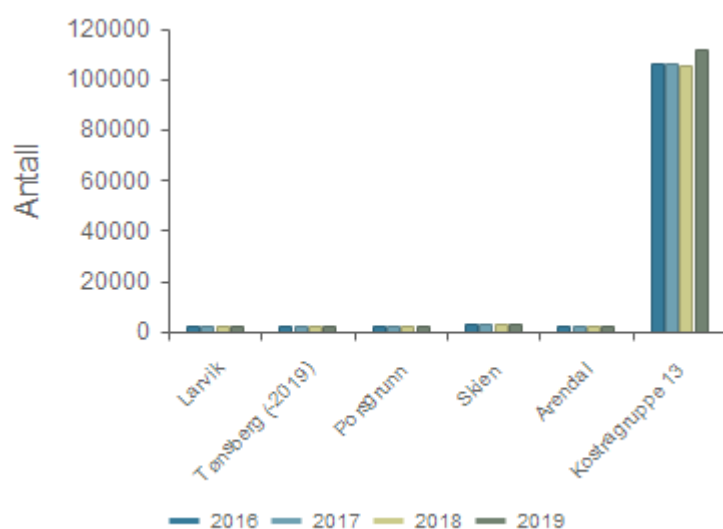
Ser man på de samlede kostnadene til kommunale- og private barnehager, så viser netto driftsutgifter per innbyggere til barnehage en liten økning sammenlignet med 2018. Økningen forklares i hovedsak med økt tilskudd til private barnehager. Det er imidlertid ventet en reduksjon i tilskuddsutbetalingene til private barnehager i årene fremover som følge av kostnadsbesparelsen ved å opprette Byskogen barnehage og kjøp av ifokus barnehagene. De samlede netto driftsutgiftene til barnehage per innbygger er lavere enn Kostragruppe 13.

	Larvik 2018	Larvik Tønsberg (- Porsgrunn 2019)	Skien Arendal	Kostragruppe 13
Produktivitet				
Barn i barnehage (antall)	2 181	2 118	2 270	1 768
Barn som får ekstra ressurser til styrket tilbud til førskolebarn, alle barnehager (antall)	394	418	405	317
Korrigerede brutto driftsutgifter i kroner per barn i kommunal barnehage (B) *)	154 699	145 226	157 820	170 007
Korrigerede brutto driftsutgifter til kommunale barnehager per korrigert oppholdstime (kr) (B) *)	72	67	73	79
Korrigerede oppholdstimer per årsverk i kommunale barnehager (B)	12 954	12 166	12 658	12 571
Dekningsgrad				
Andel minoritetsspråklige barn i barnehage i forhold til alle barn med barnehageplass (B)	15,8 %	17,0 %	14,7 %	14,9 %
Kvalitet				
Leke- og oppholdsareal per barn i barnehage (m2) (B)	6,1	6,2	5,3	5,4

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Tallene er justert for ulikt utgiftsbehov

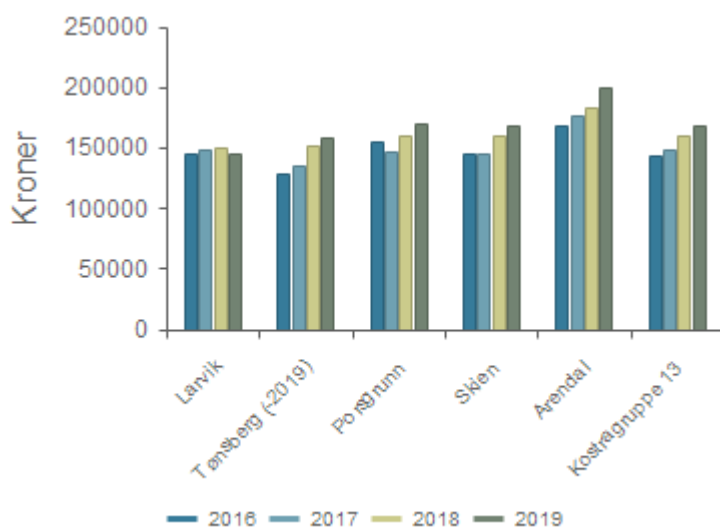
Produktivitet - Barn i barnehage (antall)

	2016	2017	2018	2019
Larvik	2 156	2 136	2 181	2 118
Tønsberg (-2019)	2 239	2 372	2 311	2 270
Porsgrunn	1 807	1 805	1 788	1 768
Skien	2 660	2 658	2 602	2 595
Arendal	2 334	2 322	2 272	2 205
Kostragruppe 13	105 899	106 458	105 466	111 853

Indikatoren viser antall barn i barnehage. I 2019 var det 2 118 barn i kommunale- og private barnehager i Larvik.

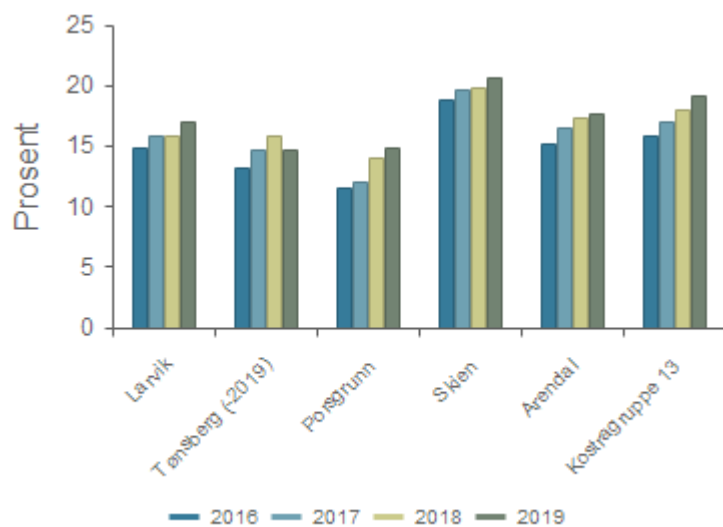
Produktivitet - Korrigerte brutto driftsutgifter i kroner per barn i kommunal barnehage (B)

	2016	2017	2018	2019
Larvik	144 742	147 765	150 193	145 226
Tønsberg (-2019)	128 973	135 465	151 707	157 820
Porsgrunn	155 582	146 962	159 586	170 007
Skien	144 764	145 563	159 530	168 852
Arendal	168 749	175 684	182 396	199 339
Kostragruppe 13	143 583	148 107	159 179	168 831

Korrigerte brutto driftsutgifter i kroner per barn i kommunal barnehage viser en kostnad på 145 226 per barn, noe som er en reduksjon på 9473 sammenlignet med foregående år. Dette er markant lavere enn Kostragruppe 13 og lavest blant kommunene i sammenligningsgruppen. Nedgangen dette året forklares i hovedsak av kjøp av Ifokus barnehagene, men nedgangen er trolig for stor da indikatoren benytter barnetall 15/12 og driftsbudsjettene til de nye barnehagene var kun for 6 mnd dette året. Kostnader knyttet til kommunale barnehager inkluderer utgifter til barn med ekstra oppfølging, samt utgifter til åpne kommunale barnehager. Til tross for at utgifter til barn med ekstra oppfølging også gjelder private barnehager, og antall barn i åpne kommunale barnehager ikke er hensyntatt.

Dekningsgrad - Andel minoritetsspråklige barn i barnehage i forhold til alle barn med barnehageplass (B)

	2016	2017	2018	2019
Larvik	14,8 %	15,8 %	15,8 %	17,0 %
Tønsberg (-2019)	13,1 %	14,7 %	15,8 %	14,7 %
Porsgrunn	11,5 %	12,1 %	14,0 %	14,9 %
Skien	18,8 %	19,7 %	19,7 %	20,7 %
Arendal	15,1 %	16,5 %	17,3 %	17,6 %
Kostragruppe 13	15,9 %	17,0 %	18,0 %	19,2 %

Andel minoritetsspråklige barn i barnehage i forhold til alle barn med barnehageplass viser at larvik i 2019 hadde 17 % minoritetsspråklige i barnhagene. Larvik ligger lavere enn Kostragruppe 13 men på gjennomsnittet blant sammenligningskommunene.

Barnevern

Larvik Kommune har hatt en markant nedgang i netto driftsutgifter per barn med tiltak i barnevernstjenesten sammenlignet med foregående år. Denne nedgangen henger først og fremst sammen en omorganisering av tjenestene knyttet til enslige mindreårige flyktninger, hvor man blant annet har redusert antall døgnbemannede boliger. Kommunen ligger fortsatt høyt blant kommunene i sammenligningsgruppen. Dette skyldes i hovedsak at man har valgt å organisere tjenester knyttet til enslige mindreårige flyktninger (EMF) under barnevernet, noe som igjen vil bety at Larvik kommune vil ha høyere kostnader enn kommuner som ikke har valgt en slik organisering eller har bosatt færre enslige mindreårige flyktninger.

Det er vanskelig å korrigere for denne effekten uten å ha inngående kjennskap til andre kommuners organisering og bosetting. Indikatoren "Barnevernstjenestens netto driftsutgifter per innbygger" korrigert for andelen nettodriftsutgifter som tilskrives enslige mindreårige flyktninger kan imidlertid gi oss et sammenligningsgrunnlag. I 2019 så hadde Larvik en nettodriftsutgift korrigert for enslige mindreårige flyktninger på 2065 per innbyggere noe som er lavere enn Kostragruppe 13 som hadde en nettoutgiftutgift på 2193 per innbygger.

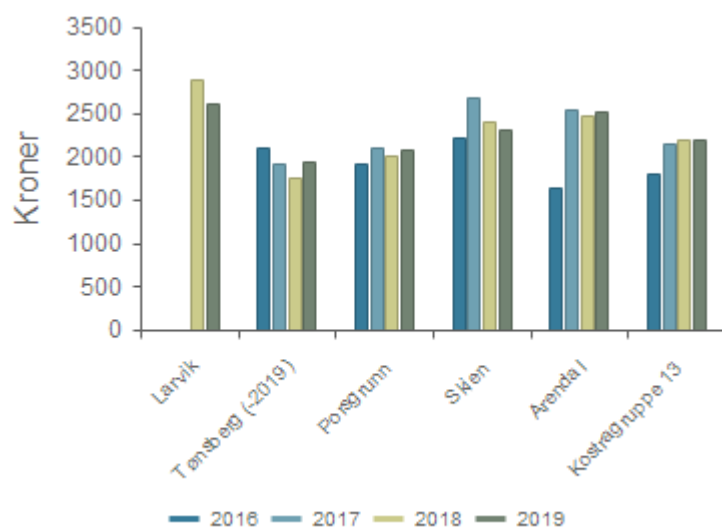
Ser man på barnevernets samlede kostnader til omsorgstiltak i barnevernet utenom EMF, så er det her en økning sammenlignet med foregående år. Dette forklares av en markant økning i kostnader til institusjon dette året. Ser man imidlertid disse kostnadene i et lengre perspektiv, så fortsatte trenden med en nedgang i kostnader knyttet til kostbare tiltak som institusjon og i beredskapshjem, men det har samtidig vært en økning i kostnader knyttet til forsterkning. Andel barn i institusjon og fosterhjem av barn med tiltak utgjør 32,7 prosent. Dette er en marginal nedgang fra tidligere år. Larvik ligger noe høyere enn kostragruppe 13.

Tjenesten har et fokus på samarbeid med nettverk og familieråd som metode for å sikre medvirkning, innflytelse og utnyttelse av deres ressurser, som igjen fører til bedre kvalitet på tjenestene samt lavere kostnader til omsorgsplasseringer og da spesielt beredskapshjem. Barneverntjenesten vil imidlertid ha et økt fokus på kostnadene knyttet til forsterkning for å se på mulighetene for å redusere disse.

De siste årene har det vært en stabil lav andel av barn i barnevernstiltak som har vært på nivå med de andre kommunene i sammenligningsgruppen men noe høyere enn Kostragruppe 13. Sistnevnte er også forventet da Larvik har levekårutfordringer på linje med de større byene. Sammenlignet med 2018 så har det imidlertid vært en liten økning fra 483 til 493 barn med tiltak, men kommunen ligger fortsatt på gjennomsnittet for analyseperioden. Ser man på antall meldinger så har dette økt fra 594 til 604 meldinger i året. Gjennomsnittet for analyseperioden er 591 meldinger i året.

	Larvik 2018	Larvik 2019	Tønsberg (- Porsgrunn 2019)	Skien Arendal	Kostragruppe 13		
Prioritet							
Barnevern nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr)	2 898	2 618	1 942	2 067	2 316	2 516	2 193
Netto driftsutgifter (funksjon 244, 251, 252) per barn med tiltak	282 631	250 684	162 587	235 850	199 484	235 871	221 003
Dekningsgrad							
Andel barn i institusjon og fosterhjem av barn med tiltak (B)	33,1 %	32,7 %	27,5 %	38,2 %	31,8 %		27,1 %
Andel barn med barnevernstiltak ift. innbyggere 0-22 år	4,0 %	4,1 %	4,6 %	3,4 %	4,4 %	4,0 %	3,6 %

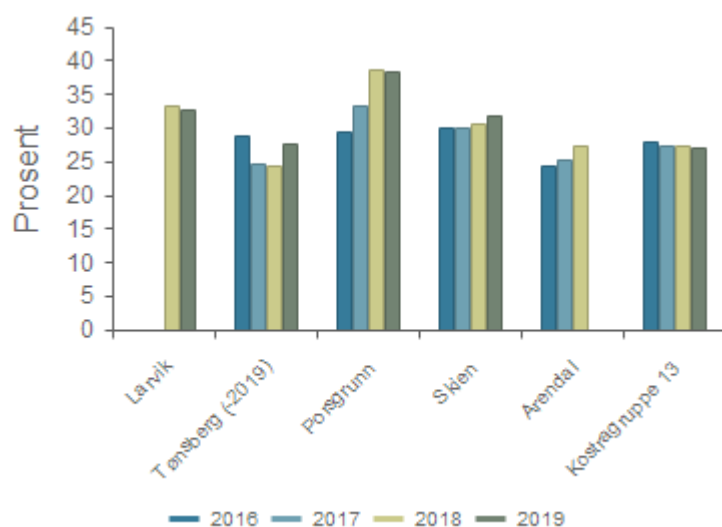
Prioritet - Barnevern nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr)

	2016	2017	2018	2019
Larvik			2 898	2 618
Tønsberg (-2019)	2 092	1 915	1 762	1 942
Porsgrunn	1 912	2 099	2 018	2 067
Skien	2 208	2 670	2 401	2 316
Arendal	1 646	2 529	2 466	2 516
Kostragruppe 13	1 809	2 138	2 203	2 193

Nettodriftsutgifter per innbygger viser en kostnad på 2618, dette er en markant nedgang sammenlignet med 2018. Larvik ligger høyere enn sammenligningskommunene og Kostragruppe 13. Se oppsummering for en mer inngående analyse.

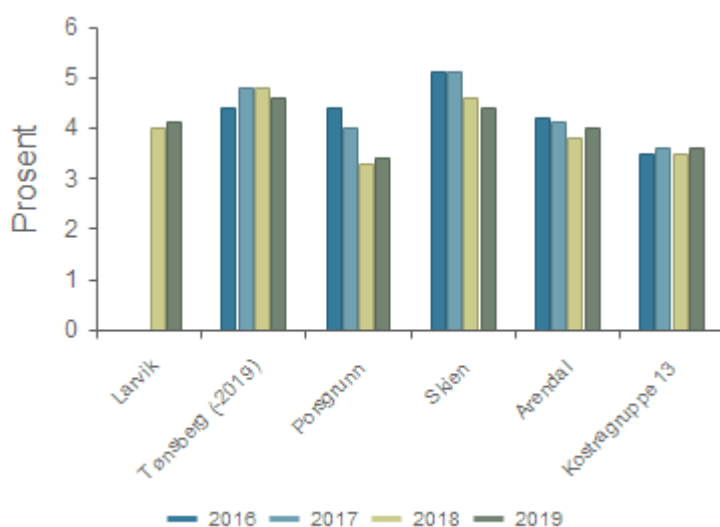
Dekningsgrad - Andel barn i institusjon og fosterhjem av barn med tiltak (B)

	2016	2017	2018	2019
Larvik			33,1 %	32,7 %
Tønsberg (-2019)	28,7 %	24,7 %	24,3 %	27,5 %
Porsgrunn	29,2 %	33,3 %	38,7 %	38,2 %
Skien	29,9 %	30,0 %	30,5 %	31,8 %
Arendal	24,2 %	25,3 %	27,4 %	
Kostragruppe 13	27,8 %	27,3 %	27,2 %	27,1 %

Andel barn i institusjon og fosterhjem av barn med tiltak var i 32,7 prosent i 2019. Dette er en marginal nedgang sammenlignet med 2018. Dette er på nivå med gjennomsnittet blant sammenligningskommunene men høyere enn Kostragruppe 13. Se oppsummering for en mer inngående analyse.

Dekningsgrad - Andel barn med barnevernstiltak ift. innbyggere 0-22 år

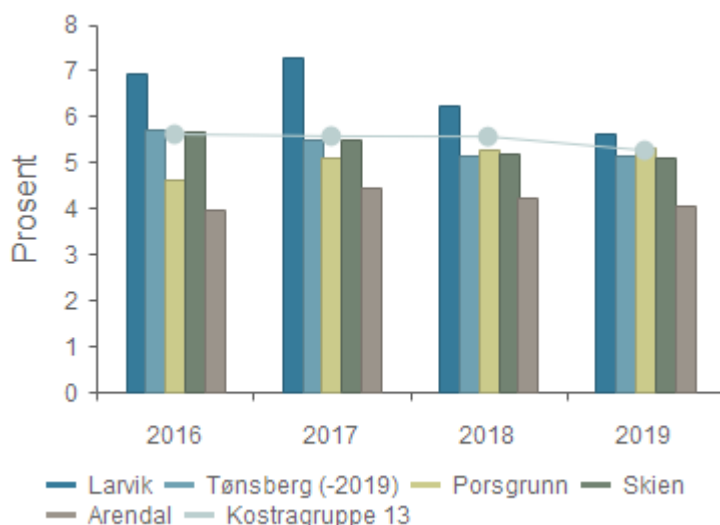
	2016	2017	2018	2019
Larvik			4,0 %	4,1 %
Tønsberg (-2019)	4,4 %	4,8 %	4,8 %	4,6 %
Porsgrunn	4,4 %	4,0 %	3,3 %	3,4 %
Skien	5,1 %	5,1 %	4,6 %	4,4 %
Arendal	4,2 %	4,1 %	3,8 %	4,0 %
Kostragruppe 13	3,5 %	3,6 %	3,5 %	3,6 %

Andel barn med barnevernstiltak i forhold til innbyggere 0 - 22 år var 4,1 prosent i 2019. Dette er en marginal økning sammenlignet med 2018. Dette er på nivå med gjennomsnittet blant sammenligningskommunene, men høyere enn Kostragruppe 13. Se oppsummering for en mer inngående analyse.

Pleie og omsorg

	Larvik 2018	Larvik 2019	Tønsberg Porsgrunn (-2019)	Skien	Arendal	Kostragruppe 13	
Prioritet							
Aktivering, støttetjenester (f234) - andel av netto driftsutgifter til plo (B)	6,2 %	5,6 %	5,1 %	5,3 %	5,1 %	4,0 %	5,3 %
Institusjoner (f253+261) - andel av netto driftsutgifter til plo (B)	48,8 %	48,2 %	39,2 %	45,1 %	41,1 %	43,4 %	42,1 %
Netto driftsutgifter per innbygger (234) aktiv.- og servicetjen eldre og pers. m/funk.nedsett. (B)	1 224	1 138	1 079	1 240	1 020	791	983
Netto driftsutgifter per innbygger (253) helse- og omsorgstjenester i institusjon (B)	8 567	8 641	7 643	9 166	7 358	7 183	6 864
Netto driftsutgifter per innbygger (254) helse- og omsorgstj. til hjemmeboende (B)	8 606	9 061	11 478	11 237	10 618	10 155	9 622
Netto driftsutgifter per innbygger (256) tilbud om ø. hjelp døgnopphold i kommunene (B)	220	297	222	312	171	148	156
Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner, pleie- og omsorgstjenesten (B)	19 644	20 263	21 004	23 304	20 051	19 594	18 704
Netto driftsutgifter, helse og omsorg, i prosent av totale netto driftsutg (B)	39,7 %	40,9 %	41,3 %	42,3 %	38,2 %	36,7 %	36,5 %
Netto driftsutgifter, pleie og omsorg pr. innbygger 67 år og over (B)	108 675	108 507	128 866	133 658	115 598	116 379	121 590
Netto driftsutgifter, pleie og omsorg pr. innbygger 80 år og over (B)	377 085	377 610	436 892	485 236	422 737	439 965	440 506
Tjenester til hjemmeboende (f254) - andel av netto driftsutgifter til plo (B)	43,8 %	44,7 %	54,7 %	48,2 %	53,0 %	51,8 %	52,2 %
Produktivit							
Korrigerte brutto driftsutg pr. mottaker av hjemmetjenester (i kroner) (B)	239 581	247 085	293 583	309 422	346 031	270 668	292 512
Korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon, pr. kommunal plass (B)	1 262 514	1 296 149	1 295 007	1 347 157	1 255 566	1 378 602	1 318 453
Dekningsgrad							
Andel av alle brukere som har omfattende bistandsbehov (B)	37,0 %	34,1 %	31,9 %	35,7 %	36,1 %	29,8 %	31,4 %
Andel beboere på institusjon under 67 år (B)	11,4 %	12,7 %	8,5 %	13,8 %	13,9 %	15,8 %	16,1 %
Andel hjemmetj.mottakere med omfattende bistandsbehov, 0-66 år (B)	20,3 %	17,6 %	22,4 %	26,6 %	26,4 %	13,4 %	18,7 %
Andel plasser i skjermet enhet for personer med demens (B)	16,2 %	16,1 %	44,5 %	26,7 %	28,0 %	23,9 %	28,9 %
Plasser i institusjon i prosent av innbyggere 80 år over (B)	17,1 %	16,7 %	17,0 %	18,2 %	15,4 %	17,3 %	16,5 %
Kvalitet							
Andel brukerrettede årsverk i omsorgstjenesten m/ helsefagutdanning (prosent)	80,2 %	81,6 %	73,5 %	81,7 %	78,9 %	83,5 %	77,3 %
Andel brukertilpassede enerom m/ eget bad/wc (prosent)	100,0 %	100,0 %	98,8 %	89,4 %	61,0 %	77,9 %	90,3 %
Årsverk i brukerrettede tjenester m/ fagutdanning fra høyskole/universitet (antall)	476,9	485,9	440,2	438,9	606,6	468,9	21 371,8
Økonomi							
Brukerbetaling i institusjon i forhold til korrigerte brutto driftsutgifter (B)	12,3	12,5	16,5	11,6	12,0	11,7	12,3

Prioritet - Aktivisering, støttetjenester (f234) - andel av netto driftsutgifter til plo (B)

	2016	2017	2018	2019
Larvik	6,9 %	7,3 %	6,2 %	5,6 %
Tønsberg (-2019)	5,7 %	5,5 %	5,1 %	5,1 %
Porsgrunn	4,6 %	5,1 %	5,3 %	5,3 %
Skien	5,7 %	5,5 %	5,2 %	5,1 %
Arendal	4,0 %	4,5 %	4,2 %	4,0 %
Kostragruppe 13	5,6 %	5,6 %	5,6 %	5,3 %

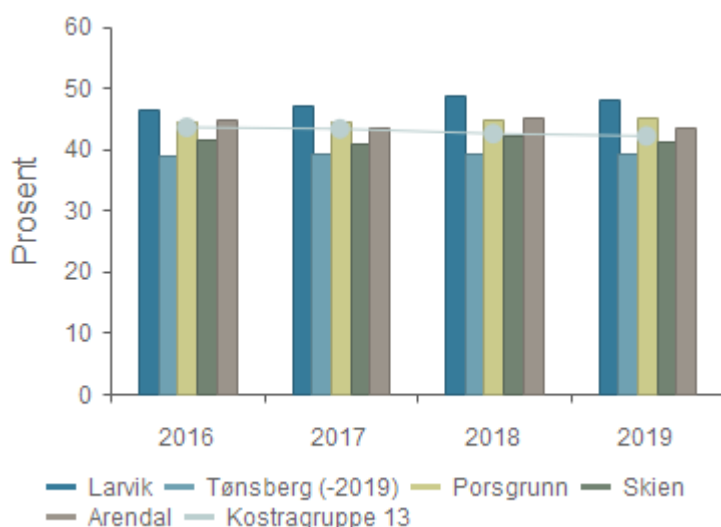
Indikatoren viser driftskostnadene til aktivisering, støttetjenester i pleie og omsorg i prosent av totale driftskostnader i pleie og omsorg. Indikatoren omfatter alle eldresentre, støttekontakter, samt dagtilbud for eldre og funksjonshemmede, Huset og trening/opplæring av multifunksjonshemmede.

Larvik kommune har i perioden 2016-2019 hatt en nedgang i andel driftskostnader knyttet til aktivisering/støttetjenester, fra 6,9% til 5,6%. Tilsvarende trend med nedgang i perioden 2016-2019 finnes hos alle sammenligningskommunene og Kostragruppe 13, med unntak av Porsgrunn. Arendal er uendret i perioden.

Larvik kommune har i 2018 den største andelen driftskostnader knyttet til aktivisering/støttetjenester sett opp mot sammenligningskommunene og Kostragruppe 13. Lavest ligger Arendal med 4,0%.

Det er ulik praksis i forhold til føring på funksjon 234 og 273 (arbeidsrettede tiltak i kommunal regi) blant kommunene. Det jobbes med avklaringer hos SSB for å finne felles føring av disse funksjonene.

Prioritet - Institusjoner (f253+261) - andel av netto driftsutgifter til plo (B)

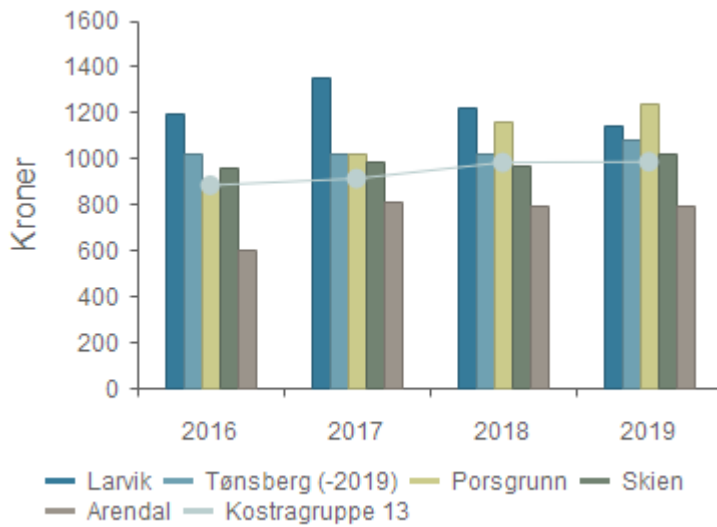
	2016	2017	2018	2019
Larvik	46,5 %	47,2 %	48,8 %	48,2 %
Tønsberg (-2019)	38,9 %	39,1 %	39,4 %	39,2 %
Porsgrunn	44,6 %	44,5 %	44,9 %	45,1 %
Skien	41,4 %	41,0 %	42,2 %	41,1 %
Arendal	44,6 %	43,4 %	45,1 %	43,4 %
Kostragruppe 13	43,5 %	43,2 %	42,4 %	42,1 %

I indikatoren inngår alle institusjonene i Larvik kommune, DNAS, avlastningssenter for funksjonshemmede og barneboliger. Indikatoren innbefatter ikke boliger med heldøgns bemanning.

I perioden 2016 - 2019 har Larvik kommune økt andel av netto driftsutgifter institusjon av Pleie og omsorg fra 46,5% til 48,2%, en økning på 1,7 prosentpoeng. Økningen kommer som følge av omgjøring av bofellesskap til sykehjem og økning av 7 plasser på Presteløkka, samt etablering av sykehjems plasser for funksjonshemmede på Furuheim. Dette er den største økningen sammenliknet med de andre utvalgte kommunene og Kostragruppe 13. Tønsberg og Porsgrunn også har hatt en økning, mens de resterende har hatt en nedgang.

Larvik kommune var i 2019 høyest med 48,2%. Porsgrunn følger nærmest på 45,1%, mens Tønsberg ligger lavest med 39,2%

Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (234) aktiv.- og servicetjen eldre og pers. m/funk.nedsett. (B)

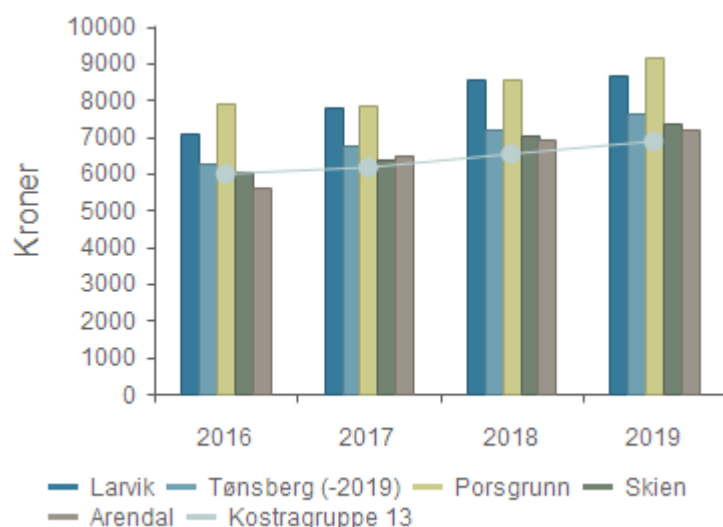
	2016	2017	2018	2019
Larvik	1 196	1 355	1 224	1 138
Tønsberg (-2019)	1 017	1 024	1 023	1 079
Porsgrunn	900	1 018	1 158	1 240
Skien	955	987	969	1 020
Arendal	605	811	795	791
Kostragruppe 13	881	910	980	983

I perioden 2016 - 2019 har Larvik kommune hatt en nedgang i netto driftsutgifter pr innbygger til aktivitet- og servicetjenester til eldre og personer med nedsatt funksjonsevne, mens de resterende sammenlikningskommunene og Kostragruppe 13 har hatt en økning.

I 2019 ligger Porsgrunn kommune høyest med 1 240 kr, mens Larvik kommune ligger som nummer to med 1 138 kr. Arendal kommune ligger lavest med 791 kr.

Det er ulik praksis i forhold til føring på funksjon 234 og 273 (arbeidsrettede tiltak i kommunal regi) blant kommunene.

Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (253) helse- og omsorgstjenester i institusjon (B)

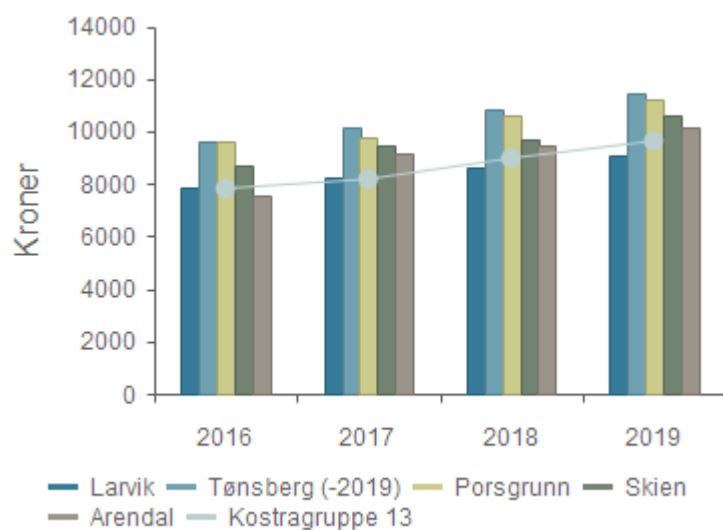

	2016	2017	2018	2019
Larvik	7 069	7 772	8 567	8 641
Tønsberg (-2019)	6 293	6 741	7 213	7 643
Porsgrunn	7 893	7 862	8 582	9 166
Skien	6 053	6 398	7 039	7 358
Arendal	5 639	6 482	6 926	7 183
Kostragruppe 13	5 978	6 153	6 519	6 864

I perioden 2016 - 2019 har Larvik kommune hatt den største økningen i netto driftsutgifter Helse- og omsorgstjenester i institusjon pr. innbygger med 1 572 kr. Porsgrunn kommune har den laveste økningen i samme periode med 1 273 kr. Økningen kommer som følge av omgjøring av bofellesskap til sykehjem og økning av 7 plasser på Presteløkka, samt etablering av sykehjemsplasser for funksjonshemmede på Furuheim.

I 2019 ligger Porsgrunn høyere enn Larvik, mens de resterende sammenlikningskommunene og Kostragruppe 13 ligger lavere. Kostragruppe 13 ligger lavest.

Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (254) helse- og omsorgstj. til hjemmeboende (B)

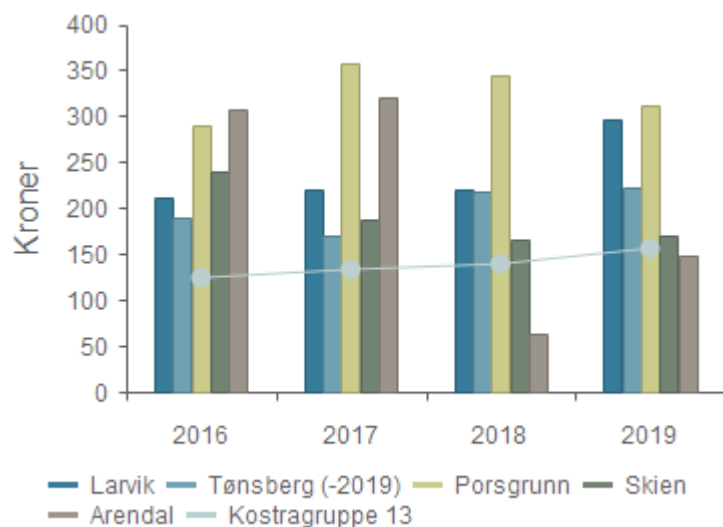

	2016	2017	2018	2019
Larvik	7 821	8 248	8 606	9 061
Tønsberg (-2019)	9 643	10 132	10 822	11 478
Porsgrunn	9 638	9 750	10 605	11 237
Skien	8 667	9 424	9 696	10 618
Arendal	7 540	9 154	9 462	10 155
Kostragruppe 13	7 816	8 173	8 967	9 622

I perioden 2016 - 2019 har Larvik kommune den laveste økningen i netto driftsutgifter Helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende pr innbygger, 1 240 kr. Arendal kommune har i samme periode den største økningen på 2 615 kr.

I 2019 forbruker Larvik kommune 9 061 kr, noe som er lavest av sammenlikningskommunene og Kostragruppe 13. Tønsberg kommune, med 11 478 kr, og Porsgrunn kommune, med 11 237 kr, ligger høyest.

Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (256) tilbud om ø. hjelp døgnopphold i kommunene (B)

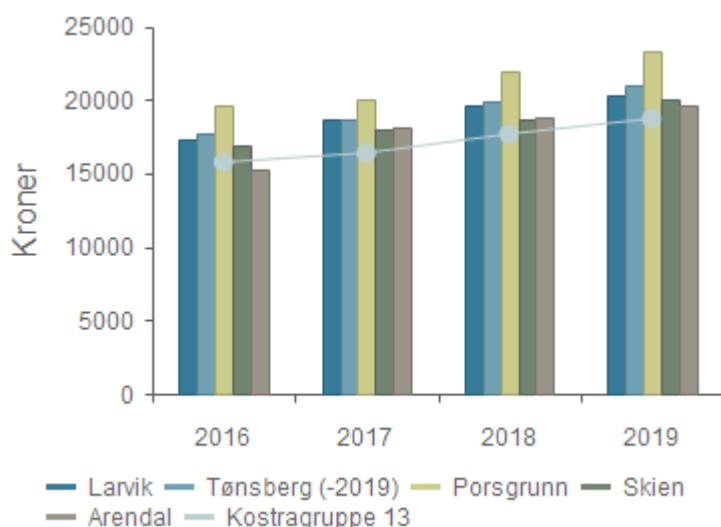

	2016	2017	2018	2019
Larvik	212	221	220	297
Tønsberg (-2019)	190	170	217	222
Porsgrunn	290	357	344	312
Skien	240	188	165	171
Arendal	307	320	63	148
Kostragruppe 13	124	133	139	156

I perioden 2016 til 2019 økte netto driftsutgifter til øyeblikkelig hjelp døgnopphold pr. innbygger fra 212 kr. til 297 kr. I samme periode økte også Tønsberg, Porsgrunn og Kostragruppe 13, mens Arendal og Skien hadde en reduksjon.

I 2019 brukte Porsgrunn og Larvik mest pr innbygger, hhv 312,- og 297,-. De resterende sammenlikningskommunene og Kostragruppe 13 ligger lavere, med Arendal lavest på 148 kr.

Prioritet - Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner, pleie- og omsorgtjenesten (B)

	2016	2017	2018	2019
Larvik	17 247	18 619	19 644	20 263
Tønsberg (-2019)	17 741	18 602	19 891	21 004
Porsgrunn	19 554	20 051	21 965	23 304
Skien	16 836	17 951	18 722	20 051
Arendal	15 267	18 167	18 792	19 594
Kostragruppe 13	15 741	16 370	17 659	18 704

Her kommenteres det samlet for denne indikatoren sammen med disse indikatorene:

- **Prioritet - Netto driftsutgifter, pleie og omsorg pr. innbygger 67 år og over**
- **Prioritet - Netto driftsutgifter, pleie og omsorg pr. innbygger 80 år og over**

Indikatoren viser driftsutgiftene til pleie og omsorg inkludert avskrivninger etter at driftsinntektene som bla. inneholder øremerkede tilskudd og ev. andre direkte inntekter, er trukket fra.

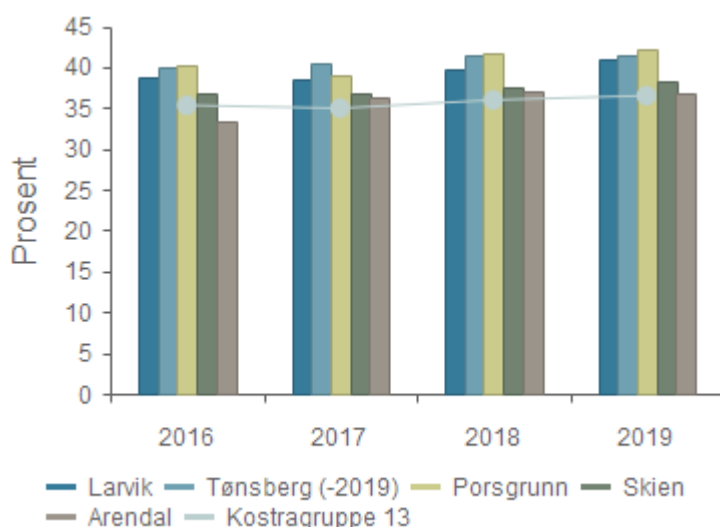
Fra 2016 til 2019 har alle sammenlikningskommunene hatt en høyere vekst i kroner enn Larvik kommune, mens Kostragruppe 13 har hatt en lavere vekst.

I 2019 ligger Tønsberg og Porsgrunn høyere enn Larvik kommune, mens de resterende ligger lavere.

Over 67 år: Sammenliknet med alle de andre kommunene i utvalget og Kostragruppe 13 ligger Larvik lavest pr. innbygger over 67 år. Larvik kommune hadde i perioden den laveste økningen av sammenlikningskommunene.

Over 80 år: Sammenliknet med alle de andre kommunene i utvalget og Kostragruppe 13 ligger Larvik lavest pr. innbygger over 80 år. Larvik kommune hadde i perioden den laveste økningen av sammenlikningskommunene.

Prioritet - Netto driftsutgifter, helse og omsorg, i prosent av totale netto driftsutg (B)

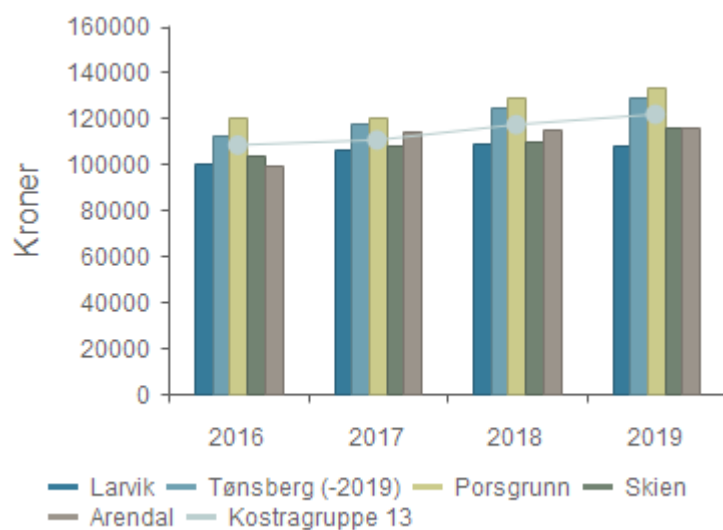
	2016	2017	2018	2019
Larvik	38,8 %	38,4 %	39,7 %	40,9 %
Tønsberg (-2019)	39,9 %	40,4 %	41,4 %	41,3 %
Porsgrunn	40,3 %	39,0 %	41,7 %	42,3 %
Skien	36,9 %	36,9 %	37,5 %	38,2 %
Arendal	33,4 %	36,3 %	36,9 %	36,7 %
Kostragruppe 13	35,3 %	34,9 %	36,0 %	36,5 %

I perioden 2016 - 2019 har Larvik kommune økt netto driftsutgifter til helse og omsorg i prosent av totale netto driftsutgifter fra 38,8% til 40,9%, en økning på 2,1 prosentpoeng. I samme periode har Arendal kommune økt med 3,3 prosentpoeng, mens de resterende sammenlikningskommunene og Kostragruppe 13 har hatt en lavere prosentpoeng-økning enn Larvik.

I 2019 brukte Larvik 40,9% av totale netto driftsutgifter til Helse og omsorg. Porsgrunn (42,3%) og Tønsberg (41,3%) ligger høyere, mens Skien (38,2%), Arendal (36,7%) og Kostragruppe 13 (36,5%) ligger lavere.

I perioden 2016 - 2019 var det en økning i befolkningen i Larvik kommune på totalt 766 personer. I aldersgruppen 67 år og eldre økte antall personer med 690. Den største økningen har vært i aldersintervallet fra 67 - 79 år, med en økning på 634 personer. I gruppa fra 80 - 89 år var det en økning på 49, mens det for aldersintervallet 90 år og eldre var det en økning på 7 personer.

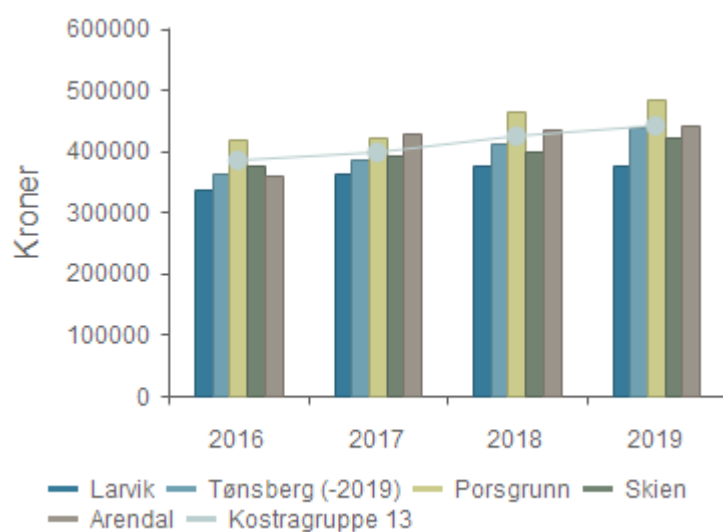
Prioritet - Netto driftsutgifter, pleie og omsorg pr. innbygger 67 år og over (B)

	2016	2017	2018	2019
Larvik	99 960	105 993	108 675	108 507
Tønsberg (-2019)	112 884	117 311	124 272	128 866
Porsgrunn	120 420	119 951	128 893	133 658
Skien	103 836	107 931	110 007	115 598
Arendal	99 289	114 538	115 159	116 379
Kostragruppe 13	108 202	110 387	117 089	121 590

Se: Prioritet - Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner, pleie- og omsorgstjenesten(B)

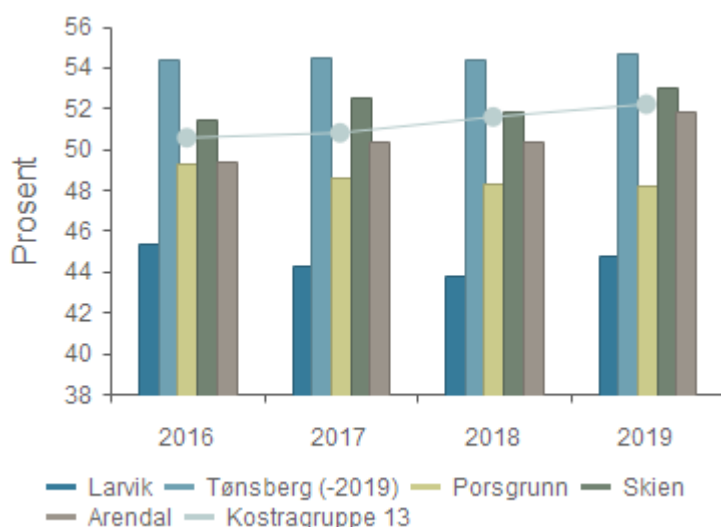
Prioritet - Netto driftsutgifter, pleie og omsorg pr. innbygger 80 år og over (B)

	2016	2017	2018	2019
Larvik	337 246	362 617	377 085	377 610
Tønsberg (-2019)	361 659	386 310	412 502	436 892
Porsgrunn	419 083	421 225	463 941	485 236
Skien	374 941	393 131	397 616	422 737
Arendal	358 551	428 897	433 581	439 965
Kostragruppe 13	384 038	397 037	423 642	440 506

Se: Prioritet - Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner, pleie- og omsorgstjenesten(B)

Prioritet - Tjenester til hjemmeboende (f254) - andel av netto driftsutgifter til plo (B)

	2016	2017	2018	2019
Larvik	45,4 %	44,3 %	43,8 %	44,7 %
Tønsberg (-2019)	54,4 %	54,5 %	54,4 %	54,7 %
Porsgrunn	49,3 %	48,6 %	48,3 %	48,2 %
Skien	51,5 %	52,5 %	51,8 %	53,0 %
Arendal	49,4 %	50,4 %	50,4 %	51,8 %
Kostragruppe 13	50,5 %	50,8 %	51,6 %	52,2 %

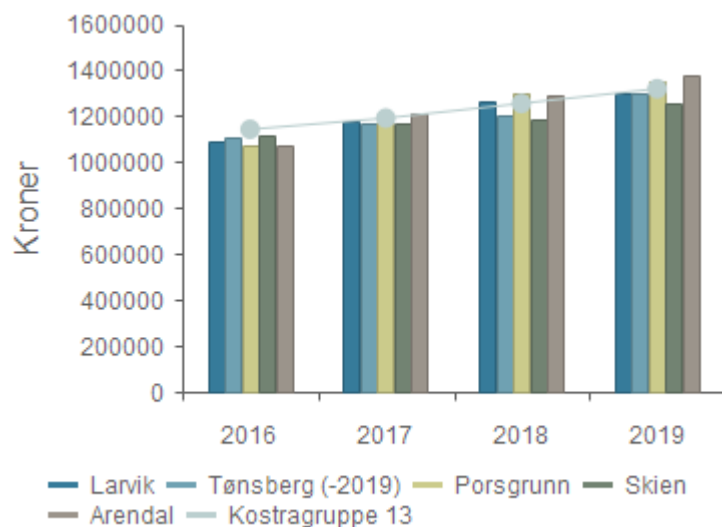
Larvik kommune har hatt en nedgangen i Tjenester til hjemmeboende - andel av netto driftsutgifter til pleie og omsorg, i perioden 2016 - 2019. Nedgangen tidlig i perioden skyldes omgjøring av bofellesskapsplasser til sykehjem (annen funksjon). Nedgangen er på 0,7 prosentpoeng for hele perioden. I samme periode har Porsgrunn en nedgang på 1,1 prosentpoeng, mens de resterende sammenlikningskommunene og Kostragruppe 13 har hatt en økning.

Larvik kommune ligger lavest i 2019, med en andel på 44,7%, etterfulgt av Porsgrunn på 48,2%. Tønsberg kommune ligger høyest med 54,7%

I indikatoren inngår driftsutgifter til generelle hjemmetjenester, tjenester til funksjonshemmede og tjenester innenfor psykisk helse og avhengighet. Utgiftene i prosent fordeler seg slik de siste årene (ekskl DNAS)

	2 016	2 017	2 018	2 019
Virksomhet hjemmetjenester	51 %	53 %	52 %	48 %
Virksomhet funksjonshemmede	32 %	31,50 %	28 %	32 %
Psykisk helse og avhengighet	10 %	10 %	11 %	12 %
Omsorgslønn	3 %	2,50 %	2 %	2 %
BPA (Brukerutstyrt personlig assistent)	2 %	2 %	2 %	2 %
Virksomhet sykehjem	2 %	1 %	4 %	3 %
Resterende	0 %	0 %	1 %	1 %

Produktivitet - Korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon, pr. kommunal plass (B)

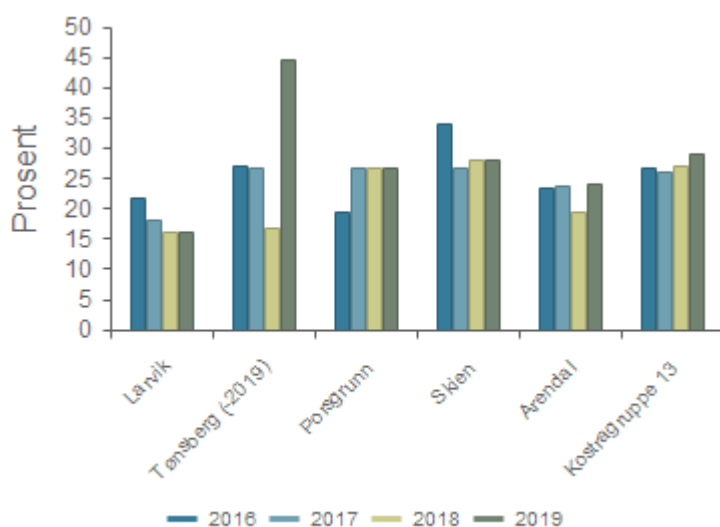

	2016	2017	2018	2019
Larvik	1 091 738	1 179 056	1 262 514	1 296 149
Tønsberg (-2019)	1 110 842	1 168 284	1 200 783	1 295 007
Porsgrunn	1 076 686	1 170 794	1 296 303	1 347 157
Skien	1 116 097	1 166 729	1 187 424	1 255 566
Arendal	1 070 578	1 214 848	1 293 404	1 378 602
Kostragruppe 13	1 141 826	1 190 463	1 254 452	1 318 453

I perioden 2016 - 2019 har Larvik kommune hatt en økning i korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon, pr kommunal plass, på 204 411 kr. I samme periode hadde Arendal og Porsgrunn en større økning på hhv 308 024 kr og 270 471 kr, mens de resterende sammenlikningskommunene og Kostragruppe 13 hadde en lavere økning.

I 2019 brukte Larvik kommune 1 296 149 kr. Porsgrunn, Arendal og Kostragruppe 13 ligger høyere, mens Skien ligger lavere. Tønsberg er tilnærmet lik Larvik kommune med 1 295 007.

Dekningsgrad - Andel plasser i skjermet enhet for personer med demens (B)

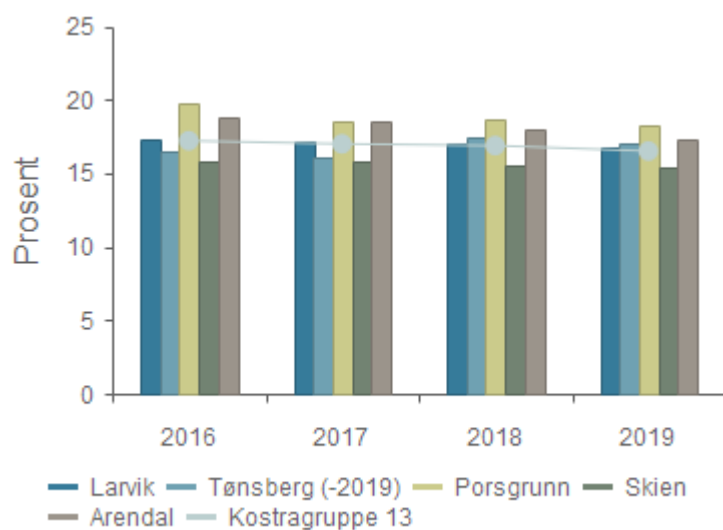

	2016	2017	2018	2019
Larvik	21,8 %	18,2 %	16,2 %	16,1 %
Tønsberg (-2019)	27,0 %	26,6 %	16,8 %	44,5 %
Porsgrunn	19,5 %	26,7 %	26,7 %	26,7 %
Skien	34,1 %	26,5 %	28,0 %	28,0 %
Arendal	23,3 %	23,7 %	19,5 %	23,9 %
Kostragruppe 13	26,5 %	26,0 %	27,1 %	28,9 %

I perioden 2016 - 2019 har Larvik kommune hatt en nedgang i andel plasser i skjermet enhet for personer med demens, fra 21,8% til 16,1%. Nedgangen i andel plasser på 5,7 prosentpoeng i skjermet enhet tyder på en feil i statistikken. Skien kommune har i samme periode også en nedgang, mens de resterende sammenlikningskommunene og Kostragruppe 13 har en økning.

Larvik kommune ligger lavest av sammenlikningskommunene og Kostragruppe 13 i 2019 med 16,1%. Nærmest følger Arendal med 23,9%. Høyest ligger Tønsberg kommune med 44,5%.

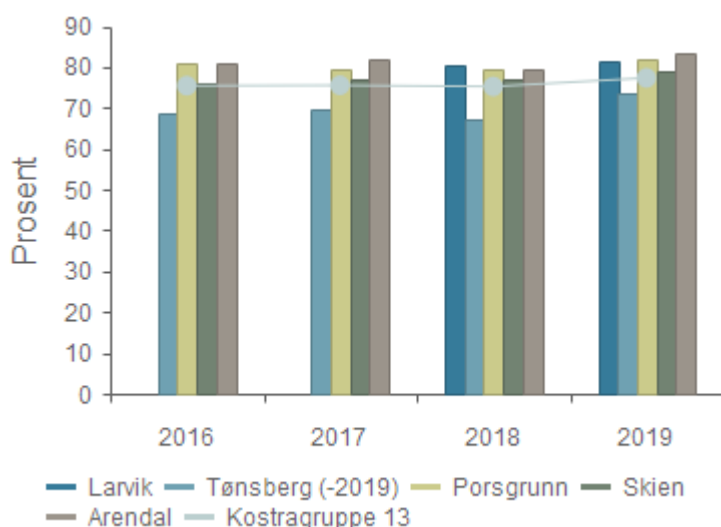
Dekningsgrad - Plasser i institusjon i prosent av innbyggere 80 år over (B)

	2016	2017	2018	2019
Larvik	17,4 %	17,2 %	17,1 %	16,7 %
Tønsberg (-2019)	16,4 %	16,0 %	17,4 %	17,0 %
Porsgrunn	19,8 %	18,5 %	18,6 %	18,2 %
Skien	15,9 %	15,8 %	15,6 %	15,4 %
Arendal	18,8 %	18,5 %	18,0 %	17,3 %
Kostragruppe 13	17,2 %	17,0 %	16,9 %	16,5 %

I perioden 2016 - 2019 har Larvik kommune hatt en nedgang i plasser i institusjon i prosent av innbyggere 80 år og over, fra 17,4% til 16,7%. Det er kun Tønsberg kommune som har hatt en økning i samme periode, mens de resterende sammenlikningskommunene og Kostragruppe 13 har hatt en nedgang.

Larvik kommune hadde i 2019 en dekning på 16,7%. Porsgrunn, Arendal og Tønsberg ligger høyere, mens Kostragruppe 13 og Skien har en lavere dekning.

Kvalitet - Andel brukerrettede årsverk i omsorgstjenesten m/ helsefagutdanning (prosent)

	2016	2017	2018	2019
Larvik			80,2 %	81,6 %
Tønsberg (-2019)	68,7 %	69,7 %	67,3 %	73,5 %
Porsgrunn	81,0 %	79,5 %	79,4 %	81,7 %
Skien	76,2 %	77,0 %	76,9 %	78,9 %
Arendal	80,8 %	81,8 %	79,3 %	83,5 %
Kostragruppe 13	75,4 %	75,5 %	75,2 %	77,3 %

Felles tekst med indikatoren "Årsverk i brukerrettede tjenester m/fagutdanning"**Andel brukerrettede årsverk i omsorgstjenesten m/ helseutdanning (prosent)**

Det er ikke tilgjengelige tall for perioden 2016 - 2017. I 2019 har Larvik kommune 81,6% brukerrettede årsverk i omsorgstjenesten m/helseutdanning, en økning på 1,4 prosentpoeng fra 2018. Arendal og Porsgrunn ligger noe høyere med hhv 83,5% og 81,7%, mens de resterende sammenlikningskommunene og Kostragruppe 13 ligger lavere.

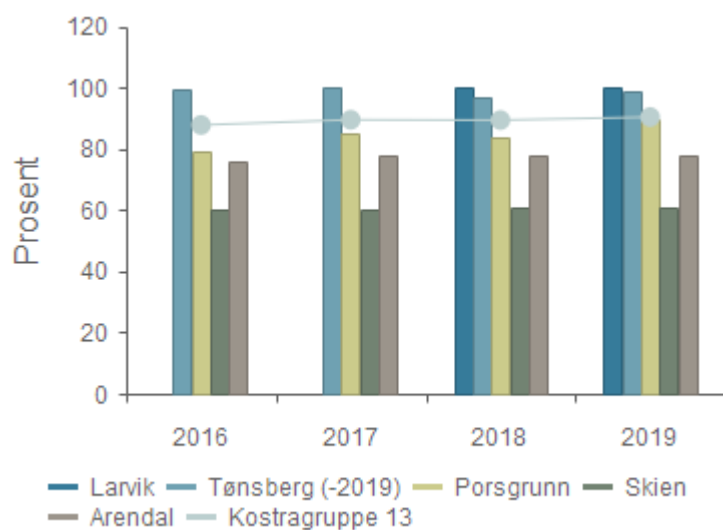
Årsverk i brukerrettede tjenester m/ helseutdanning fra høyskole/universitet (antall)

*Kostragruppe 13 kan ikke brukes som sammenlikning her da dette er en totalsum av alle kommunene i utvalget.

I perioden 2016 - 2019 har antall årsverk i brukerrettede tjenester m/helseutdanning fra høyskole/universitet økt fra 442,7 til 485,9 en økning på 43,2 årsverk. De resterende sammenlikningskommunene og Kostragruppe 13 har alle hatt en større økning i perioden, der Skien har hatt den største økningen med 171,6 årsverk.

I 2019 hadde Larvik 485,9 årsverk. Skien hadde 606,6 årsverk, mens de resterende kommunene hadde færre årsverk enn Larvik.

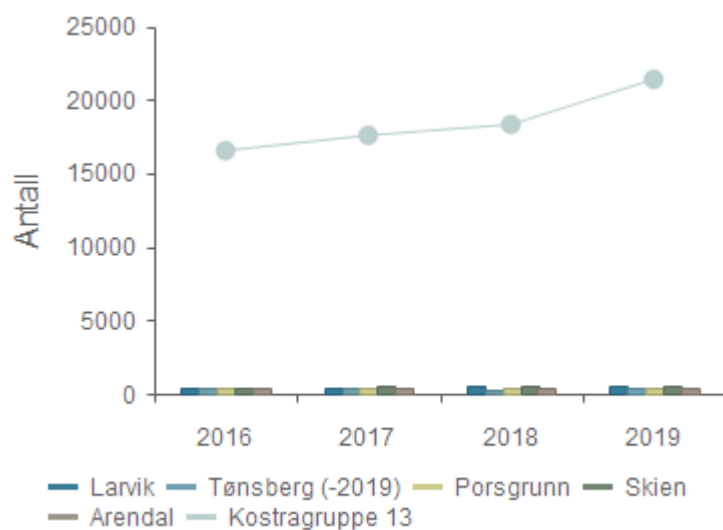
Kvalitet - Andel brukertilpassede enerom m/ eget bad/wc (prosent)

	2016	2017	2018	2019
Larvik			100,0 %	100,0 %
Tønsberg (-2019)	99,4 %	100,0 %	97,0 %	98,8 %
Porsgrunn	79,1 %	84,7 %	83,8 %	89,4 %
Skien	60,2 %	60,2 %	61,0 %	61,0 %
Arendal	76,0 %	78,0 %	78,0 %	77,9 %
Kostragruppe 13	87,7 %	89,4 %	89,3 %	90,3 %

Larvik kommune har som eneste kommune i utvalget tilrettelagt med brukertilpasset enerom m/eget bad/wc for alle institusjonsplasser. I perioder kan noen rom være benyttet for 2 personer.

Kvalitet - Årsverk i brukerrettede tjenester m/ fagutdanning fra høyskole/universitet (antall)

	2016	2017	2018	2019
Larvik	442,7	463,1	476,9	485,9
Tønsberg (-2019)	354,1	368,9	330,9	440,2
Porsgrunn	379,8	391,3	401,6	438,9
Skien	435,0	506,7	534,5	606,6
Arendal	368,5	393,4	408,3	468,9
Kostragruppe 13	16 524,3	17 566,2	18 308,1	21 371,8

Kommenteres felles under "Andel brukerrettede årsverk i omsorgstjenesten m/ helseutdanning (prosent)"

Kommnehelse

Larvik kommune ligger høyere når det gjelder netto driftsutgifter til diagnose, behandling og rehabilitering pr. innbygger enn de øvrige kommunene i utvalget. Kommunen ligger høyest av sammenlikningskommunene og Kostragruppe 13 i forhold til netto driftsutgifter til kommunehelsetjenesten i prosent av samlede netto driftsutgifter.

Netto driftsutgifter til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetjeneste pr innbygger 0-20 år viser at Larvik kommune ligger noe høyere enn Skien, men lavere enn Kostragruppe 13 og de øvrige sammenlikningskommunene. Dette gjelder også for aldersgruppen 0-5 år. Sammenlignet med 2018 har Larvik kommune hatt en nedgang i netto driftsutgifter til helsestasjonstjenester som i hovedsak tilskrives en budsjettreduksjon som følge av sentrale innsparinger i kommunen. Ser man analyseperioden under ett har Larvik kommune hatt en vekst i utgifter til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetjenesten.

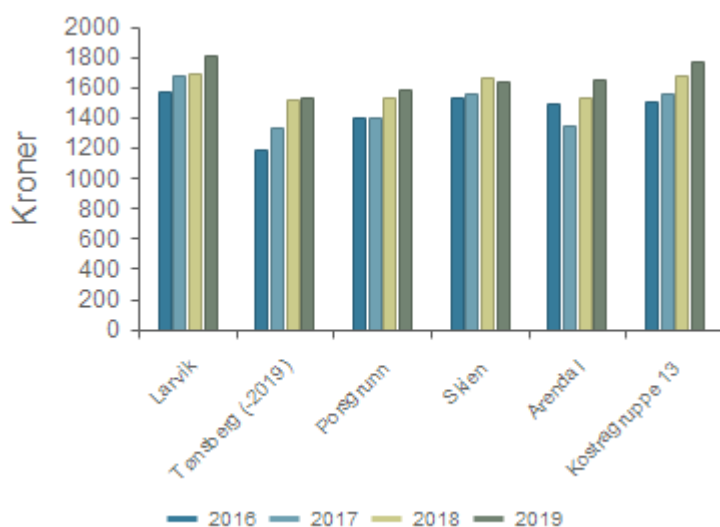
Helsesykepleierårsverk pr 10 000 innbyggere 0-5 år og jordmordekningen lavest av sammenlikningskommunene og Kostragruppe 13.

Forebyggende arbeid, helse, relatert til bl.a. miljørettet helsevern som f.eks psykologtjenester, kommuneoverlege, frisklivssentraler og tilskudd til krisesenter viser vesentlig høyere driftsutgifter pr. innbygger, enn øvrige kommuner i utvalget.

Legeårsverk pr. 10 000 innbyggere ligger høyere enn utvalget av kommuner og Kostragruppe 13, med unntak av Porsgrunn kommune. Antall åpne fastlegelister er i perioden 2016 – 2019 redusert i Larvik, og det er 9 åpne fastlegelister i 2019. Gjennomsnittlig listelengde er redusert med 10 pasienter fra 2018 til 2019.

	Larvik 2018	Larvik 2019	Tønsberg (- 2019)	Porsgrunn	Skien	Arendal	Kostragruppe 13
Prioritet							
Netto driftsutg til diagnose, behandling og rehabilitering pr. innbygger (B)	1 683	1 807	1 525	1 584	1 641	1 647	1 774
Netto driftsutg til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetj. pr. innb 0-20 år (B)	2 679	2 377	3 316	2 781	2 267	2 325	2 761
Netto driftsutg til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetj. pr. innb 0-5 år (B)	10 686	9 370	12 730	11 267	8 822	9 537	10 625
Netto driftsutgifter kommunehelse i prosent av samlede netto driftsutgifter	4,9 %	5,0 %	4,2 %	4,0 %	4,1 %	4,0 %	4,6 %
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kommunehelse (B)	2 753	2 819	2 388	2 422	2 423	2 382	2 711
Netto driftsutgifter til forebyggende arbeid, helse pr. innbygger (B)	443	460	80	191	241	166	241
Dekningsgrad							
Ergoterapeutårsverk per 10 000 innbyggere (kommunehelse+omsorg) (årsverk)	5,6	6,5	0,9	4,6	4,1	1,7	4,3
Jordmødre per 10 000 fødte i løpet av året (årsverk)	63,0	48,7	68,3	129,9	80,7	96,8	84,7
Reservekapasitet fastlege (B)	101	100	105	101	100	99	102
Årsverk av helsesøstre pr. 10 000 innbyggere 0-5 år. Funksjon 232	59,7	65,1	109,8	110,5	92,9	89,1	83,0
Årsverk av leger pr. 10 000 innbyggere. Funksjon 241	9,4	9,6	9,4	10,5	8,2	6,8	8,8
Kvalitet							
Antall åpne fastlegelister	7	9	15	13	12	5	387
Andre nøkkeltall							
Gjennomsnittlig listelengde (B)	1 238	1 228	1 272	1 014	1 214	1 107	1 148

Prioritet - Netto driftsutg til diagnose, behandling og rehabilitering pr. innbygger (B)

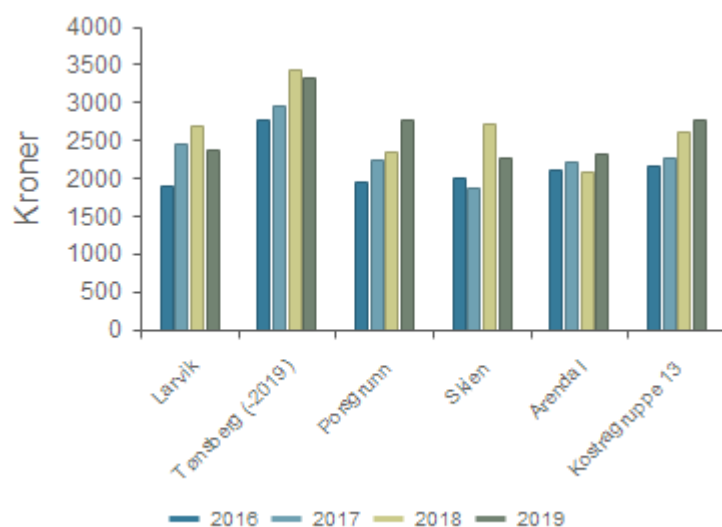

	2016	2017	2018	2019
Larvik	1 565	1 672	1 683	1 807
Tønsberg (-2019)	1 186	1 329	1 514	1 525
Porsgrunn	1 402	1 403	1 525	1 584
Skien	1 524	1 553	1 664	1 641
Arendal	1 491	1 343	1 535	1 647
Kostragruppe 13	1 502	1 554	1 673	1 774

I indikatoren inngår fastleger, legevakt, fengselshelsetjeneste, LIS1-leger, legekantor, kommuneoverlege, fysioterapi/ergoterapi, formidling av hjelpemidler og tilskudd til Norsk Pasientskadeerstatning.

Netto driftsutgifter til diagnose, behandling og rehabilitering pr. innbygger viser at Larvik kommune ligger høyere enn sammenliknbare kommuner og Kostragruppe 13 i 2019, og har gjort det gjennom hele måleperioden.

Prioritet - Netto driftsutg til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetj. pr. innb 0-20 år (B)

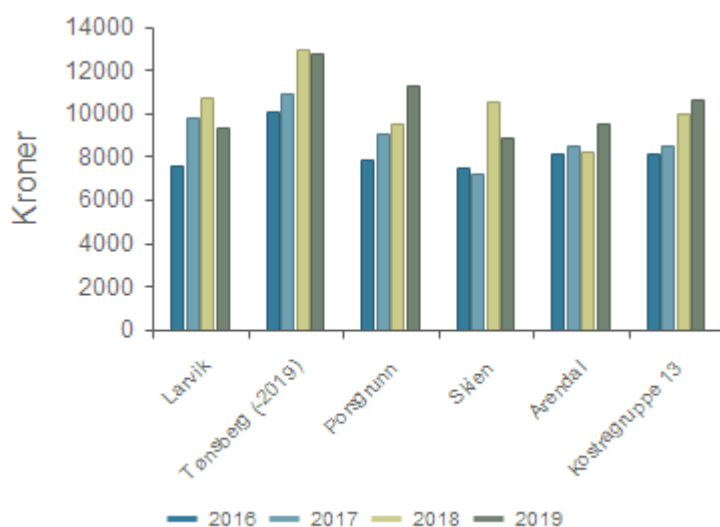

	2016	2017	2018	2019
Larvik	1 905	2 445	2 679	2 377
Tønsberg (-2019)	2 773	2 963	3 427	3 316
Porsgrunn	1 958	2 245	2 336	2 781
Skien	1 992	1 883	2 716	2 267
Arendal	2 117	2 202	2 072	2 325
Kostragruppe 13	2 166	2 257	2 610	2 761

Netto driftsutgifter til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetjenester pr. innbygger 0-20 år viser en reduksjon på 302 kr. sammenlignet med foregående år. Denne nedgangen forklares i hovedsak av budsjettreduksjon som følge av sentrale innsparinger i kommunen. Larvik kommune ligger lavere enn sammenligningskommunene og Kostragruppe 13.

Skien og Larvik liggernoe lavere enn Larvik i 2019, de resterene kommunene ligger høyere.

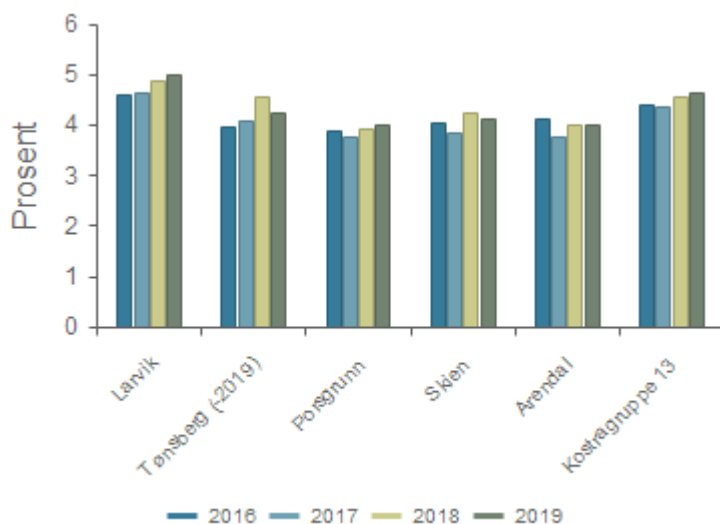
Prioritet - Netto driftsutgj. til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetj. pr. innb 0-5 år (B)

	2016	2017	2018	2019
Larvik	7 603	9 820	10 686	9 370
Tønsberg (-2019)	10 046	10 936	12 957	12 730
Porsgrunn	7 802	9 008	9 470	11 267
Skien	7 498	7 168	10 508	8 822
Arendal	8 110	8 527	8 206	9 537
Kostragruppe 13	8 077	8 494	9 942	10 625

Netto driftsutgifter til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetjenester pr. innbygger 0-5 år viser en reduksjon på 1 316 kr. sammenlignet med foregående år. Denne nedgangen forklares i hovedsak av budsjettreduksjon som følge av sentrale innsparinger i kommunen. Larvik kommune ligger i 2019 lavere enn sammenligningskommunene og Kostragruppe 13. Bare Skien kommune ligger lavere.

Prioritet - Netto driftsutgifter kommunehelse i prosent av samlede netto driftsutgifter

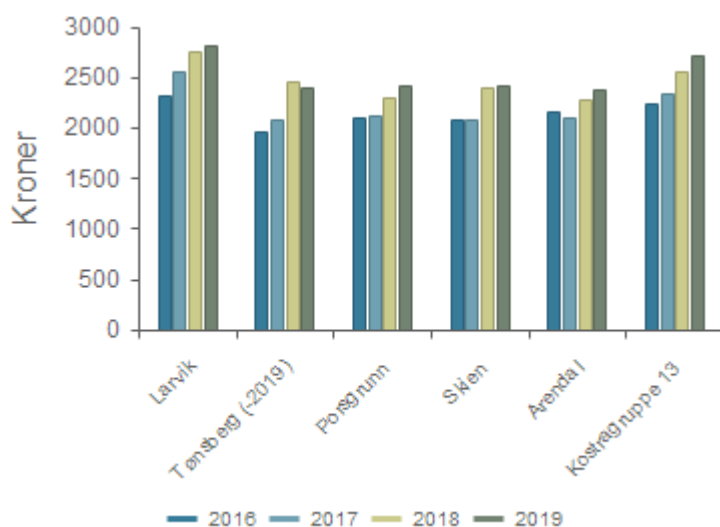
	2016	2017	2018	2019
Larvik	4,6 %	4,6 %	4,9 %	5,0 %
Tønsberg (-2019)	4,0 %	4,1 %	4,6 %	4,2 %
Porsgrunn	3,9 %	3,7 %	3,9 %	4,0 %
Skien	4,1 %	3,8 %	4,2 %	4,1 %
Arendal	4,1 %	3,8 %	4,0 %	4,0 %
Kostragruppe 13	4,4 %	4,4 %	4,6 %	4,6 %

I indikatoren inngår all helsestasjonstjeneste, forebyggende arbeid som miljørettet helsevern, frisklivssentraler og utgifter til diagnose, behandling og rehabilitering.

Larvik bruker en høyere andel netto driftsutgifter til kommunehelsetjenesten i prosent av samlede netto driftsutgifter, enn sammenlikningskommunene og Kostragruppe 13. Dette gjelder hele måleperioden 2016 - 2019.

Larvik hadde en økning med 0,4 % i perioden 2016 - 2019. Dette er en høyere økning enn sammenlikningskommunene og Kostragruppe 13.

Prioritet - Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kommunehelse (B)

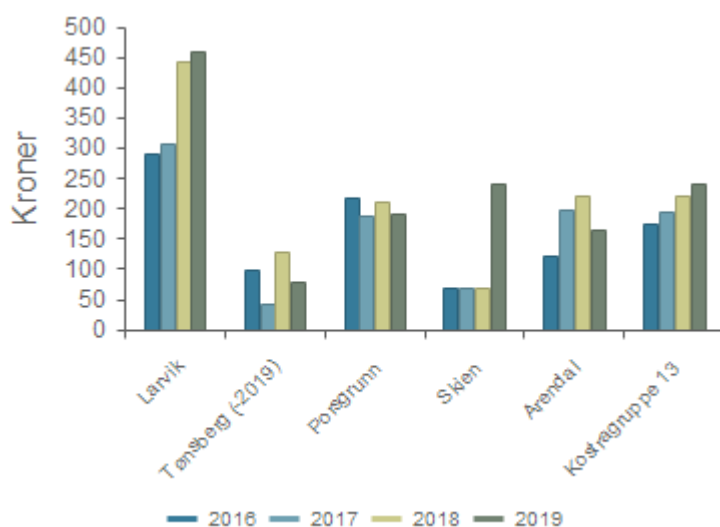
	2016	2017	2018	2019
Larvik	2 314	2 558	2 753	2 819
Tønsberg (-2019)	1 955	2 084	2 464	2 388
Porsgrunn	2 091	2 125	2 289	2 422
Skien	2 078	2 077	2 387	2 423
Arendal	2 150	2 090	2 270	2 382
Kostragruppe 13	2 239	2 330	2 559	2 711

I indikatoren inngår all helsestasjonstjeneste, forebyggende arbeid som miljørettet helsevern, frisklivssentraler og utgifter til diagnose, behandling og rehabilitering.

Larvik kommune ligger høyest av alle sammenlikningskommunene og Kostragruppe 13 når det gjelder netto driftsutgifter pr. innbygger til kommunehelse - både i 2019 og gjennom hele måleperioden.

Larvik hadde en økning på 505 kr. i perioden 2016 - 2019. Dette er en større økning enn sammenlikningskommunene og Kostragruppe 13. Porsgrunn, Arendal og Kostragruppe 13 hadde imidlertid en høyere økning enn Larvik fra 2018 til 2019.

Prioritet - Netto driftsutgifter til forebyggende arbeid, helse pr. innbygger (B)

	2016	2017	2018	2019
Larvik	291	306	443	460
Tønsberg (-2019)	99	41	129	80
Porsgrunn	216	188	212	191
Skien	67	68	69	241
Arendal	123	197	221	166
Kostragruppe 13	175	195	221	241

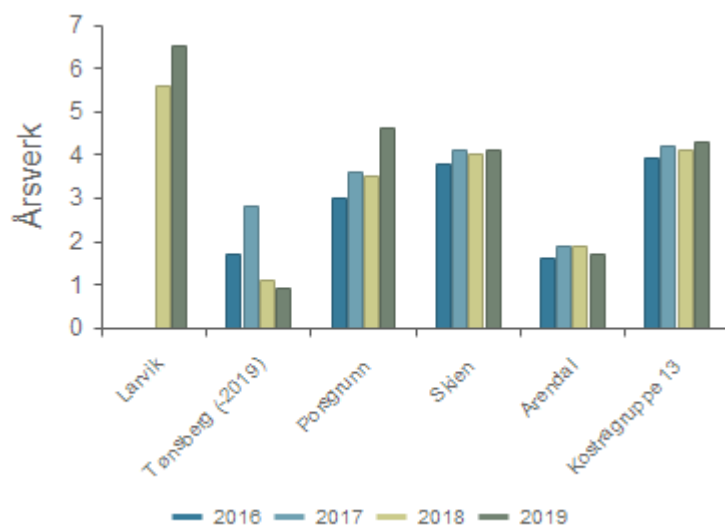
I indikatoren inngår annet forebyggende helsearbeid enn helsestasjon og skolehelsetjeneste, her føres bl.a. utgifter til miljørettet helsevern, psykologtjenester, kommuneoverlege, frisklivssentraler og tilskudd til kritesenter.

I forhold til sammenliknbare kommuner og Kostragruppe 13 skiller Larvik seg ut og ligger vesentlig over i driftsutgifter pr. innbygger til forebyggende arbeid, helse pr. innbygger - både i 2019 og i hele måleperioden.

Larvik hadde den største økningen av alle sammenliknbare kommuner og Kostragruppe 13 i perioden 2016 - 2019 med kr. 169, med unntak av Skien - som hadde en stor økning, kr. 172, siste år.

Økningen fra 2017 til 2018 kan skyldes en økning av psykologtjenester i Kultur og oppvekst, økt innsats mot barnefattigdom, tilskudd til kritesenteret og økte bevilgninger til pårønderarbeid etter en periode med ekstern finansiering.

Dekningsgrad - Ergoterapeutårsverk per 10 000 innbyggere (kommunehelse+omsorg) (årsverk)

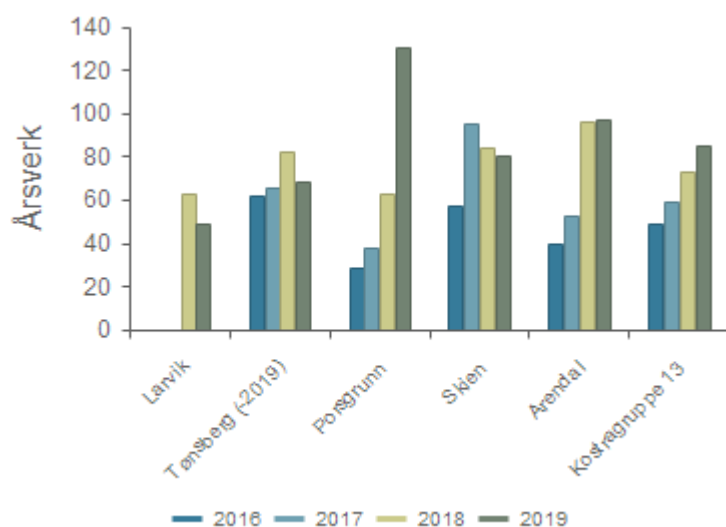
	2016	2017	2018	2019
Larvik			5,6	6,5
Tønsberg (-2019)	1,7	2,8	1,1	0,9
Porsgrunn	3,0	3,6	3,5	4,6
Skien	3,8	4,1	4,0	4,1
Arendal	1,6	1,9	1,9	1,7
Kostragruppe 13	3,9	4,2	4,1	4,3

I denne indikatoren inngår ergoterapeuter ansatt i kommunehelsetjenesten og pleie og omsorgstjenesten.

Larvik kommune ligger høyest av alle sammenlikningskommunene og Kostragruppe 13, og hadde en økning på 0,9 prosentpoeng fra 2018 til 2019.

Larvik kommune hadde en satsing på hverdagsrehabilitering fra 2015 og en økning på 7 senger ved Presteløkka Rehabiliteringssenter i 2016. I disse tjenestene er det ansatt ergoterapeuter. Kostratallene bør sees i sammenheng med tjenestens innhold. Ergoterapeuter i Larvik kan til en viss grad levere tjenester som i andre kommuner f.eks leveres av hjemmesykepleien.

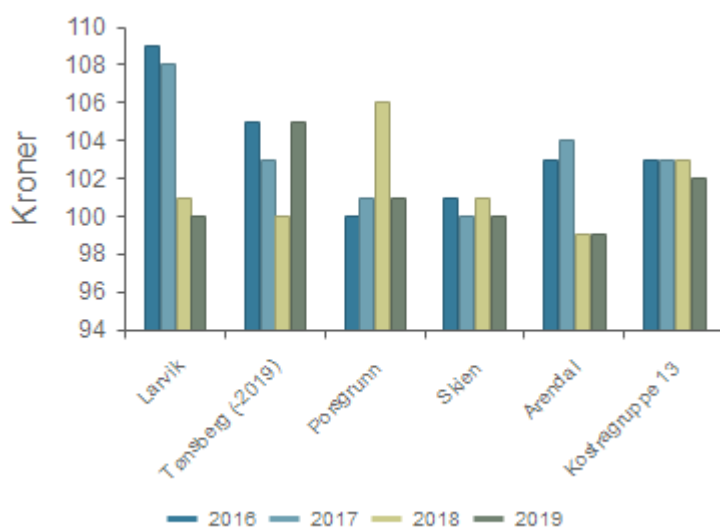
Dekningsgrad - Jordmødre per 10 000 fødte i løpet av året (årsverk)

	2016	2017	2018	2019
Larvik			63,0	48,7
Tønsberg (-2019)	61,5	65,9	81,9	68,3
Porsgrunn	28,3	38,1	62,3	129,9
Skien	57,3	95,4	84,1	80,7
Arendal	39,5	52,1	96,3	96,8
Kostragruppe 13	48,8	59,1	72,7	84,7

Indikatoren viser antall jordmødre per 10 000 fødte i løpet av året. Larvik hadde i 2019 en lavere dekning av jordmødre enn sammenlikningskommunene og Kostragruppe 13. Larvik hadde den største reduksjonen av kommunene fra 2018 til 2019. Ser man på antall årsverk for jordmødre isolert, har kapasiteten blitt redusert med 0,3 årsverk sammenlignet med 2018.

Dekningsgrad - Reservekapasitet fastlege (B)

	2016	2017	2018	2019
Larvik	109	108	101	100
Tønsberg (-2019)	105	103	100	105
Porsgrunn	100	101	106	101
Skien	101	100	101	100
Arendal	103	104	99	99
Kostragruppe 13	103	103	103	102

Indikatoren angir kapasiteten i forhold til antall pasienter på listene i prosent.

Tallene indikerer at det ikke er reservekapasitet på listene hos fastlegene i Larvik i 2019. Tønsberg, Kostragruppe 13 og Porsgrunn har noe reservekapasitet av sammenlikningskommunene i 2019.

Larvik hadde i 2016 og 2017 høyest reservekapasitet av sammenlikningskommunene og Kostragruppe 13. Det var imidlertid en stor reduksjon av reservekapasitet fra 2017 til 2018 med 7 prosentpoeng, og ytterligere 1 prosentpoeng fra 2018 til 2019.

Reduksjonen kan ha sammenheng med reduserte listelengder fra fastlegene.

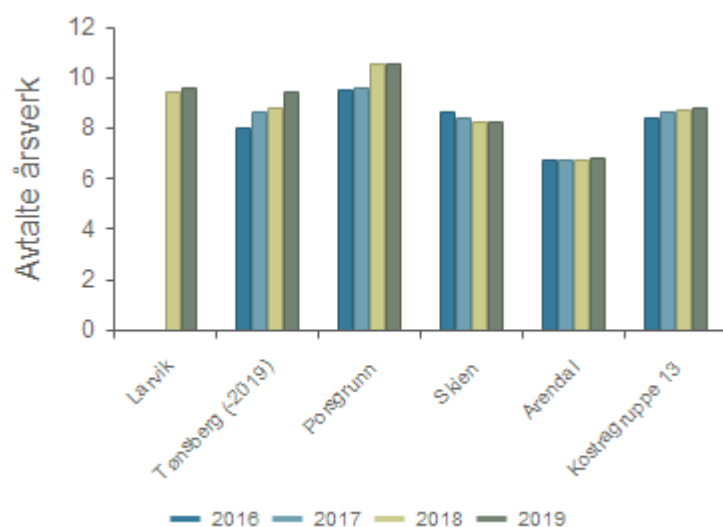
Dekningsgrad - Årsverk av helsesyøstre pr. 10 000 innbyggere 0-5 år. Funksjon 232

	2016	2017	2018	2019
Larvik			59,7	65,1
Tønsberg (-2019)	86,7	88,5	96,8	109,8
Porsgrunn	83,0	86,7	87,2	110,5
Skien	72,6	88,2	88,6	92,9
Arendal	66,5	74,8	85,6	89,1
Kostragruppe 13	68,8	72,3	77,2	83,0

Indikatoren viser årsverk av helsesykepleiere per 10 000 innbyggere 0-5 år. Det har vært en liten økning sammenlignet med 2018, men Larvik ligger fortsatt lavere enn Kostragruppe 13 og sammenlikningskommunene. Ser man på antall årsverk for helsesykepleier isolert, så har kapasiteten økt med 1,6 årsverk sammenlignet med 2018.

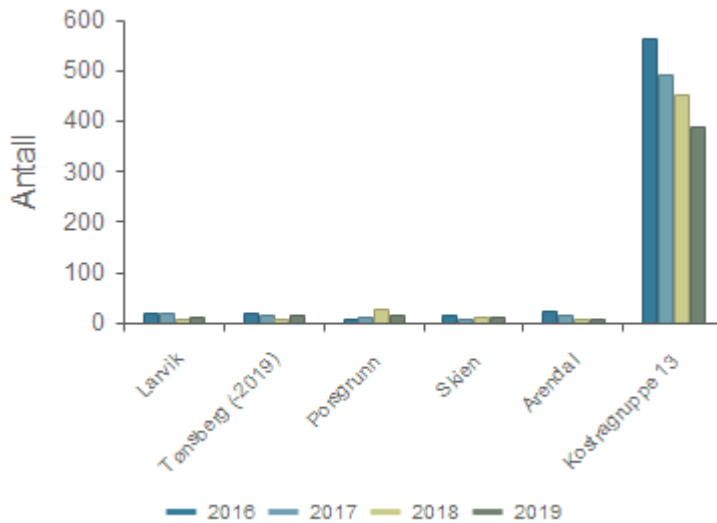
Dekningsgrad - Årsverk av leger pr. 10 000 innbyggere. Funksjon 241

	2016	2017	2018	2019
Larvik			9,4	9,6
Tønsberg (-2019)	8,0	8,6	8,8	9,4
Porsgrunn	9,5	9,6	10,5	10,5
Skien	8,6	8,4	8,2	8,2
Arendal	6,7	6,7	6,7	6,8
Kostragruppe 13	8,4	8,6	8,7	8,8

Larvik ligger over sammenlikningskommunene og Kostragruppe 13 når det gjelder årsverk av leger pr. 10 000 innbyggere, kommunehelsetjenesten. Det er kun Porsgrunn av kommunene i utvalget som har høyere dekning enn Larvik.

Kvalitet - Antall åpne fastlegelister

	2016	2017	2018	2019
Larvik	17	18	7	9
Tønsberg (-2019)	17	13	8	15
Porsgrunn	7	9	25	13
Skien	14	8	9	12
Arendal	22	13	5	5
Kostragruppe 13	563	492	452	387

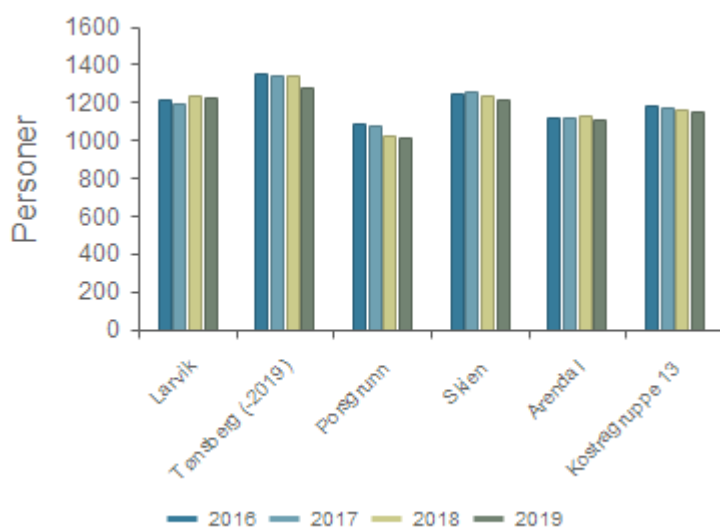
Larvik ligger lavere enn sammenlikningskommunene i 2019 når det gjelder antall åpne fastlegelister. Bare Arendal ligger lavere.

Tall for Kostragruppe 13 er det vanskelig å sammenlikne med, da det er faktisk antall fastlegelister som rapporteres.

Larvik hadde en stor reduksjon fra 2017 til 2018 i antall åpne fastlegelister med 11 fastlegelister. Denne reduksjonen kan ha sammenheng med en reduksjon i antall fastleger med 2 til 38 fastlegeavtaler fra 2017 til 2018, I 2019 var det 39 fastlegeavtaler.

Flere fastleger har redusert listestørrelse, hvilket derfor stenger listen.

Andre nøkkeltall - Gjennomsnittlig listelengde (B)

	2016	2017	2018	2019
Larvik	1 214	1 189	1 238	1 228
Tønsberg (-2019)	1 354	1 341	1 339	1 272
Porsgrunn	1 082	1 077	1 027	1 014
Skien	1 245	1 256	1 239	1 214
Arendal	1 115	1 120	1 129	1 107
Kostragruppe 13	1 178	1 168	1 160	1 148

Det var en reduksjon i gjennomsnittlig listelengde med 10 i Larvik kommune fra 2018 til 2019. Gjennomsnittlig listelengde er høyere sammenlikningskommunene og Kostragruppe13, med unntak av Tønsberg som har høyere gjennomsnittlig listelengde i 2019.

Det er samme antall fastlegeavtaler i 2019 som det var i 2016, antallet har variert noe i perioden.

Sosiale tjenester

Analyseområdet for sosiale tjenester omfatter råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid (drift av NAV-kontoret), tilbud til personer med rusproblemer og utbetaling av økonomisk sosialhjelp. Tjenestene leveres derfor både av NAV Larvik og fellesfunksjon for psykisk helse og avhengighet.

I en vurdering av tjenesteområdet, må resultatene sees i sammenheng med utgifter til kvalifiseringsprogrammet og introduksjonsprogrammet. NAV-kontoret leverer tjenester i et partnerskap med staten, slik at bildet først blir komplett når vi også ser på antall mottakere av ulike statlige ytelser. Dette er omfattende datamateriale som gjør at sammenlikning mellom kontorene må gjøres med en viss forsiktighet.

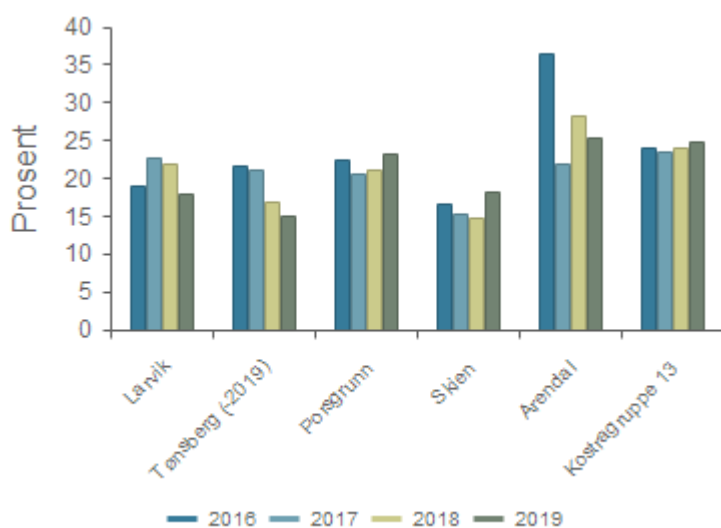
Hovedfunn for rapporteringsåret 2019 er at Larvik kommune har lavere tall enn i 2018 på flere områder. Det har vært reduksjon på flere sentrale områder, sammenlignet med de andre kommunene i kostragruppe 13.

	Larvik 2018	Larvik 2019	Tønsberg Porsgrunn (-2019)	Skien	Arendal	Kostragruppe 13	
Prioritet							
Andel netto driftsutgifter til råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid (B)	21,8 %	18,0 %	15,1 %	23,3 %	18,1 %	25,3 %	24,7 %
Andel netto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp (B)	37,5 %	41,6 %	39,8 %	33,4 %	47,4 %	39,9 %	36,4 %
Netto driftsutgifter per innbygger (281) økonomisk sosialhjelp (B)	1 371	1 431	1 703	1 178	2 072	1 855	1 303
Netto driftsutgifter til råd, veiledning og sos.forebyggend arb. pr. innb, 20-66 år (B)	1 337	1 045	1 052	1 357	1 321	1 958	1 461
Netto driftsutgifter til sosialtjenesten i prosent av samlede netto driftsutgifter (B)	6,5 %	6,1 %	7,6 %	5,8 %	7,4 %	7,8 %	6,1 %
Netto driftsutgifter til sosialtjenesten pr. innbygger 20-66 år (B)	6 133	5 810	6 991	5 824	7 289	7 743	5 909
Netto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp pr innbygger 20-66 år (B)	2 300	2 418	2 779	1 945	3 455	3 093	2 149
Produktivitet							
Brutto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp pr. mottaker (B)	51 549	62 332	59 247	47 431	61 843	55 524	54 860
Dekningsgrad							
Andel mottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde (B)	48,6 %	48,6 %	50,4 %	51,5 %	67,3 %	26,2 %	44,6 %
Andelen sosialhjelpsmottakere 18-24 år, av innbyggerne (19)-24 år (B)	7,2 %	5,9 %	6,7 %	6,7 %	8,9 %	8,7 %	5,5 %
Andelen sosialhjelpsmottakere i alderen 20-66 år, av innbyggerne 20-66 år (B)	4,4 %	3,9 %	4,7 %	4,1 %	5,5 %	5,3 %	3,9 %
Grunnlagsdata (Nivå 3)							
Samlet stønadssum (bidrag + lån)	68 456 336	68 528 301	73 698 983	45 150 633	117 774 385	67 605 426	2 888 162 142
Sosialhjelpsmottakere (antall)	1 303	1 158	1 404	944	1 910	1 536	53 972

KOSTRA og nøkkeltall 2019 – Larvik – foreløpige tall

	Larvik 2018	Larvik 2019	Tønsberg (-2019)	Porsgrunn	Skien	Arendal	Kostragruppe 13
Sosialhjelpsmottakere 18-24 år (antall)	276	218	261	216	401	316	10 243
Sosialhjelpsmottakere med sosialhjelp i 6 måneder eller mer (antall)	581	622	523	423	909	734	22 452
Andre nøkkeltall							
Netto driftsutgifter (242) Råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid	37 568	29 215	30 063	29 918	43 505	52 844	1 902 675
Netto driftsutgifter (275) Introduksjonsordningen	39 390	33 968	32 224	22 997	34 374	42 424	1 332 824
Netto driftsutgifter (276) Kvalifiseringsordningen	18 698	17 853	14 346	11 175	13 675	7 139	511 207

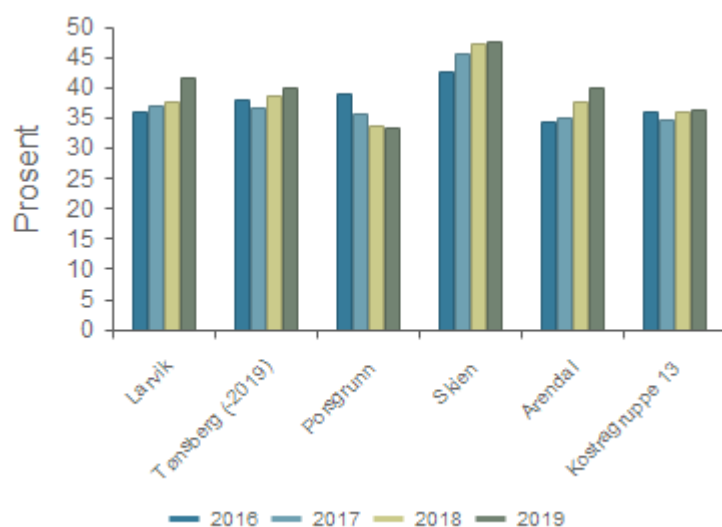
Prioritet - Andel netto driftsutgifter til råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid (B)

	2016	2017	2018	2019
Larvik	18,9 %	22,8 %	21,8 %	18,0 %
Tønsberg (-2019)	21,6 %	21,0 %	16,8 %	15,1 %
Porsgrunn	22,3 %	20,6 %	21,1 %	23,3 %
Skien	16,7 %	15,2 %	14,8 %	18,1 %
Arendal	36,6 %	22,0 %	28,2 %	25,3 %
Kostragruppe 13	24,1 %	23,4 %	23,9 %	24,7 %

Andelen har økt fra 2016 til 2017, for så å gå noe ned i 2018 og ytterligere ned i 2019. Kommunen ligger lavere på dette området, enn flere av de andre kommunen i utvalget. Andelen har gått ned i de andre kommunen også, bortsett fra Skien og Porsgrunn.

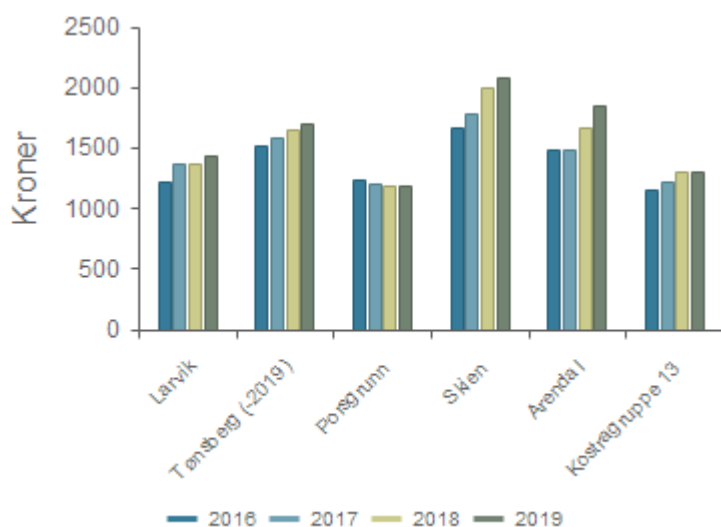
Prioritet - Andel netto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp (B)

	2016	2017	2018	2019
Larvik	35,9 %	36,9 %	37,5 %	41,6 %
Tønsberg (-2019)	37,9 %	36,7 %	38,7 %	39,8 %
Porsgrunn	38,9 %	35,7 %	33,5 %	33,4 %
Skien	42,7 %	45,7 %	47,3 %	47,4 %
Arendal	34,2 %	35,1 %	37,6 %	39,9 %
Kostragruppe 13	35,8 %	34,8 %	36,0 %	36,4 %

Larvik ligger her høyere enn de fleste av kommunene i utvalget, bortsett fra Skien som har høyere andel. Andelen har økt mer fra 2018 til 2019, enn de foregående årene.

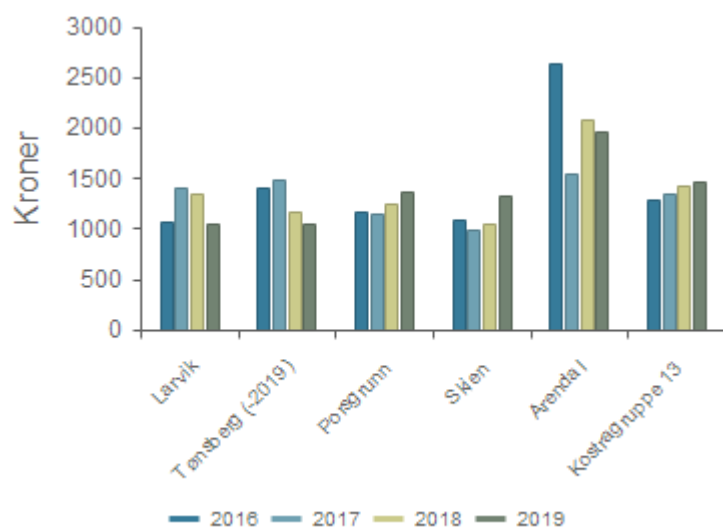
Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (281) økonomisk sosialhjelp (B)

	2016	2017	2018	2019
Larvik	1 214	1 366	1 371	1 431
Tønsberg (-2019)	1 512	1 589	1 643	1 703
Porsgrunn	1 229	1 208	1 193	1 178
Skien	1 672	1 779	2 001	2 072
Arendal	1 490	1 479	1 670	1 855
Kostragruppe 13	1 157	1 218	1 295	1 303

På dette området har det vært en økning fra 2016 og fram til 2019. Flere av de andre kommunene i gruppen har omtrent tilsvarende økning siste år, bortsett fra Arendal som øker mer og Porsgrunn som går noe ned. Kommunen ligger her omtrent midt på treet, sammenlignet med de andre kommunene i utvalget.

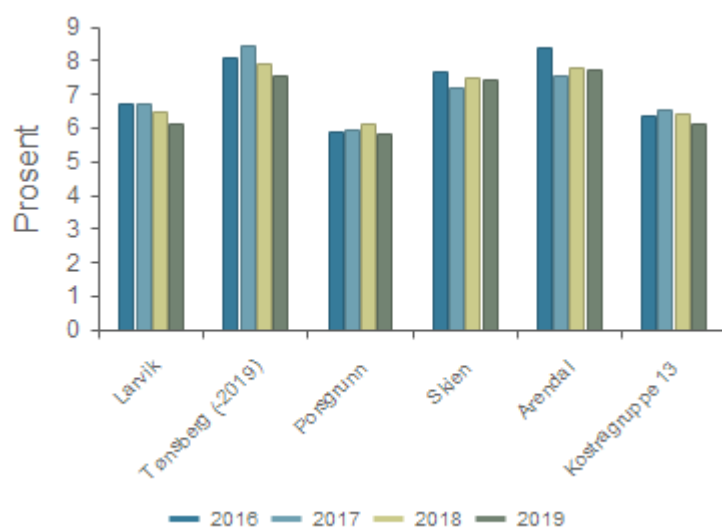
Prioritet - Netto driftsutgifter til råd, veiledning og sos.forebyggend arb. pr. innb, 20-66 år (B)

	2016	2017	2018	2019
Larvik	1 068	1 406	1 337	1 045
Tønsberg (-2019)	1 406	1 484	1 165	1 052
Porsgrunn	1 157	1 146	1 238	1 357
Skien	1 080	983	1 045	1 321
Arendal	2 631	1 537	2 085	1 958
Kostragruppe 13	1 282	1 351	1 417	1 461

Her har det vært en økning fra 2016 til 2017, men deretter en nedgang. Kommunen ligger nå på samme nivå som i 2016, og ligger lavest av alle kommunene i kostragruppe 13. De fleste kommunene har hatt nedgang, bortsett fra Porsgrunn og Skien.

Prioritet - Netto driftsutgifter til sosialtjenesten i prosent av samlede netto driftsutgifter (B)

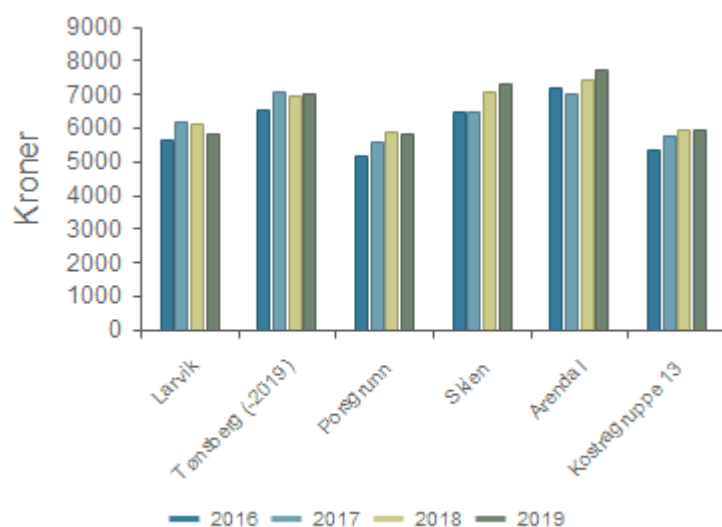

	2016	2017	2018	2019
Larvik	6,7 %	6,7 %	6,5 %	6,1 %
Tønsberg (-2019)	8,1 %	8,5 %	7,9 %	7,6 %
Porsgrunn	5,9 %	6,0 %	6,1 %	5,8 %
Skien	7,6 %	7,2 %	7,5 %	7,4 %
Arendal	8,4 %	7,6 %	7,8 %	7,8 %
Kostragruppe 13	6,4 %	6,5 %	6,4 %	6,1 %

Larvik kommune har over flere år hatt vesentlig lavere netto driftsutgifter til sosialtjenesten enn de andre kommunene i gruppa. Dette har gått ytterligere ned fra 2018 til 2019. Fortsatt ligger kommunen lavere enn sammenlignbare kommuner på dette området, bortsett fra Porsgrunn.

Sosialtjenester i denne sammenheng er utgifter til råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid (drift av NAV-kontoret), tilbud til personer med rusproblemer og utbetaling av økonomisk sosialhjelp.

Prioritet - Netto driftsutgifter til sosialtjenesten pr. innbygger 20-66 år (B)

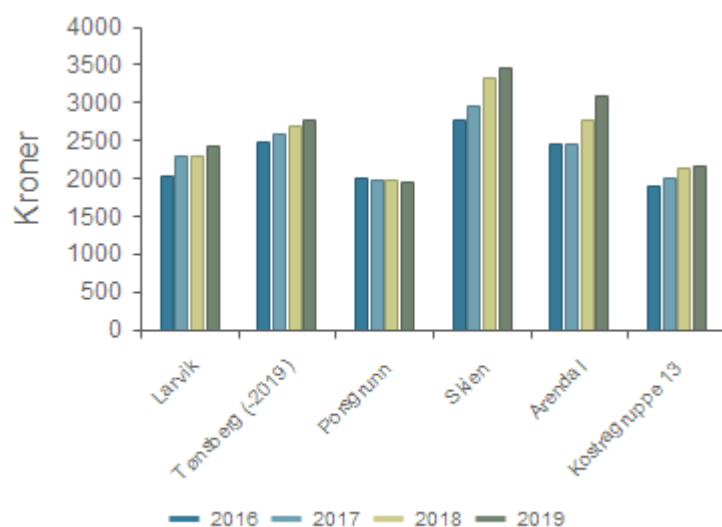

	2016	2017	2018	2019
Larvik	5 642	6 180	6 133	5 810
Tønsberg (-2019)	6 515	7 068	6 937	6 991
Porsgrunn	5 184	5 566	5 880	5 824
Skien	6 460	6 455	7 041	7 289
Arendal	7 199	6 992	7 401	7 743
Kostragruppe 13	5 320	5 767	5 933	5 909

Netto driftsutgifter til sosialtjenesten ligger lavere enn de andre sammenlignbare kommunene, når det blir vurdert opp mot innbyggertall. Det har vært økning fra 2016 til 2017, men reduksjon fram til 2019. Larvik kommune har over tid hatt lavere antall mottakere av økonomisk sosialhjelp enn de andre kommunene i gruppa, bortsett fra Porsgrunn, og det gir lavere utgifter totalt.

Sosialtjenester i denne sammenheng er utgifter til råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid (drift av NAV-kontoret), tilbud til personer med rusproblemer og utbetaling av økonomisk sosialhjelp.

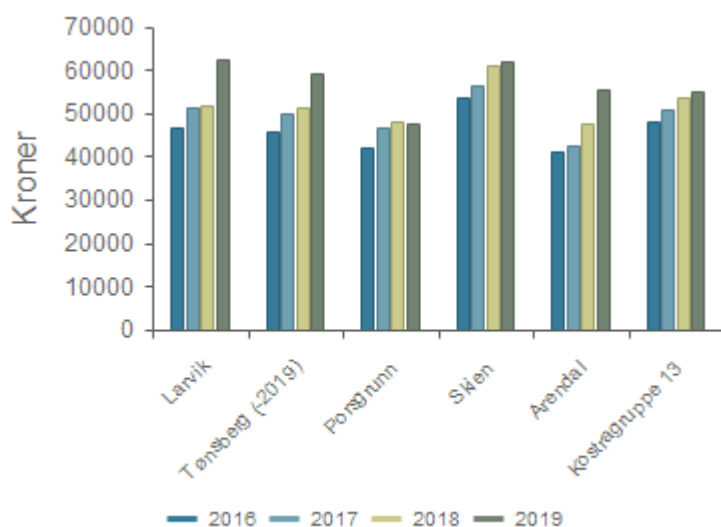
Prioritet - Netto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp pr innbygger 20-66 år (B)

	2016	2017	2018	2019
Larvik	2 024	2 283	2 300	2 418
Tønsberg (-2019)	2 467	2 594	2 684	2 779
Porsgrunn	2 014	1 986	1 969	1 945
Skien	2 758	2 948	3 330	3 455
Arendal	2 462	2 452	2 781	3 093
Kostragruppe 13	1 905	2 005	2 134	2 149

Det har vært en svak økning på dette området de siste årene. Det gjelder også de andre kommunene i utvalget, bortsett fra Porsgrunn. Selv med en økning ligger Larvik lavere enn de andre kommunene i gruppa, bortsett fra Porsgrunn.

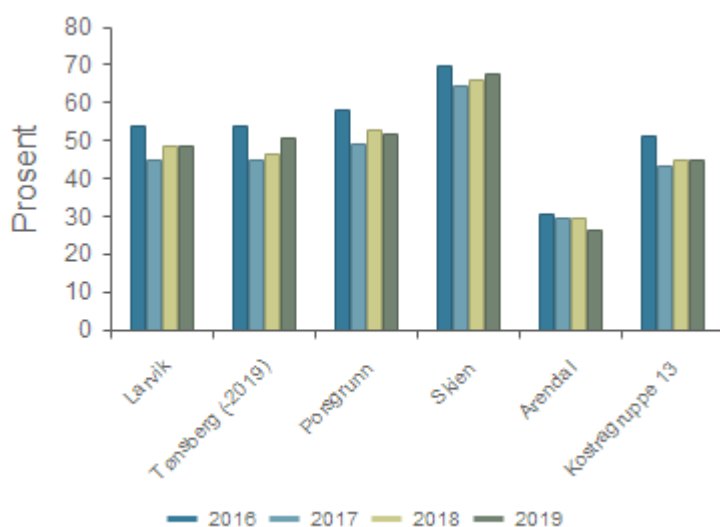
Produktivitet - Brutto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp pr. mottaker (B)

	2016	2017	2018	2019
Larvik	46 799	51 462	51 549	62 332
Tønsberg (-2019)	45 809	50 035	51 327	59 247
Porsgrunn	42 009	46 393	47 816	47 431
Skien	53 678	56 444	60 933	61 843
Arendal	41 291	42 683	47 548	55 524
Kostragruppe 13	47 928	50 907	53 579	54 860

Larvik kommune har hatt en betydelig økning i brutto driftsutgifter fra 2018 til 2019. På dette området ligger kommunen høyere enn de andre kommunene i uvalget. De kommunene Larvik sammenligner seg med har også hatt en økning, men ikke i like stor grad. Unntaket er Porsgrunn som er omtrent på samme nivå som i 2018.

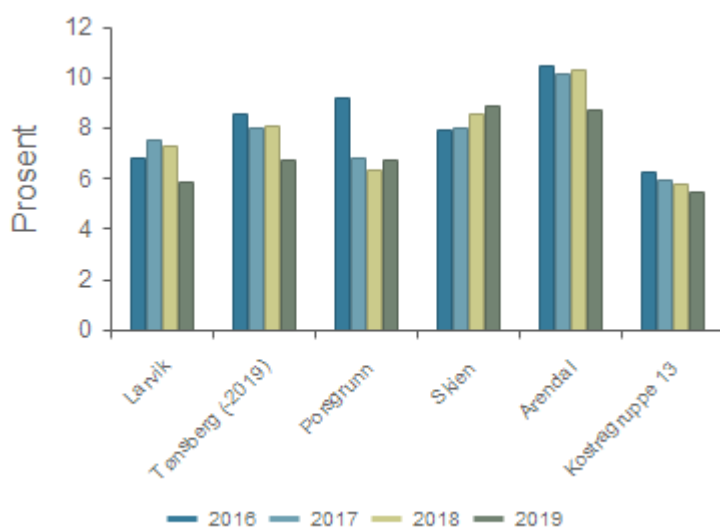
Dekningsgrad - Andel mottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde (B)

	2016	2017	2018	2019
Larvik	53,9 %	44,8 %	48,6 %	48,6 %
Tønsberg (-2019)	53,6 %	44,6 %	46,2 %	50,4 %
Porsgrunn	58,2 %	48,9 %	53,0 %	51,5 %
Skien	69,5 %	64,2 %	65,8 %	67,3 %
Arendal	30,7 %	29,3 %	29,3 %	26,2 %
Kostragruppe 13	51,0 %	43,3 %	44,9 %	44,6 %

Andel mottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde har vært stabil i de siste årene. Det kan tyde på at det er flere som har andre inntektskilder, men har behov for supplering. Larvik ligger her lavere enn de fleste andre kommunene i utvalget, bortsett fra Arendal.

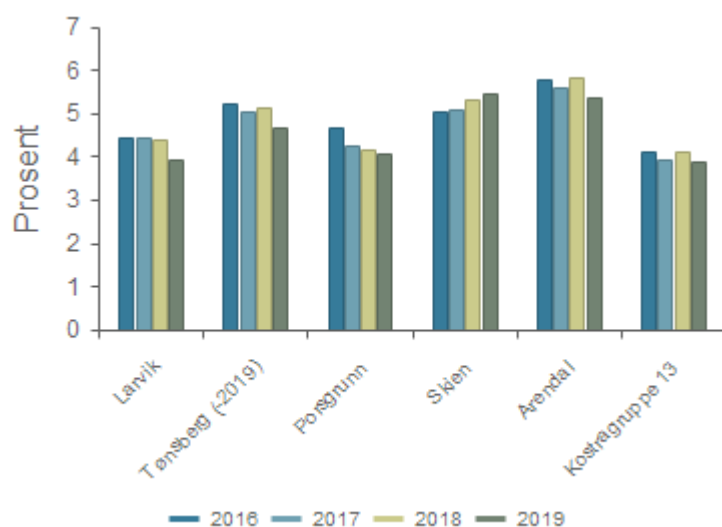
Dekningsgrad - Andelen sosialhjelpsmottakere 18-24 år, av innbyggerne (19)-24 år (B)

	2016	2017	2018	2019
Larvik	6,8 %	7,5 %	7,2 %	5,9 %
Tønsberg (-2019)	8,5 %	8,0 %	8,1 %	6,7 %
Porsgrunn	9,2 %	6,8 %	6,4 %	6,7 %
Skien	7,9 %	8,0 %	8,6 %	8,9 %
Arendal	10,5 %	10,2 %	10,3 %	8,7 %
Kostragruppe 13	6,3 %	5,9 %	5,8 %	5,5 %

Andelen unge sosialhjelpsmottakere har gått ned de siste årene. Larvik kommune ligger på dette området lavere enn de andre kommunen i kostragruppe 13. Det har vært, og er fortsatt en særlig satsing på ungdom. Satsingen gjøres i tett samarbeid med andre aktører og har fokus på arbeid og utdanning, slik at ungdommen kan bli selvforsørget. Aktivitetsplikten for sosialhjelpsmottakere under 30 år ble iverksatt i januar 2017. Det er et utfordrende arbeidsmarked, selv med lav ledighet. Det er færre arbeidsgivere som har behov for ufaglært arbeidskraft.

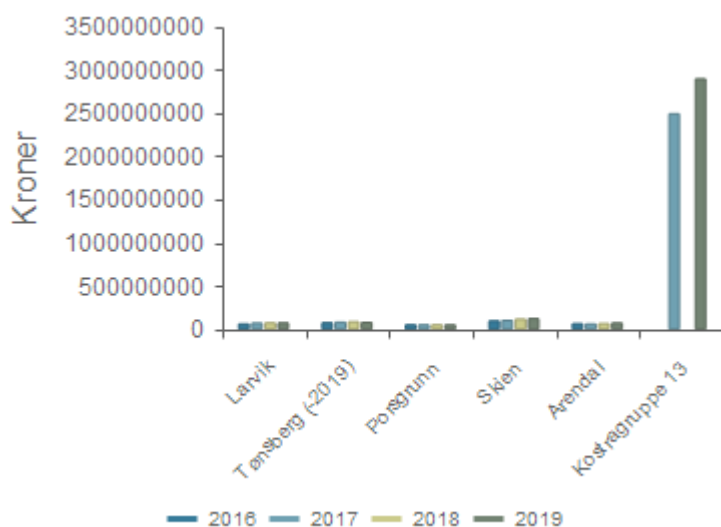
Dekningsgrad - Andelen sosialhjelpsmottakere i alderen 20-66 år, av innbyggerne 20-66 år (B)

	2016	2017	2018	2019
Larvik	4,5 %	4,4 %	4,4 %	3,9 %
Tønsberg (-2019)	5,2 %	5,1 %	5,1 %	4,7 %
Porsgrunn	4,7 %	4,2 %	4,2 %	4,1 %
Skien	5,0 %	5,1 %	5,3 %	5,5 %
Arendal	5,8 %	5,6 %	5,8 %	5,3 %
Kostragruppe 13	4,1 %	3,9 %	4,1 %	3,9 %

Larvik kommune har hatt en stabil andel sosialhjelpsmottakere de siste årene, men har gått noe ned fra 2018 til 2019. Andelen er lavere enn de sammenlignbare kommunene og har vært det over tid, sett opp mot innbyggerne i samme aldersgruppe. Det kan skyldes aktiv oppfølging av unge og andre nye brukere, bruk av kvalifiseringsprogram og riktigere bruk av statlige tjenester og det tiltaksapparatet som eksisterer i NAV.

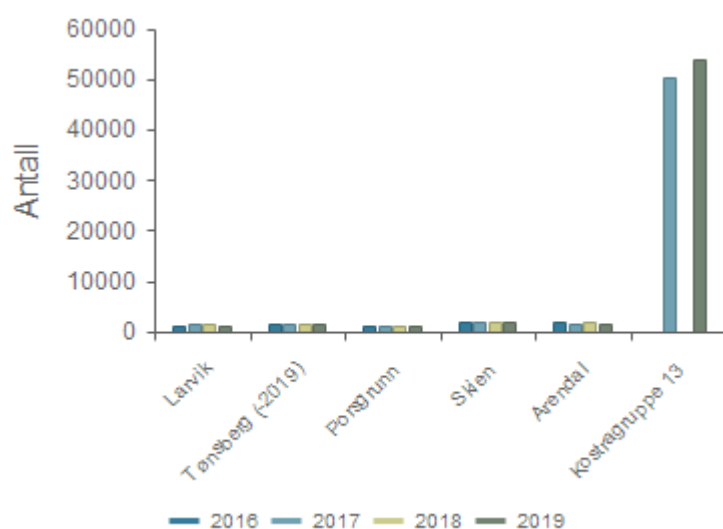
Grunnlagsdata (Nivå 3) - Samlet stønadssum (bidrag + lån)

	2016	2017	2018	2019
Larvik	56 759 892	66 024 059	68 456 336	68 528 301
Tønsberg (-2019)	70 103 991	77 215 570	82 175 534	73 698 983
Porsgrunn	45 807 866	45 753 230	45 926 770	45 150 633
Skien	91 142 424	97 515 361	111 735 113	117 774 385
Arendal	59 938 958	56 714 194	61 091 979	67 605 426
Kostragruppe 13		2 485 293 206		2 888 162 142

Det er store forskjeller i samlet stønadssum blant kommunegruppene. Larvik kommune ligger her midt på treet, selv med økning i hele perioden og en minimal økning fra 2018 til 2019. I gruppen har 2 av de andre kommunene hatt nedgang og 2 har hatt økning. I Larvik har det vært en særlig økning av boutgifter de siste årene. Når kommunen nå ligger på omtrent samme nivå som i 2018 og det er færre mottakere, betyr det at de som mottar sosialhjelp får mer utbetalt.

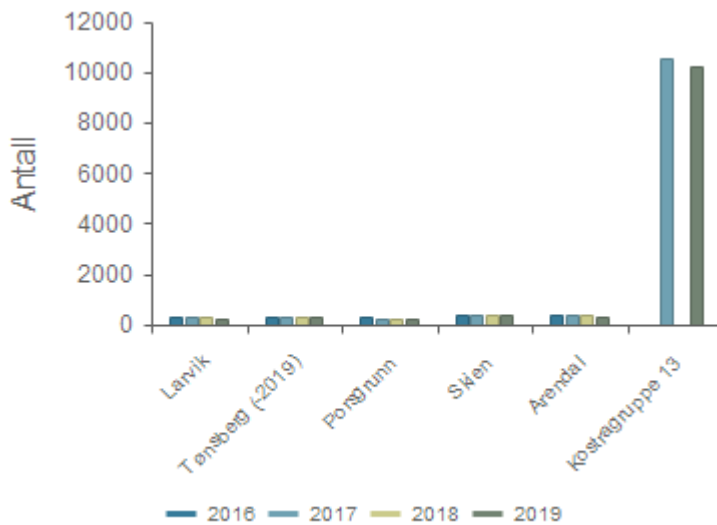
Grunnlagsdata (Nivå 3) - Sosialhjelpsmottakere (antall)

	2016	2017	2018	2019
Larvik	1 253	1 305	1 303	1 158
Tønsberg (-2019)	1 445	1 483	1 526	1 404
Porsgrunn	1 089	980	959	944
Skien	1 747	1 767	1 858	1 910
Arendal	1 681	1 633	1 674	1 536
Kostragruppe 13		50 283		53 972

Antall mottakere av sosialhjelp har de siste årene vært ganske stabil, men antallet har gått noe ned fra 2018 til 2019. Antallet har gått ned også i de andre kommunene, bortsett fra Skien.

Grunnlagsdata (Nivå 3) - Sosialhjelpsmottakere 18-24 år (antall)

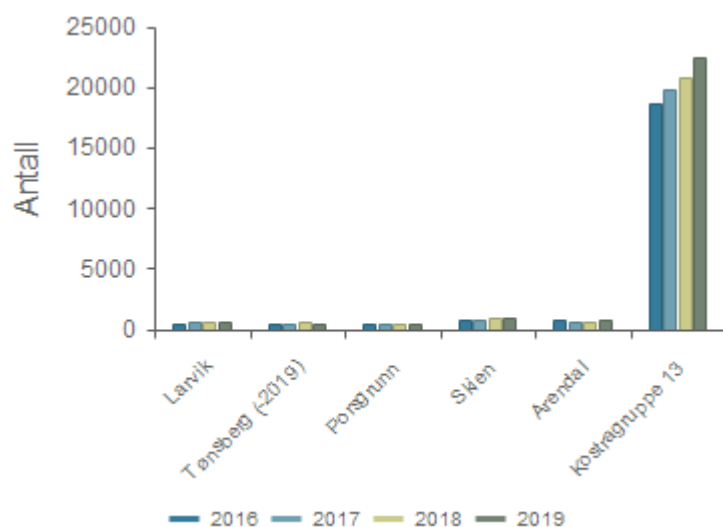

	2016	2017	2018	2019
Larvik	263	284	276	218
Tønsberg (-2019)	323	313	314	261
Porsgrunn	303	220	210	216
Skien	380	369	393	401
Arendal	396	374	375	316
Kostragruppe 13		10 522		10 243

Antall unge sosialhjelpsmottakere har gått ned i Larvik fra 2017 til 2019. Det har vært forholdsvis stabilt også i de andre kommunene som Larvik sammenligner seg med. Larvik ligger likevel lavere på antall enn de fleste andre kommunene, bortsett fra Porsgrunn.

Det har vært, og er fortsatt en særlig satsning på ungdom. Satsningen gjøres i tett samarbeid med andre aktører og har fokus på arbeid og utdanning, slik at ungdommen kan bli selvforsørget. Aktivitetsplikten for sosialhjelpsmottakere under 30 år, ble iverksatt i januar 2017. Det er et utfordrende arbeidsmarked, selv med lav ledighet. Det er færre arbeidsgivere som har behov for ufaglært arbeidskraft.

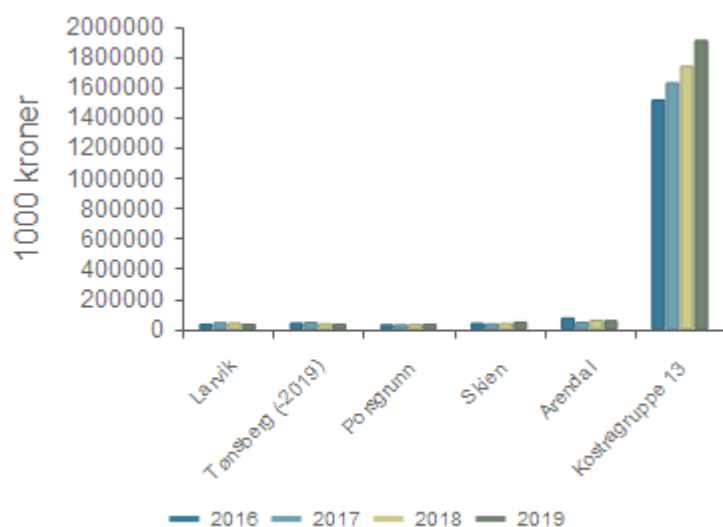
Grunnlagsdata (Nivå 3) - Sosialhjelpsmottakere med sosialhjelp i 6 måneder eller mer (antall)

	2016	2017	2018	2019
Larvik	491	530	581	622
Tønsberg (-2019)	497	504	558	523
Porsgrunn	451	429	411	423
Skien	761	821	889	909
Arendal	711	666	675	734
Kostragruppe 13	18 682	19 804	20 735	22 452

Antallet som mottar sosialhjelp i 6 mnd eller mer i Larvik, har økt i hele perioden. Det har det også gjort i flere av de andre kommunene, bortsett fra Tønsberg. Siden Larvik har et lavere totalt antall mottakere av sosialhjelp, er andelen som får utbetalt stønad i 6 måneder eller mer, høyere enn i flere av de andre kommunene i utvalget.

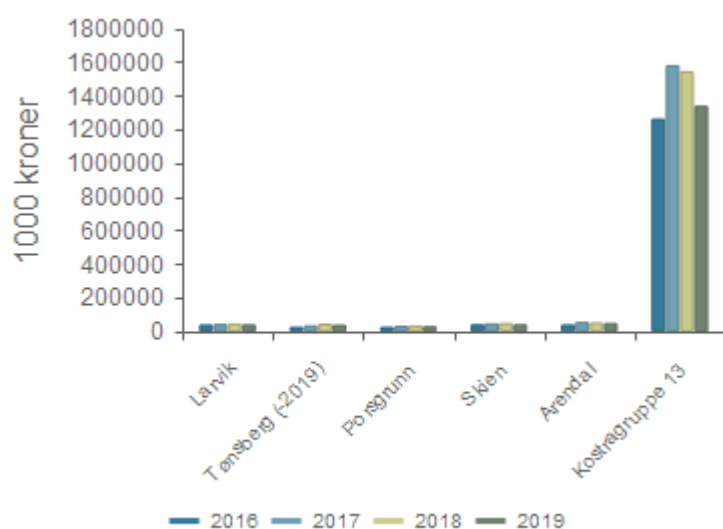
Andre nøkkeltall - Netto driftsutgifter (242) Råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid

	2016	2017	2018	2019
Larvik	29 819	39 390	37 568	29 215
Tønsberg (-2019)	36 805	41 246	32 775	30 063
Porsgrunn	25 552	25 154	27 165	29 918
Skien	35 574	32 328	34 318	43 505
Arendal	70 975	41 393	56 078	52 844
Kostragruppe 13	1 510 563	1 623 250	1 732 025	1 902 675

Netto driftsutgifter til råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid har gått betydelig ned fra 2018 til 2019. Larvik ligger nå mer på nivå med flere av de andre kommunene i gruppa. Nedgangen kan skyldes en stor omstillingsprosess i 2019.

Andre nøkkeltall - Netto driftsutgifter (275) Introduksjonsordningen

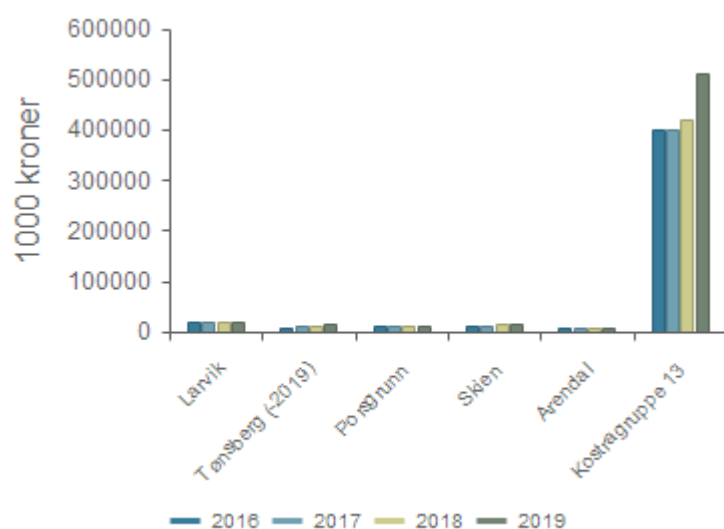

	2016	2017	2018	2019
Larvik	33 461	36 274	39 390	33 968
Tønsberg (-2019)	19 810	28 702	38 034	32 224
Porsgrunn	20 073	25 592	27 863	22 997
Skien	34 719	40 641	42 670	34 374
Arendal	33 439	47 900	44 953	42 424
Kostragruppe 13	1 256 962	1 574 562	1 537 792	1 332 824

Larvik kommune har hatt en økning på dette området fram til 2018, men i 2019 var det en betydelig nedgang. Det har også vært nedgang i de andre kommunene i gruppa. Det har tidligere år vært høye bosettingstall, men dette har gått betydelig ned de siste årene og er hovedårsaken til nedgangen på området. Tallet her er vanskelig å sammenligne med andre kommuner uten å ta hensyn til antall bosatte flyktninger.

Driftsutgiftene er knyttet til introduksjonsstønning og introduksjonsprogram, men også kjøp av tolketjenester og tjenester fra andre kommunale enheter. Samtidig som inntektene har gått betydelig ned, er det fortsatt høye kostnader knyttet til det store kullet som ble bosatt i 2016.

Andre nøkkeltall - Netto driftsutgifter (276) Kvalifiseringsordningen

	2016	2017	2018	2019
Larvik	20 389	18 215	18 698	17 853
Tønsberg (-2019)	5 848	9 708	9 921	14 346
Porsgrunn	9 902	8 777	10 155	11 175
Skien	9 990	12 079	13 497	13 675
Arendal	6 303	7 070	5 876	7 139
Kostragruppe 13	400 030	397 933	420 561	511 207

Larvik kommune har ligget forholdsvis stabilt på dette området, kun med en økning i 2016. Her ligger Larvik høyere enn alle de andre kommunene i utvalget, men det skyldes nok at Larvik har brukt kvalifiseringsprogrammet aktivt. De siste årene har antall deltagere vært stabilt med et gjennomsnitt på mellom 75 og 85 deltagere pr måned.

Resultatene har vært, og er fortsatt akseptable når det gjelder overgang til arbeid eller utdanning for de som avslutter kvalifiseringsprogrammet.

Kultur og idrett

Larvik kommune har hatt en økning i netto driftsutgifter til kultursektoren per innbygger, sammenlignet med året før. Denne økningen forklares i hovedsak av tildelte reformmidler knyttet til kommunesammenslåingen. Kommunen har i hele perioden ligget stabilt på et nivå over Kostragruppe 13. Ser man nærmere på de ulike avdelingene innen virksomhetene så har det vært en markant økning i kostnader knyttet til kommunale idrett og tilskudd til andres idrettsanlegg, kulturskolen samt andre kulturaktiviteter og kulturtilskudd. Dette forklares av de overnevnte reform midlene, noe som også gjenspeiles i økningen i antall lag og foreninger som får kommunalt tilskudd.

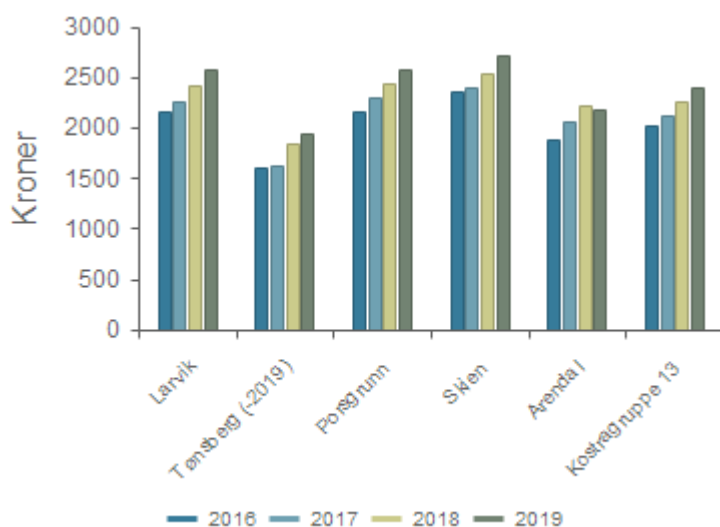
Musikk- og kulturskolen har hatt en markant økning i andel elever i kulturskolen sett opp mot antall barn i alderen 6-15 år. Denne økningen forklares av at kulturskolen i 2019 startet opp et fellesprosjekt med grunnskolen, hvor kulturskolen ivaretar musikkundervisningen i 4 klasser ved Fagerli skole. Dette er et ledd i en satsing med Kulturdepartementet «Skaperglede, engasjement og utforskertrang» - praktisk og estetisk innhold i barnehage, skole og lærerutdanning.

	Larvik 2018	Larvik Tønsberg (- 2019)	Porsgrunn 2019)	Skien 2019)	Arendal 2019)	Kostragruppe 13	
Prioritet							
Netto driftsutgifter for kultursektoren per innbygger i kroner (B) *)	2 483	2 578	1 947	2 567	2 709	2 176	2 403
Netto driftsutgifter per innbygger (370) bibliotek (B) *) (**)	285	278	311	318	318	313	283
Netto driftsutgifter per innbygger (380) idrett og tilskudd til andres idrettsanlegg (B) *) (**)	351	370	138	346	114	166	248
Netto driftsutgifter per innbygger (381) kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg (B) *) (**)	365	306	754	541	730	565	594
Netto driftsutgifter per innbygger (383) musikk- og kulturskoler (B) *) (**)	240	276	145	309	251	197	261
Netto driftsutgifter per innbygger (385) andre kulturaktiv. og tilsk. til andres kulturbygg (B) *) (**)	585	667	215	392	823	415	348
Dekningsgrad							
Andel elever (brukere) i grunnskolealder i kommunens musikk- og kulturskole, av antall barn i al (B)	11,6 %	16,6 %	6,2 %	14,5 %	11,1 %	7,9 %	11,0 %
Kvalitet							
Frivillige lag og foreninger, andre kulturaktiviteter Frivillige lag og foreninger som mottar kommunalt tilskudd (antall)	98	137	68	26	50	101	2 699

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Tallene er justert for ulikt utgiftsbehov

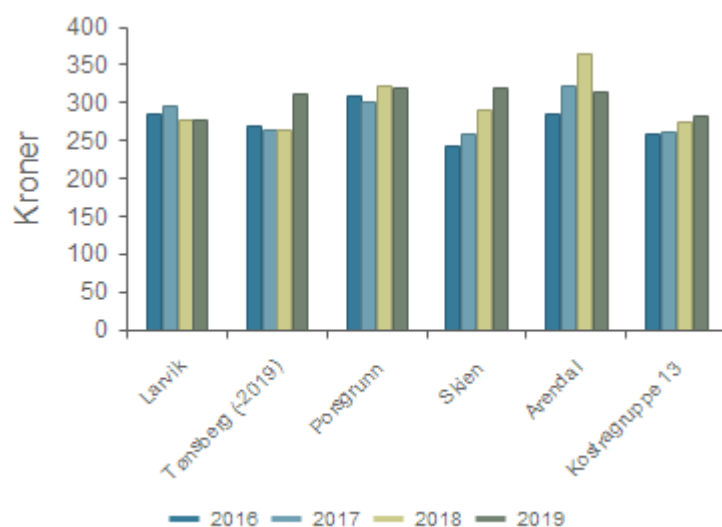
Prioritet - Netto driftsutgifter for kultursektoren per innbygger i kroner (B)

	2016	2017	2018	2019
Larvik	2 155	2 260	2 411	2 578
Tønsberg (-2019)	1 602	1 613	1 849	1 947
Porsgrunn	2 149	2 299	2 426	2 567
Skien	2 359	2 404	2 536	2 709
Arendal	1 878	2 050	2 223	2 176
Kostragruppe 13	2 008	2 115	2 263	2 403

Indikatoren viser netto driftsutgifter for kultursektoren per innbygger. Denne indikatoren omfatter aktivitetstilbud til barn og unge, bibliotek, kino, museer, kunstformidling, idrettsbygg og tilskudd, kulturskoler og kulturaktiviteter. I 2019 brukte Larvik 2578 kroner per innbygger noe som er en økning sammenlignet med forrige år hvor Larvik brukte 2483 kroner per innbygger. Denne økningen tilskrives i hovedsak tildelte reformmidler knyttet til kommunesammenslåingen samt en liten økning av ulike tilskudd innen kultursektoren. Larvik kommune ligger noe over gjennomsnittet blant sammenligningskommunene og noe høyere enn KOSTRA gruppe 13.

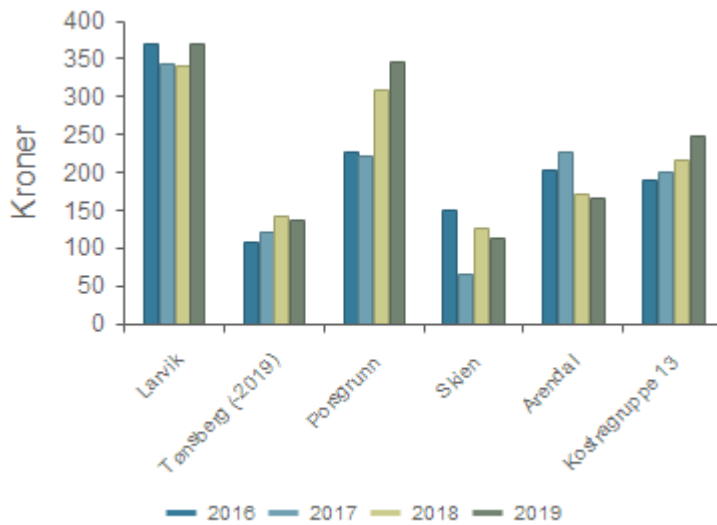
Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (370) bibliotek (B)

	2016	2017	2018	2019
Larvik	285	296	277	278
Tønsberg (-2019)	269	265	263	311
Porsgrunn	309	301	322	318
Skien	242	258	289	318
Arendal	286	321	365	313
Kostragruppe 13	258	262	274	283

Indikatoren viser netto driftsutgifter for kultur og idrett per innbygger. I 2019 brukte Larvik 278 kroner per innbygger noe er en liten nedgang sammenlignet med 2018 hvor Larvik brukte 285 kroner per innbygger. Ser man på netto driftsutgifter for biblioteket isolert, så var det en nedgang på 289 000 sammenlignet med 2018. Larvik kommune ligger noe lavere enn gjennomsnittet blant sammenligningskommunene samt Kostragruppe 13.

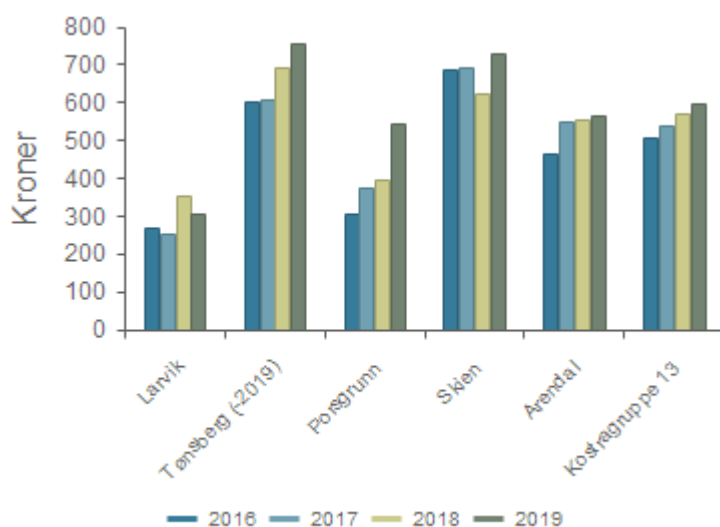
Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (380) idrett og tilskudd til andres idrettsanlegg (B)

	2016	2017	2018	2019
Larvik	369	344	341	370
Tønsberg (-2019)	109	120	143	138
Porsgrunn	226	221	310	346
Skien	151	65	127	114
Arendal	203	227	170	166
Kostragruppe 13	191	200	217	248

Indikatoren viser netto driftsutgifter til idrett og tilskudd til andres idrettsanlegg per innbygger. I 2019 brukte Larvik 370 kroner per innbygger noe som er en økning sammenlignet med forrige år hvor Larvik brukte 351 kroner per innbygger. Denne økningen tilskrives i hovedsak tildelte reform midler knyttet til kommunesammenslåingen. Larvik ligger markant høyere enn sammenligningskommunene og Kostragruppe 13. Dette skyldes at Larvik kommune eier og drifter omtrent halvparten av idrettsanleggene, og de øvrige eies og driftes av idrettslag. Andre steder er det vanlig at kommunen eier og drifter flere idrettsbygg og anlegg enn hva som er tilfellet i Larvik.

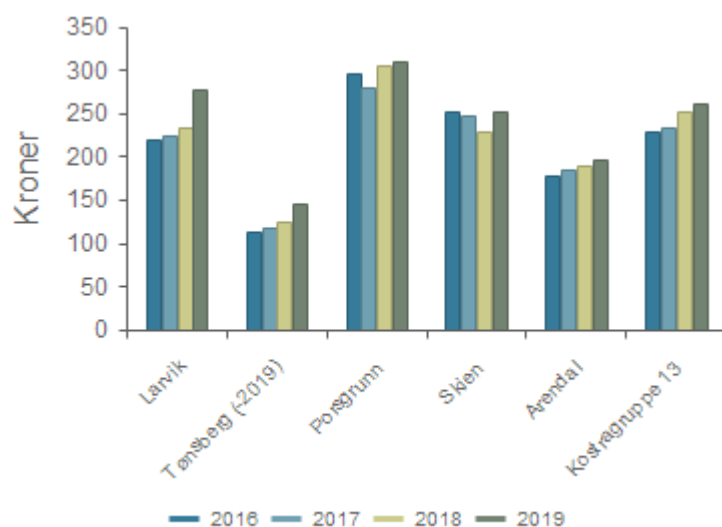
Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (381) kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg (B)

	2016	2017	2018	2019
Larvik	268	254	354	306
Tønsberg (-2019)	601	609	690	754
Porsgrunn	306	375	393	541
Skien	688	690	623	730
Arendal	463	551	552	565
Kostragruppe 13	509	536	572	594

Indikatoren viser netto driftsutgifter til kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg per innbygger. I 2019 brukte Larvik 306 kroner per innbygger noe som er en nedgang sammenlignet med forrige år hvor Larvik brukte 365 kroner per innbygger. Larvik ligger markant lavere enn sammenligningskommunene og Kostragruppe 13. Dette skyldes at Larvik kommune eier og drifter omtrent halvparten av idrettsanleggene, og de øvrige eies og driftes av idrettslag. Andre steder er det vanlig at kommunen eier og drifter flere idrettsbygg og anlegg enn hva som er tilfellet i Larvik.

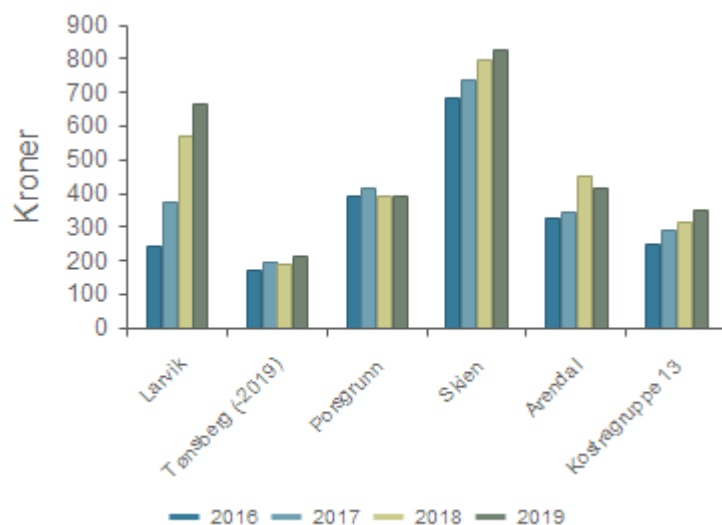
Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (383) musikk- og kulturskoler (B)

	2016	2017	2018	2019
Larvik	219	224	233	276
Tønsberg (-2019)	112	118	124	145
Porsgrunn	296	280	306	309
Skien	252	246	228	251
Arendal	178	185	189	197
Kostragruppe 13	228	233	251	261

Indikatoren viser netto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler per innbygger. I 2019 brukte Larvik 276 kroner per innbygger noe som er en økning sammenlignet med forrige år hvor Larvik brukte 240 kroner per innbygger. Denne økningen tilskrives i hovedsak tildelte reform midler knyttet til kommunesammenslåingen samt en liten økning av ulike tilskudd innen kultursektoren, samt en økning i tilbudet ut mot andre virksomheter i kommunen og tilhørende internfakturering av dette. Larvik kommune ligger noe høyere enn gjennomsnittet til kommunene i sammenligningsgruppen og Kostragruppe 13.

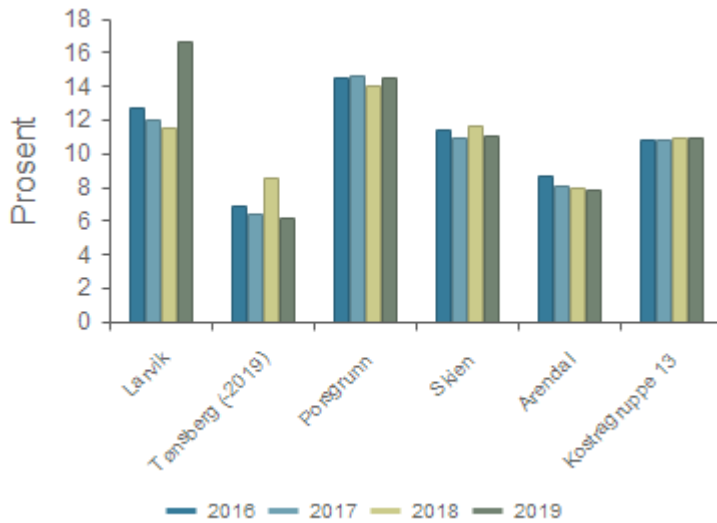
Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (385) andre kulturaktiv. og tilsk. til andres kulturbygg (B)

	2016	2017	2018	2019
Larvik	244	372	568	667
Tønsberg (-2019)	169	197	190	215
Porsgrunn	389	415	393	392
Skien	684	739	798	823
Arendal	328	344	452	415
Kostragruppe 13	247	288	311	348

Indikatoren viser nettodriftsutgifter per innbygger til andre kulturaktiviteter og tilskudd til andres kulturbygg. I 2019 så brukte Larvik 667 per innbygger, noe som er en økning sammenlignet med forrige år hvor Larvik brukte 585. Denne økning tilskrives tildelte reform midler knyttet til kommunesammenslåingen samt et tilskudd til kulturelle prosjekter som skal knytte Larvik sammen. Larvik ligger markant høyere enn Kostragruppe 13 og gjennomsnittet blant sammenligningskommunene.

Dekningsgrad - Andel elever (brukere) i grunnskolealder i kommunens musikk- og kulturskole, av antall barn i al (B)

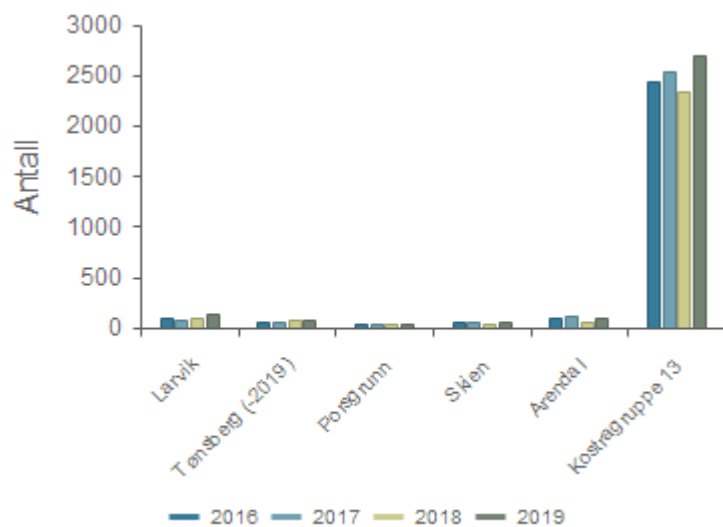

	2016	2017	2018	2019
Larvik	12,8 %	12,0 %	11,6 %	16,6 %
Tønsberg (-2019)	6,9 %	6,5 %	8,5 %	6,2 %
Porsgrunn	14,5 %	14,6 %	14,0 %	14,5 %
Skien	11,4 %	10,9 %	11,6 %	11,1 %
Arendal	8,7 %	8,1 %	7,9 %	7,9 %
Kostragruppe 13	10,8 %	10,7 %	10,9 %	11,0 %

Indikatoren viser andel elever i grunnskolealder i kommunens musikk- og kulturskole av antall barn i alder 6-15 år. I 2019 så var det en andel på 16,6 prosent noe som er en 5 prosentpoeng økning sammenlignet med forrige år. Det handler om vår systematiske samhandling med grunnskolen som startet opp 2019. Denne økningen forklares av at kulturskolen i 2019 startet opp et fellesprosjekt med grunnskolen, hvor kulturskolen ivaretar musikkundervisningen i 4 klasser ved Fagerli skole. Dette er et ledd i en satsing med Kulturdepartementet «Skaperglede, engasjement og utforskertrang» - praktisk og estetisk innhold i barnehage, skole og lærerutdanning.

Denne dekningsgraden må også sees i forhold til at kulturskolen også tilbyr et systematisk og langsiktig tilbud til alle kommunale barnehager i Larvik kommune, noe som ikke fanges opp i indikatoren. Larvik ligger markant høyere enn kommunene i sammenligningsgruppen samt KOSTRA gruppe 13.

Kvalitet - Frivillige lag og foreninger, andre kulturaktiviteter Frivillige lag og foreninger som mottar kommunalt tilskudd (antall)

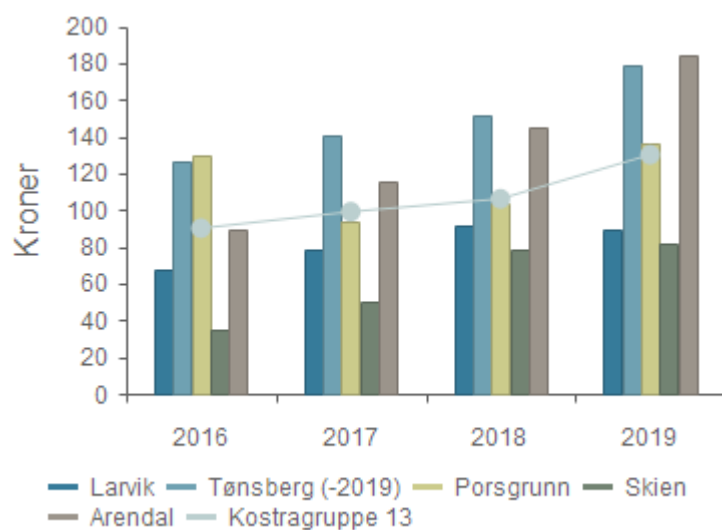
	2016	2017	2018	2019
Larvik	90	82	98	137
Tønsberg (-2019)	52	58	68	68
Porsgrunn	40	36	25	26
Skien	46	52	37	50
Arendal	90	104	55	101
Kostragruppe 13	2 439	2 543	2 344	2 699

Indikatoren viser antall frivillige lag og foreninger som har søkt og mottar kommunale driftstilskudd. I 2019 så har det vært 137 lag og foreninger som har mottatt støtte, noe som er en markant økning sammenlignet med tidligere år. Årsaken til denne endringen forklares i hovedsak av tildelte reform midler knyttet til kommunesammenslåingen.

Plan, kulturminner, natur og nærmiljø

	Larvik 2018	Larvik 2019	Tønsberg (- Porsgrunn 2019)	Skien	Arendal	Kostragruppe 13	
Prioritet							
Netto driftsutgifter til naturforvaltning og friluftsliv per innbygger (B)	92	89	179	136	82	184	130
Netto driftsutgifter til plansaksbehandling per innbygger (B)	240	232	112	239	143	273	266
Netto driftsutgifter til rekreasjon i tettsteder per innbygger (B)	273	293	107	211	323	116	245
Produktivitet							
Behandlede byggesøknader i alt (antall)	699	705	512	423	505	680	25 234
Behandlede dispensasjonssøknader (antall)	177	233	30	153	70	180	6 672
Mottatte byggesøknader (antall)	763	727	535	423	564	620	26 911
Dekningsgrad							
Samlet lengde maskinpreparerte skiløyper	164						
Økonomi							
Korrigerte brutto driftsutgifter (301) plansaksbehandling	13 947	13 972	11 553	9 926	10 502	16 928	711 664
Korrigerte brutto driftsutgifter (335) rekreasjon i tettsted	14 125	15 234	9 877	6 601	17 401	6 325	567 647
Korrigerte brutto driftsutgifter (360) naturforvaltning og friluftsliv	4 120	4 209	12 664	5 771	3 976	14 624	350 411
Andre nøkkeltall							
Område- og detaljreguleringsplaner vedtatt av kommunen siste år (B)	16	14	11	9	9	12	431

Prioritet - Netto driftsutgifter til naturforvaltning og friluftsliv per innbygger (B)

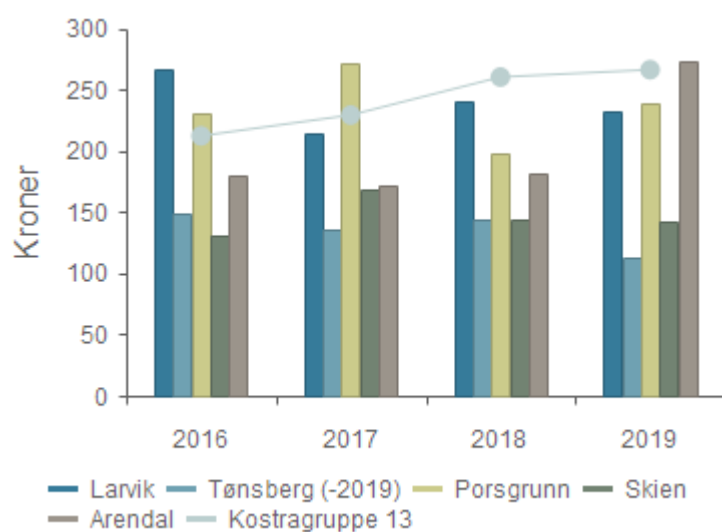

	2016	2017	2018	2019
Larvik	68	79	92	89
Tønsberg (-2019)	126	141	151	179
Porsgrunn	130	94	103	136
Skien	35	50	78	82
Arendal	89	115	145	184
Kostragruppe 13	90	99	106	130

Indikatoren omfatter funksjon 360* som inkluderer miljøtiltak i kommunen, viltnemnda, fisk- og viltforvaltning, sikring/opparbeidelse/forvaltning av friluftsliv- og utmarksområder, miljøfyrtårn.

Larvik bruker betydelig mindre ressurser enn Tønsberg, Porsgrunn og Arendal. Forskjellene er stabile de siste årene. Porsgrunn har økt sin ressursbruk på dette området.

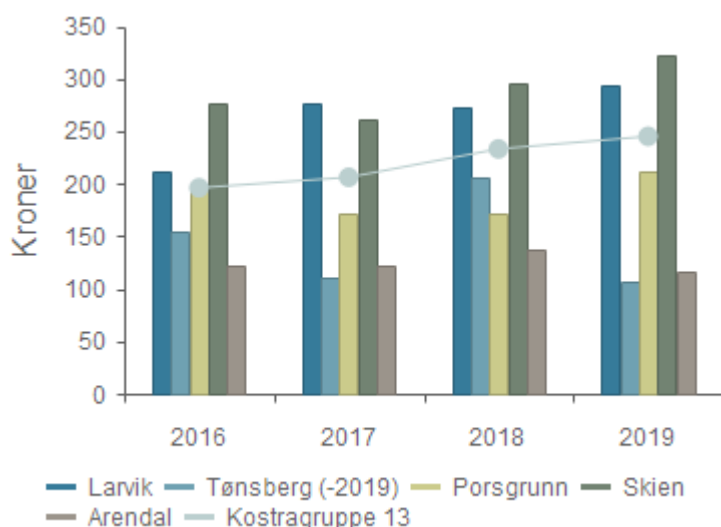
Prioritet - Netto driftsutgifter til plansaksbehandling per innbygger (B)

	2016	2017	2018	2019
Larvik	266	214	240	232
Tønsberg (-2019)	148	135	144	112
Porsgrunn	231	272	198	239
Skien	131	168	144	143
Arendal	180	172	181	273
Kostragruppe 13	212	229	260	266

Virksomhet Arealplan (reguleringsplanbehandling, egenproduksjon av planer og overordnet planlegging) er 30 % gebyrfinansiert. Det er et uttalt mål å holde gebyrene på nivå med sammenlignbare kommuner i kostragruppe 13. Netto driftsutgifter til plansaksbehandling i Larvik kommune ligger godt under gjennomsnittet for kommunene i kostragruppe 13.

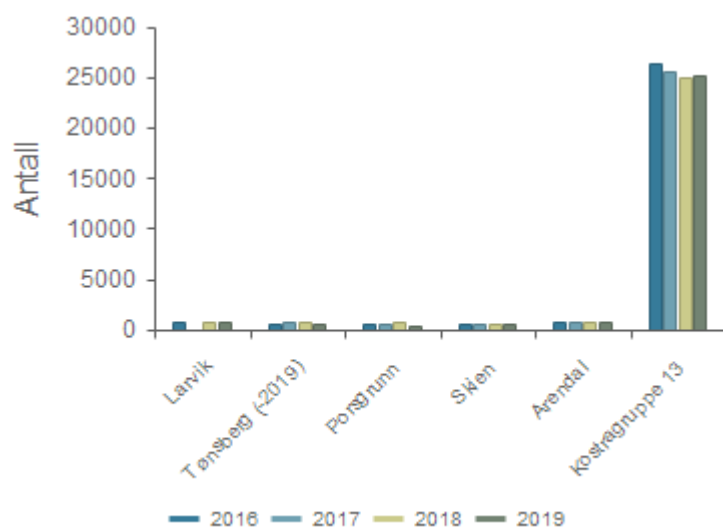
Prioritet - Netto driftsutgifter til rekreasjon i tettsteder per innbygger (B)

	2016	2017	2018	2019
Larvik	212	276	273	293
Tønsberg (-2019)	154	111	206	107
Porsgrunn	198	172	172	211
Skien	277	262	296	323
Arendal	122	123	138	116
Kostragruppe 13	196	206	233	245

Mengden av og størrelsen på leke- og rekreasjonsområder er stabil, men har økt i denne oversikten som følge av kommunesammenslåingen. Park-/friområder fikk økt driftsbudsjett i 2014 og 2015 på tilsammen 1 mill. Forholdet mellom de sammenliknede kommunene er også stabil over tid. Snittet for kommunen i sammenlikningen har økt litt over tid og dette gjelder også Larvik.

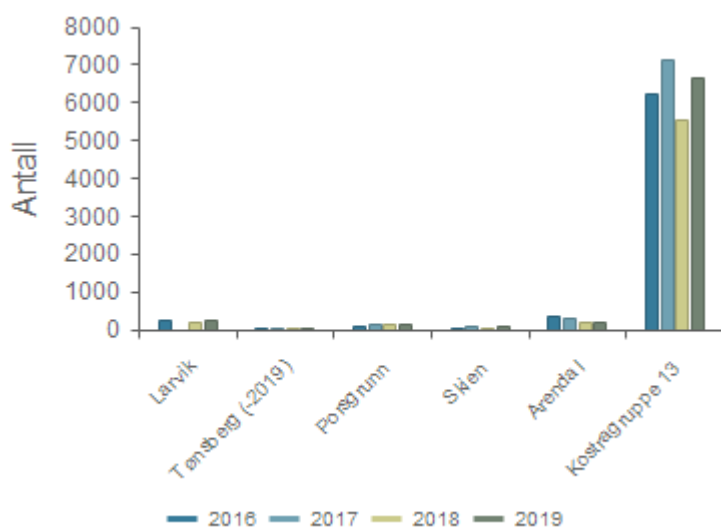
Produktivitet - Behandlede byggesøknader i alt (antall)

	2016	2017	2018	2019
Larvik	787		699	705
Tønsberg (-2019)	607	694	672	512
Porsgrunn	570	499	710	423
Skien	544	532	504	505
Arendal	826	671	640	680
Kostragruppe 13	26 402	25 511	24 947	25 234

Antall behandlede byggesøknader må ses i sammenheng med antall mottatte søknader. Larvik kommune mottar og behandler et stabilt høyt antall søknader i forhold til sammenlignbare kommuner.

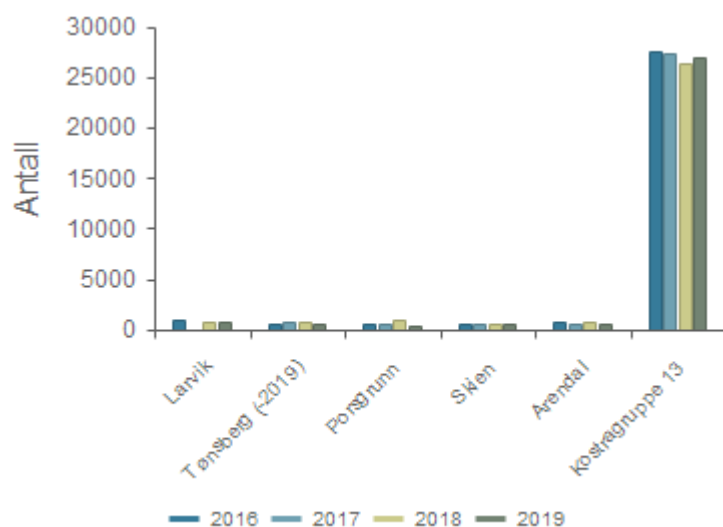
Produktivitet - Behandlede dispensasjonssøknader (antall)

	2016	2017	2018	2019
Larvik	228	177	233	233
Tønsberg (-2019)	46	45	34	30
Porsgrunn	110	163	169	153
Skien	39	76	54	70
Arendal	356	328	176	180
Kostragruppe 13	6 235	7 146	5 528	6 672

Antall dispensasjoner fra enten reguleringsplaner eller arealplaner, har over tid vært relativt stabilt i Larvik kommune. Antall dispensasjoner er høyere enn flere av sammenlikningskommunene. Dette kan ha sin bakgrunn i at endring av reguleringsplan foretas i mindre grad i Larvik kommune og muligens også i kombinasjon med at vi har mange eldre reguleringsplaner.

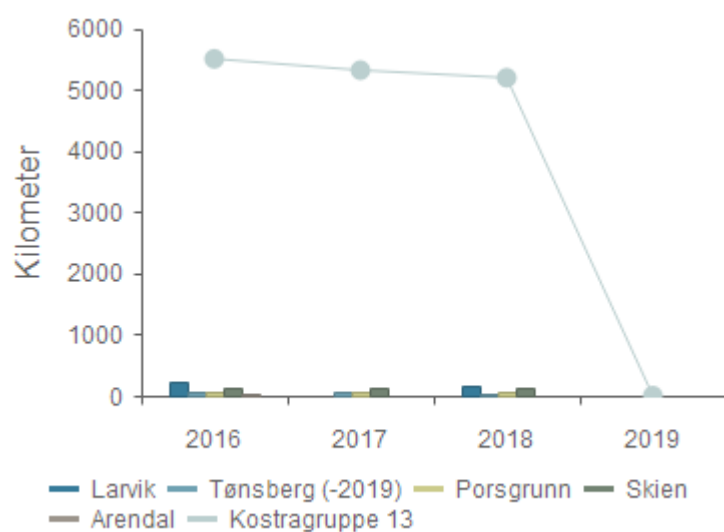
Produktivitet - Mottatte byggesøknader (antall)

	2016	2017	2018	2019
Larvik	867		763	727
Tønsberg (-2019)	607	718	672	535
Porsgrunn	590	502	850	423
Skien	568	587	584	564
Arendal	735	556	705	620
Kostragruppe 13	27 522	27 295	26 349	26 911

Antall behandlede byggesøknader må ses i sammenheng med antall mottatte søknader. Larvik kommune mottar og behandler et stabilt høyt antall søknader i forhold til sammenlignbare kommuner.

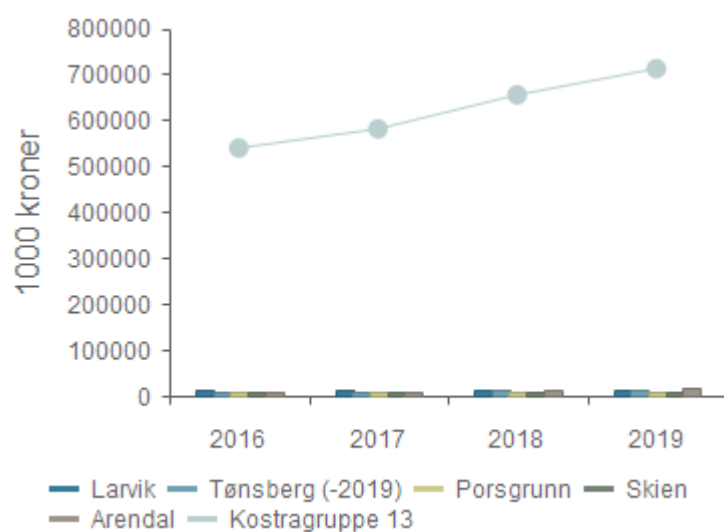
Dekningsgrad - Samlet lengde maskinpreparerte skiløyper

	2016	2017	2018	2019
Larvik	226		164	
Tønsberg (-2019)	60	60	45	
Porsgrunn	50	50	50	
Skien	128	128	128	
Arendal	30			
Kostragruppe 13	5 497	5 312	5 188	

74 km i kommunal regi og 164 km totalt med maskinpreparerte løyper i Larvik kommune under normale snøforhold.

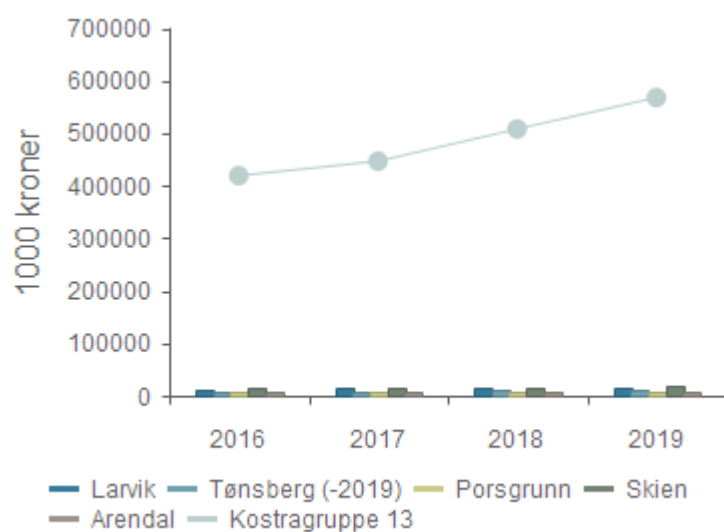
Økonomi - Korrigerte brutto driftsutgifter (301) plansaksbehandling

	2016	2017	2018	2019
Larvik	13 930	12 990	13 947	13 972
Tønsberg (-2019)	9 520	10 262	11 781	11 553
Porsgrunn	9 868	10 775	9 534	9 926
Skien	10 133	10 696	9 726	10 502
Arendal	9 648	10 182	10 907	16 928
Kostragruppe 13	538 898	580 486	654 577	711 664

Korrigerte brutto driftsutgifter holdes på nivå med foregående år. Avvik mellom kommunene vil være naturlig, avhengig av hva som legges inn i beregningene.

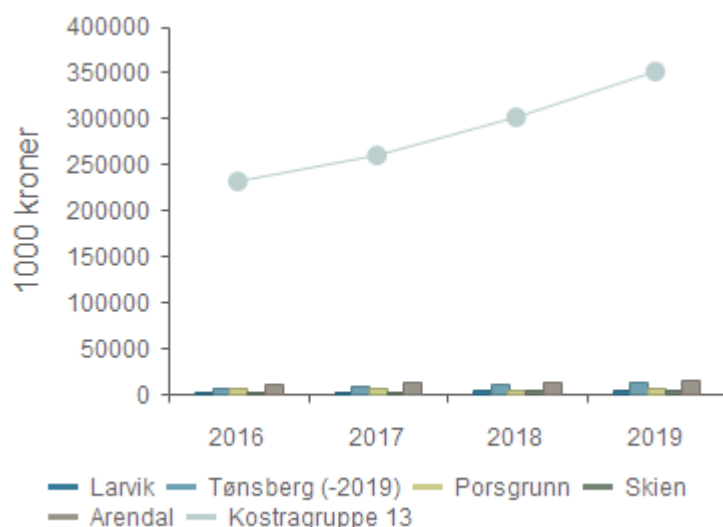
Økonomi - Korrigerte brutto driftsutgifter (335) rekreasjon i tettsted

	2016	2017	2018	2019
Larvik	11 364	13 374	14 125	15 234
Tønsberg (-2019)	7 951	7 726	9 706	9 877
Porsgrunn	7 433	6 365	6 275	6 601
Skien	15 542	14 936	16 399	17 401
Arendal	6 075	6 530	7 231	6 325
Kostragruppe 13	419 004	446 486	507 794	567 647

Mengden av og størrelsen på leke- og rekreasjonsområder innenfor tettsteder er stabil, men har økt i denne oversikten som følge av kommunesammenslåingen. Park- /friområder fikk økt driftsbudsjett i 2014 og 2015 på tilsammen 1 mill kr. Forholdet mellom de sammenlignede kommunene er også stabilt over tid. I 2019 hadde park og friområder et forbruk som tilsvarer budsjett.

Økonomi - Korrigerte brutto driftsutgifter (360) naturforvaltning og friluftsliv

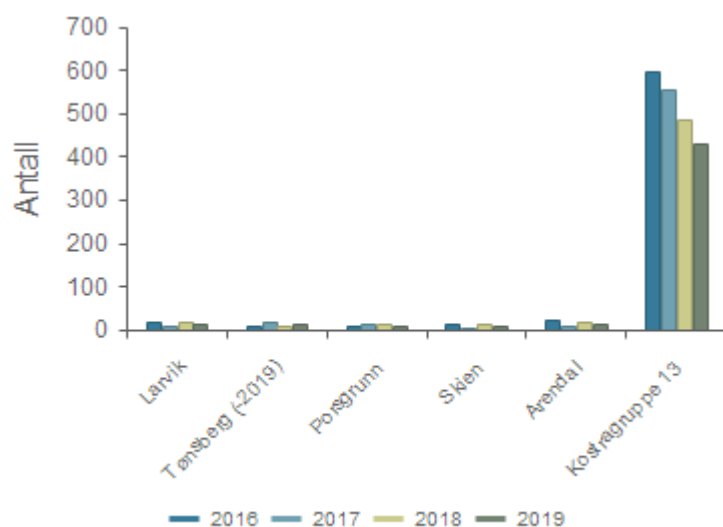

	2016	2017	2018	2019
Larvik	2 431	3 208	4 120	4 209
Tønsberg (-2019)	6 289	9 505	10 196	12 664
Porsgrunn	6 531	6 071	5 227	5 771
Skien	2 444	2 547	4 029	3 976
Arendal	10 509	12 305	12 986	14 624
Kostragruppe 13	230 985	259 169	300 727	350 411

Utgiftene på denne funksjonen er i hovedsak regnskapsmessig knyttet til miljøforvaltning, landbruk viltneemnda, idrett og friluftsliv og teknisk drift på Eiendom. Endringen fra 2017 til 2018 skyldes i store trekk økte utgifter på teknisk drift Eiendom, ettersøksarbeid viltneemnda og ny stilling på miljøforvaltning. Fra 2018 til 2019 er endringene for Larvik små.

Porsgrunn og Arendal bruker mer ressuser på dette enn de øvrige kommunene og har også økt betydelig fra 2018 til 2019.

Andre nøkkeltall - Område- og detaljreguleringsplaner vedtatt av kommunen siste år (B)

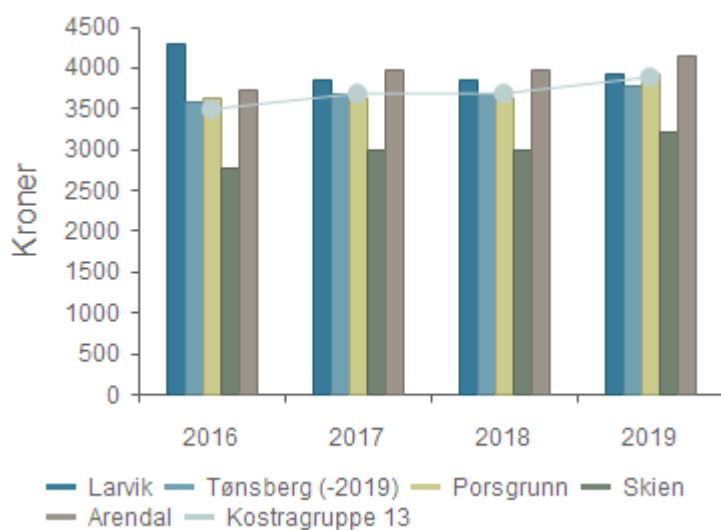
	2016	2017	2018	2019
Larvik	18	9	16	14
Tønsberg (-2019)	8	16	10	11
Porsgrunn	10	11	12	9
Skien	12	5	11	9
Arendal	20	9	16	12
Kostragruppe 13	598	552	485	431

Det er omlag 60 reguleringsplaner i prosess. Flere av planene er omfattende og komplekse og krever betydelig arbeid. Larvik kommune fikk i 2019 vedtatt flere reguleringsaker enn sammenlignbare kommuner i kostragruppe 13.

Vann, avløp og renovasjon

	Larvik 2018	Larvik 2019	Tønsberg (- Porsgrunn 2019)	Skien	Arendal	Kostragruppe 13	
Produktivitet							
Avløp - Årsgebyr for avløpstjenesten (gjelder rapporteringsåret+1)	3 842	3 919	3 780	3 920	3 219	4 150	3 874
Årsgebyr for avfallstjenesten - ekskl. mva. (gjelder rapporteringsåret+1) (kr)	2 052	2 052	2 036	2 200	2 673	3 652	2 637
Årsgebyr for vannforsyning - ekskl. mva. (gjelder rapporteringsåret+1) (kr)	2 987	2 987	2 163	2 320	2 266	2 457	2 608
Dekningsgrad							
Antall innbyggere tilknyttet kommunal vannforsyning (antall)	41 460	41 460	45 100	36 224	52 600	40 500	
Avløp - Andel av befolkningen som er tilknyttet kommunal avløpstjeneste	88,8 %	90,9 %	98,6 %	96,7 %	90,8 %	91,8 %	
Vann - Andel av befolkningen som er tilknyttet kommunal vannforsyning	88,0 %	88,0 %	98,1 %	100,0 %	96,3 %	90,4 %	
Kvalitet							
Avløp - Estimert gjennomsnittsalder for spillvannnett med kjent alder	31,0	33,0	29,0	34,0	34,0	25,0	
Renovasjon - Levert til materialgjenvinning og biologisk behandling per innbygger (kommune)	288	308	308	202	201	202	

Produktivitet - Avløp - Årsgebyr for avløpstjenesten (gjelder rapporteringsåret+1)

	2016	2017	2018	2019
Larvik	4 285	3 842	3 842	3 919
Tønsberg (-2019)	3 577	3 683	3 683	3 780
Porsgrunn	3 620	3 620	3 620	3 920
Skien	2 772	2 980	2 980	3 219
Arendal	3 719	3 978	3 978	4 150
Kostragruppe 13	3 480	3 674	3 674	3 874

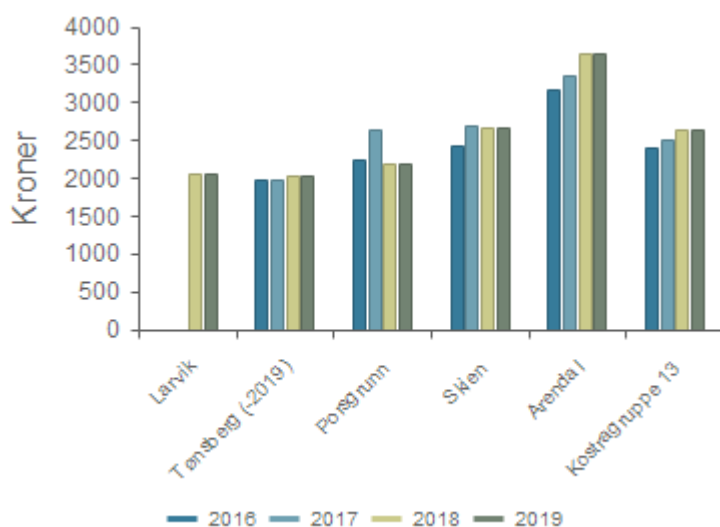
Det er årsgebyret for 2019 som er vist i rapporteringen.

Arendal, Tønsberg, Porsgrunn og Larvik har omtrent samme nivå på avløpsgebyret. Skien er den kommunen med lavest avløpsgebyr. Larvik er 700 kr. dyrere enn Skien. Larvik har 45 kr. høyere gebyr enn Kostra gruppe 13.

Larvik er med i en sammenlikning av kvalitet og kostnader for norske kommuner, som Norsk vann leder. Resultatene viser at tjenesten Larvik leverer er av svært god kvalitet.

Nedgangen fra 2016 til 2017 er misvisende. For tidligere Larvik har det ikke vært nedgang i gebyret.

Produktivitet - Årsgebyr for avfallstjenesten - ekskl. mva. (gjelder rapporteringsåret+1) (kr)

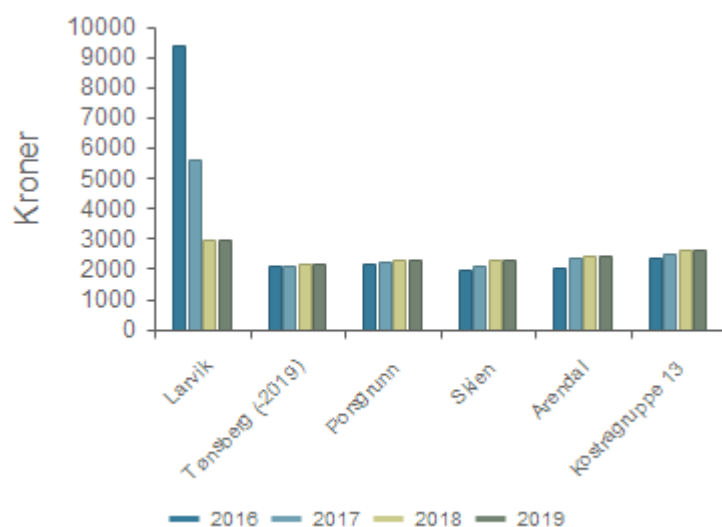
	2016	2017	2018	2019
Larvik			2 052	2 052
Tønsberg (-2019)	1 969	1 983	2 036	2 036
Porsgrunn	2 250	2 650	2 200	2 200
Skien	2 416	2 701	2 673	2 673
Arendal	3 175	3 344	3 652	3 652
Kostragruppe 13	2 412	2 517	2 637	2 637

Det er årsgebyret for 2019 som er vist i rapporteringen. Gebyret oppgis uten merverdiavgift. Det oppgis den hyppigst forekommende sats for en bolig på 120 m2 bruksareal.

Tønsberg og Larvik har de laveste gebyrene av kommunene som er sammenliknet. Kvaliteten på renovasjonstjenestene i Larvik oppfattes som god.

Tjenesten er godt etablert og det ble vedtatt en økning i renovasjonsgebyret på 14 % fra 2018 til 2019 og ytterligere økning på 17% fra 2019 til 2020. Innsamling av glass- og metallemballasje hjemme hos abonnentene startet opp i november 2019.

Produktivitet - Årsgebyr for vannforsyning - ekskl. mva. (gjelder rapporteringsåret+1) (kr)

	2016	2017	2018	2019
Larvik	9 339	5 582	2 987	2 987
Tønsberg (-2019)	2 067	2 099	2 163	2 163
Porsgrunn	2 140	2 260	2 320	2 320
Skien	1 995	2 095	2 266	2 266
Arendal	2 045	2 348	2 457	2 457
Kostragruppe 13	2 378	2 482	2 608	2 608

Det er årsgebyret for 2019 som er vist i rapporteringen.

Larvik har høyest vanngebyr av kommunene som sammenlignes.

Tønsberg er den kommunen med lavest vanngebyr. Larvik er 824 kr. dyrere enn Tønsberg.

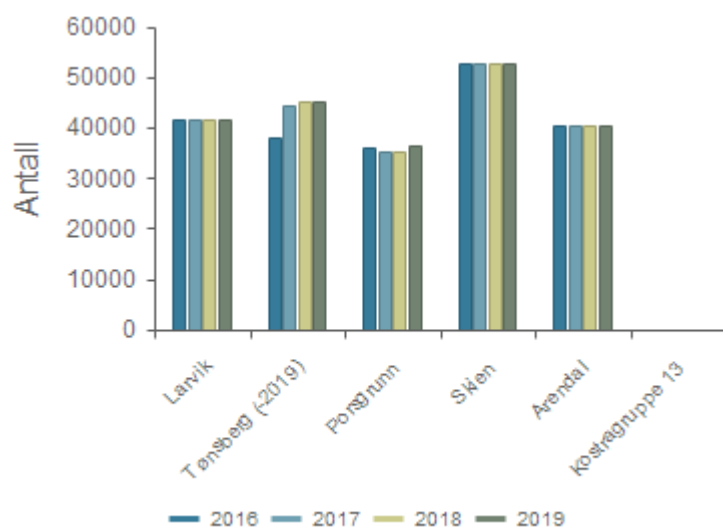
Larvik har 379 kr. høyere gebyr enn Kostra gruppe 13.

Larvik er med i en sammenlikning av kvalitet og kostnader for norske kommuner, som Norsk vann leder.

Resultatene viser at tjenesten Larvik leverer er av svært god kvalitet.

Nedgangen fra 2016 til 2017 er misvisende. For tidligere Larvik har det ikke vært nedgang i gebyret.

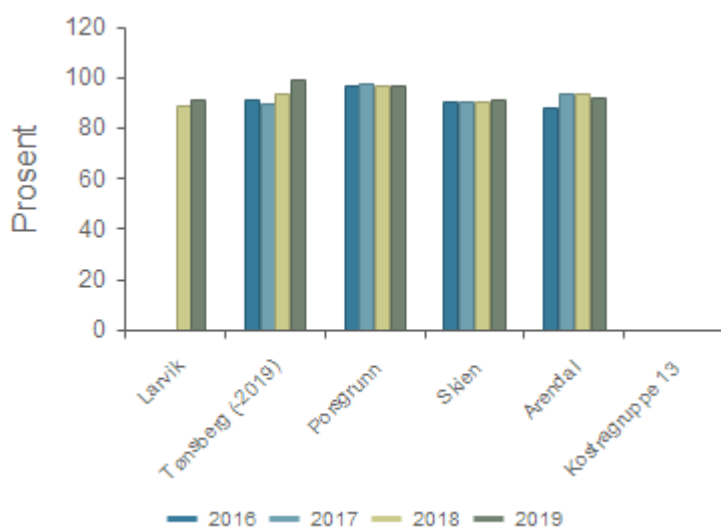
Dekningsgrad - Antall innbyggere tilknyttet kommunal vannforsyning (antall)

	2016	2017	2018	2019
Larvik	41 460	41 460	41 460	41 460
Tønsberg (-2019)	37 900	44 500	45 100	45 100
Porsgrunn	35 900	35 300	35 200	36 224
Skien	52 600	52 600	52 600	52 600
Arendal	40 500	40 500	40 500	40 500
Kostragruppe 13				

Tallet er stabilt over tid. De fleste av Larvik sine innbyggere er tilknyttet kommunalt vann. Det kommunale vannet er av svært god kvalitet i hele kommunen.

Dekningsgrad - Avløp - Andel av befolkningen som er tilknyttet kommunal avløpstjeneste

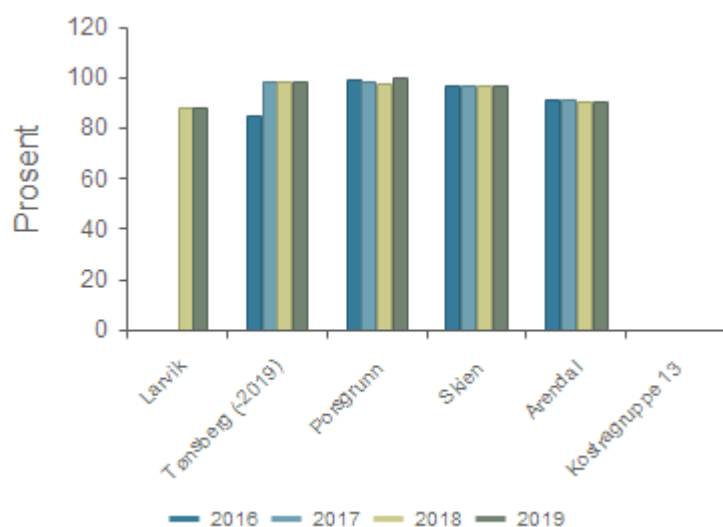

	2016	2017	2018	2019
Larvik			88,8 %	90,9 %
Tønsberg (-2019)	90,7 %	89,8 %	93,1 %	98,6 %
Porsgrunn	96,4 %	97,2 %	96,8 %	96,7 %
Skien	90,3 %	90,3 %	90,5 %	90,8 %
Arendal	87,8 %	93,2 %	93,4 %	91,8 %
Kostragruppe 13				

Tønsberg og Porsgrunn har svært mange av innbyggerne tilknyttet avløpsnett. Arendal, Skien og Larvik er omtrent like prosent på tilknytting.

I kommende langtidsperiode (2022 - 2025) er det planen at flere grisgrendte områder i Larvik kommune skal knyttes til det kommunale avløpsnett.

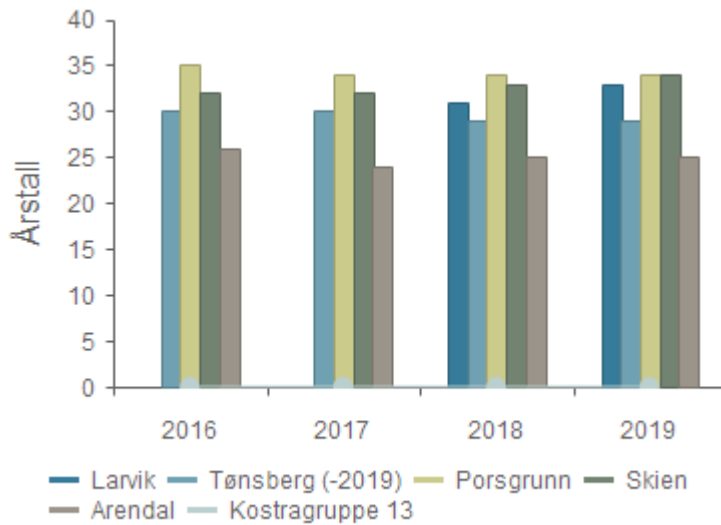
Dekningsgrad - Vann - Andel av befolkningen som er tilknyttet kommunal vannforsyning

	2016	2017	2018	2019
Larvik			88,0 %	88,0 %
Tønsberg (-2019)	84,4 %	98,1 %	98,1 %	98,1 %
Porsgrunn	99,2 %	97,8 %	97,2 %	100,0 %
Skien	96,8 %	96,5 %	96,3 %	96,3 %
Arendal	90,9 %	90,7 %	90,4 %	90,4 %
Kostragruppe 13				

Tallet er stabilt over tid. De fleste av Larvik sine innbyggere er tilknyttet kommunalt vann. Det kommunale vannet er av svært god kvalitet i hele kommunen.

Kvalitet - Avløp - Estimert gjennomsnittsalder for spillvannsnett med kjent alder

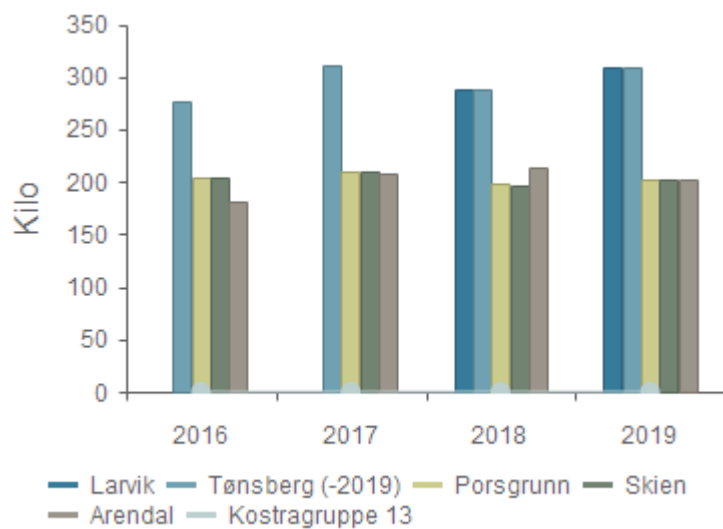
	2016	2017	2018	2019
Larvik			31,0	33,0
Tønsberg (-2019)	30,0	30,0	29,0	29,0
Porsgrunn	35,0	34,0	34,0	34,0
Skien	32,0	32,0	33,0	34,0
Arendal	26,0	24,0	25,0	25,0
Kostragruppe 13				

Indikatoren utgjør et anslag for vektet gjennomsnittsalder på spillvannsnett. Metoden for beregning er utarbeidet av Norsk Vann.

Larvik har investert mye i rehabilitering i avløpsnett de siste 15-20 årene. Tallene viser at Arendal og Tønsberg har det yngste spillvannsnett av de kommunene som er sammenlignet. Det er ikke store variasjoner mellom kommunene.

I økonomiplanen for årene 2019-2022 er det lagt en investeringsplan med økende investeringer for kommende periode.

Kvalitet - Renovasjon - Levert til materialgjenvinning og biologisk behandling per innbygger (kommune)

	2016	2017	2018	2019
Larvik			288	308
Tønsberg (-2019)	278	310	288	308
Porsgrunn	204	209	198	202
Skien	204	209	197	201
Arendal	181	208	213	202
Kostragruppe 13			0	

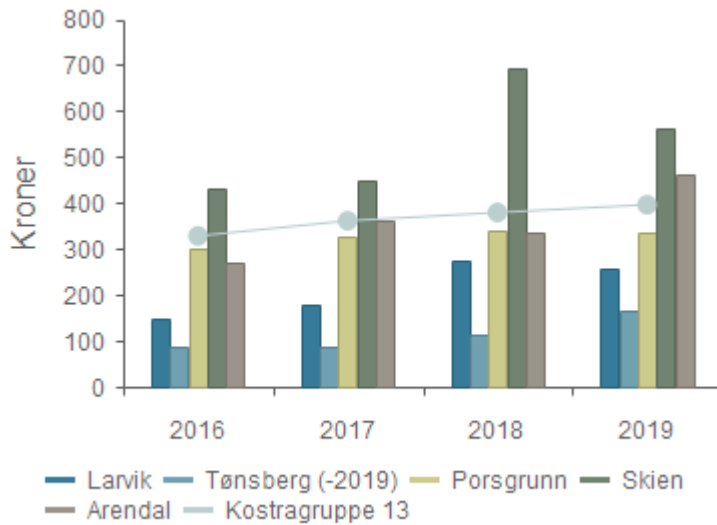
Materialgjenvinningen i Larvik ligger på samme nivå som Tønsberg. Larvik og Tønsberg leverer mer til gjenvinning enn de andre kommunene som vi sammenligner oss med.

Eiendomsforvaltning

Innenfor tjenesteområdene administrasjon, barnehager, skoler, pleie og omsorg, kultur og idrett skiller funksjonskontoplanen mellom den brukerrettede tjenesteytingen og forvaltning/drift/vedlikehold av lokalene/byggene. For disse områdene skal anskaffelse av inventar og utstyr knyttes til tjenesteytingen. Begrunnelsen for skillet er at KOSTRA skal kunne gi relevante nøkkeltall for utgifter knyttet til henholdsvis tjenesteytingen og eiendomsforvaltningen. Byggfunksjonene inneholder således bare de direkte bygningsrelaterte utgiftene. De seks bygg-funksjonene kalles «formålsbygg». Det har i de seneste årene blitt en stadig økende bevissthet rundt regnskapsføring av kostnadene. Likeledes er det nå en større bevissthet rundt arealbegrepet. Det er bare bygg som benyttes aktivt til tjenesteproduksjon som skal regnes med. Utrangerte skoler, barnehager, kulturbygg etc skal ikke rapporteres som formålsbygg. Ei heller dersom de ikke er i kommunens drift. Da skal de rapporteres på en annen funksjon. Eksempelvis Munken, Herregården og Sjøfartsmuseet: I disse byggene drives kulturtiltak, men ikke i kommunens drift/regi. Arealet rapporteres derfor ikke som Kulturbygg i KOSTRA.

	Larvik 2018	Larvik 2019	Tønsberg (- 2019)	Porsgrunn	Skien	Arendal	Kostragruppe 13
Prioritet							
Netto driftsutgifter til administrasjonslokaler per innbygger (B)	275	258	166	335	561	462	396
Netto driftsutgifter til førskolelokaler per innbygger (B)	668	681	544	252	304	216	436
Netto driftsutgifter til institusjonslokaler per innbygger (B)	1 027	1 125	582	1 349	884	1 317	943
Netto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning per innbygger (B)	4 674	4 692	4 272	5 188	4 951	5 215	5 179
Netto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning, i prosent av samlede netto driftsutgifter (B)	8,3 %	8,3 %	7,6 %	8,5 %	8,4 %	8,7 %	8,8 %
Netto driftsutgifter til kommunal forvaltning av eiendommer (F121) per innbygger (B)	190	149	270	255	141	465	292
Netto driftsutgifter til skolelokaler per innbygger (B)	1 753	1 732	1 724	2 028	2 179	1 859	2 231
Samlet areal på administrasjonslokaler i kvadratmeter per innbygger (B)	0,1	0,1	0,2	0,6	0,5	0,2	0,4
Samlet areal på formålsbyggene i kvadratmeter per innbygger (B)	4,1	4,2	3,5	5,3	4,7	4,3	4,5
Produktivitet							
Herav energikostnader for kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter (B)	125						
Herav utgifter til renholdsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter (B)	176						
Utgifter til driftsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter (B)	624						
Utgifter til vedlikeholdsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter (B)	113						
Dekningsgrad							
Netto driftsutgifter på funksjon eiendomsforvalt, kommune utg til eiendomsforvalt i pros av totale utg	8,3 %	8,3 %	7,6 %	8,5 %	8,4 %	8,7 %	8,8 %

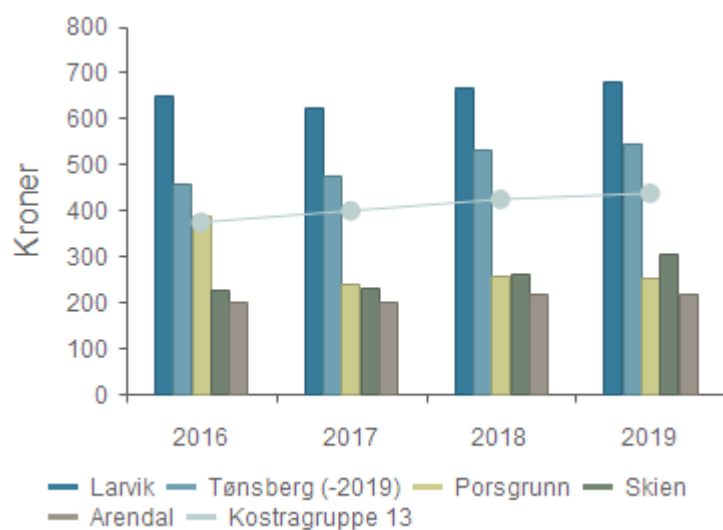
Prioritet - Netto driftsutgifter til administrasjonslokaler per innbygger (B)

	2016	2017	2018	2019
Larvik	150	178	275	258
Tønsberg (-2019)	86	88	114	166
Porsgrunn	300	326	342	335
Skien	430	448	694	561
Arendal	269	361	335	462
Kostragruppe 13	328	361	379	396

Indikatoren viser netto driftsutgifter til administrasjonslokaler, som omfatter funksjonene 130 i kroner pr. innbygger. Larvik har tilsynelatende hatt økende kostnader i 2018 og 2019, men dette skyldes feil i de innrapporterte tallene. Kostnadene ligger på ca. kr. 180,- pr innbygger. Larvik ligger dermed godt under snittet i KOSTRA gruppe 13. Det foreligger ikke opplysninger som tilsier nevneverdige endringer i årene som kommer.

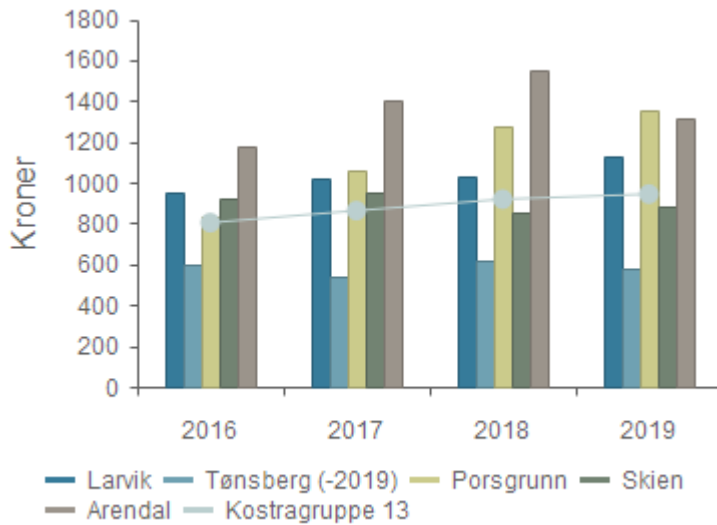
Prioritet - Netto driftsutgifter til førskolelokaler per innbygger (B)

	2016	2017	2018	2019
Larvik	650	623	668	681
Tønsberg (-2019)	458	477	532	544
Porsgrunn	390	238	256	252
Skien	226	233	263	304
Arendal	200	200	217	216
Kostragruppe 13	373	398	423	436

Indikatoren viser netto driftsutgifter til førskolelokaler, som omfatter funksjonene 221 i kroner pr. innbygger. Kostnadene hadde en liten økning i 2019. Larvik ligger langt høyere enn sammenligningskommunene, og KOSTRA gruppe 13. Det antas at kostnadene vil gå noe ned i årene som kommer.

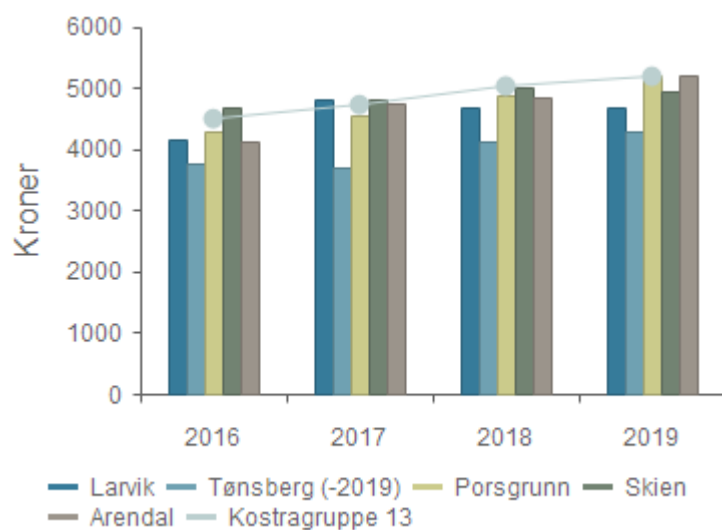
Prioritet - Netto driftsutgifter til institusjonslokaler per innbygger (B)

	2016	2017	2018	2019
Larvik	949	1 023	1 027	1 125
Tønsberg (-2019)	599	536	617	582
Porsgrunn	833	1 064	1 277	1 349
Skien	922	955	853	884
Arendal	1 176	1 401	1 545	1 317
Kostragruppe 13	803	862	918	943

Indikatoren viser netto driftsutgifter til institusjonslokaler, som omfatter funksjonene 261 i kroner pr. innbygger. Utviklingen i kostnadene er noe økende i 2019. Dette skyldes en satsing i 2019 innenfor VVS og SD anlegg. Larvik ligger lavere enn Arendal og Porsgrunn, men over Skien og Tønsberg. Når det gjelder KOSTRA gruppe 13 så ligger Larvik 19 % over. Det forventes ikke større endringer i årene som kommer.

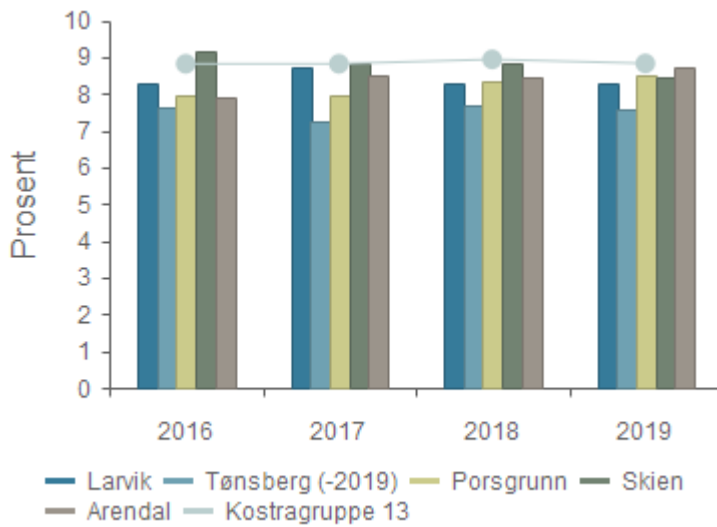
Prioritet - Netto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning per innbygger (B)

	2016	2017	2018	2019
Larvik	4 164	4 796	4 674	4 692
Tønsberg (-2019)	3 757	3 706	4 132	4 272
Porsgrunn	4 278	4 529	4 866	5 188
Skien	4 689	4 797	4 989	4 951
Arendal	4 120	4 726	4 830	5 215
Kostragruppe 13	4 488	4 717	5 021	5 179

Indikatoren viser netto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning, som omfatter funksjonene 121, 130, 221, 222, 261, 381 og 386 i kroner pr. innbygger. Larviks kostnader ligger bortimot uforandret fra 2018. Med unntak av Tønsberg, så ligger kostnadene lavere enn sammenligningskommunene og Kostragruppe 13. Det forventes at kostnadene vil gå noe ned som en følge av redusert energibruk i fremtiden. Det er dog noen usikkerheter når det gjelder energiprisen fremover.

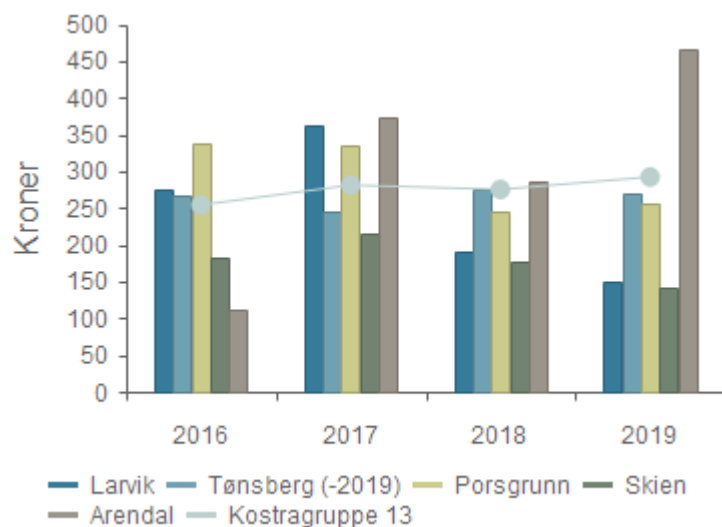
Prioritet - Netto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning, i prosent av samlede netto driftsutgifter (B)

	2016	2017	2018	2019
Larvik	8,3 %	8,7 %	8,3 %	8,3 %
Tønsberg (-2019)	7,6 %	7,2 %	7,7 %	7,6 %
Porsgrunn	8,0 %	8,0 %	8,4 %	8,5 %
Skien	9,1 %	8,8 %	8,9 %	8,4 %
Arendal	7,9 %	8,5 %	8,5 %	8,7 %
Kostragruppe 13	8,8 %	8,8 %	8,9 %	8,8 %

Indikatoren viser netto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning, som omfatter funksjonene 121, 130, 221, 222, 261, 381 og 386 i prosent av samlede netto driftsutgifter. Larviks kostnadsandel er uforandret fra 2018. Med unntak av Tønsberg, så ligger kostnadsandelen lavere enn sammenligningskommunene og Kostragruppe 13. Det forventes at kostnadsandelen vil gå noe ned som en følge av redusert energibruk i fremtiden. Det er dog noen usikkerheter når det gjelder energiprisen fremover.

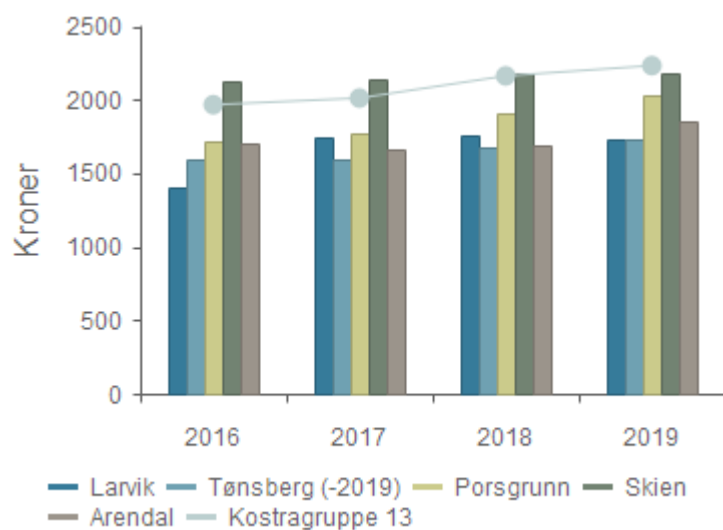
Prioritet - Netto driftsutgifter til kommunal forvaltning av eiendommer (F121) per innbygger (B)

	2016	2017	2018	2019
Larvik	276	362	190	149
Tønsberg (-2019)	268	246	275	270
Porsgrunn	339	334	245	255
Skien	182	215	178	141
Arendal	112	373	287	465
Kostragruppe 13	254	281	275	292

Indikatoren viser netto driftsutgifter til forvaltning av kommunale eiendommer, som omfatter funksjon 121 i kroner pr. innbygger. Larvik har en markert nedgang i kostnadene fra 2018. Dette skyldes et bevisst fokus på å få bedre rutiner på bruk av funksjonen. Kostandene ligger, med unntak av Skien, godt under sammenligningskommunene og KOSTRA gruppe 13. Det forventes ingen større endringer i årene som kommer.

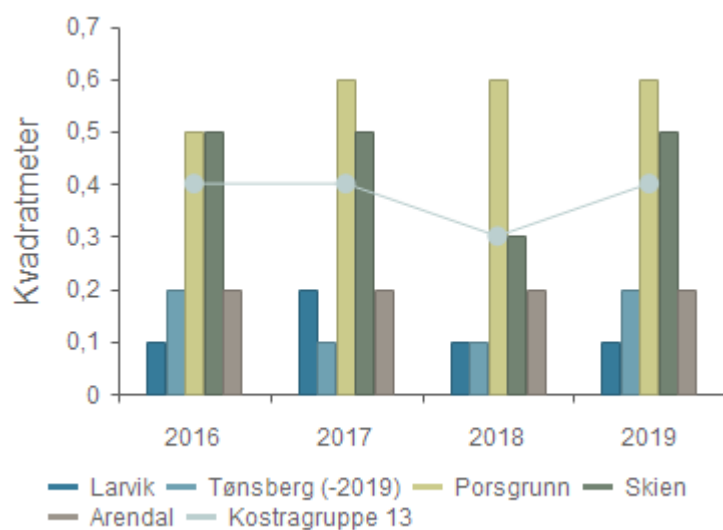
Prioritet - Netto driftsutgifter til skolelokaler per innbygger (B)

	2016	2017	2018	2019
Larvik	1 410	1 743	1 753	1 732
Tønsberg (-2019)	1 591	1 597	1 674	1 724
Porsgrunn	1 721	1 767	1 914	2 028
Skien	2 121	2 140	2 179	2 179
Arendal	1 709	1 660	1 684	1 859
Kostragruppe 13	1 965	2 010	2 161	2 231

Indikatoren viser netto driftsutgifter til skolelokaler, som omfatter funksjon 222 i kroner pr. innbygger. Kostnadene er tilnærmet uendret fra 2018. Kommunens kostnader ligger under KOSTRA gruppe 13. Det forventes ikke større endringer i kostnadene fremover.

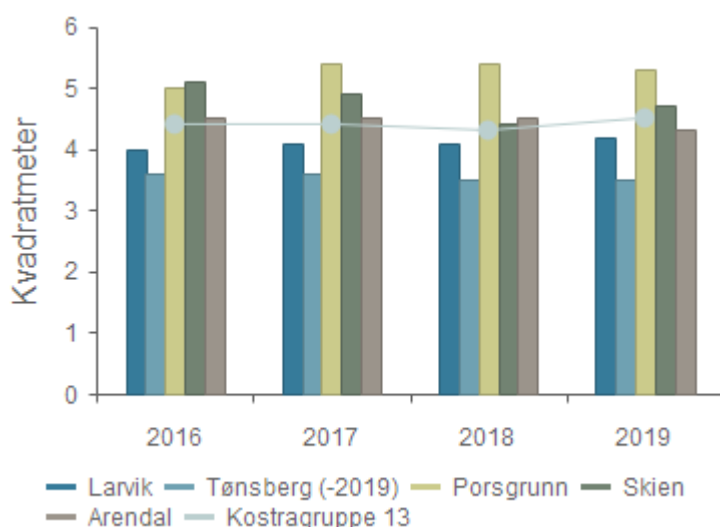
Prioritet - Samlet areal på administrasjonslokaler i kvadratmeter per innbygger (B)

	2016	2017	2018	2019
Larvik	0,1	0,2	0,1	0,1
Tønsberg (-2019)	0,2	0,1	0,1	0,2
Porsgrunn	0,5	0,6	0,6	0,6
Skien	0,5	0,5	0,3	0,5
Arendal	0,2	0,2	0,2	0,2
Kostragruppe 13	0,4	0,4	0,3	0,4

Indikatoren viser det samlede arealet (BTA) på administrasjonslokaler i kvadratmeter per innbygger. Larvik har ligget lavt i hele perioden og har kun en fjerdedel av det arealet som er gjennomsnittet i KOSTRA-gruppe 13 og ca en sjettedel av det Porsgrunn har. Det forventes ikke større endringer i arealet i årene som kommer.

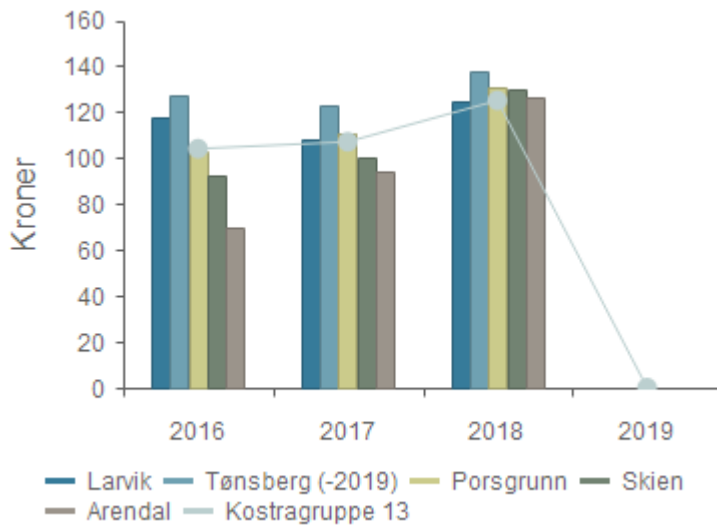
Prioritet - Samlet areal på formålsbyggene i kvadratmeter per innbygger (B)

	2016	2017	2018	2019
Larvik	4,0	4,1	4,1	4,2
Tønsberg (-2019)	3,6	3,6	3,5	3,5
Porsgrunn	5,0	5,4	5,4	5,3
Skien	5,1	4,9	4,4	4,7
Arendal	4,5	4,5	4,5	4,3
Kostragruppe 13	4,4	4,4	4,3	4,5

Indikatoren viser det samlede arealet (BTA) fra bygninger kommunen eier og leier per innbygger. Det samlede arealet omfatter funksjonene 130 Administrasjonslokaler, 221 Førskolelokaler, 222 Skolelokaler, 261 Institusjonslokaler, 381 Kommunale idrettsbygg og 386 Kommunale kulturbygg. Kommunen ligger under snittet i KOSTRA gruppe 13 og det er kun Tønsberg som ligger lavere av sammenligningskommunene. Det forventes ingen større endringer i årene som kommer.

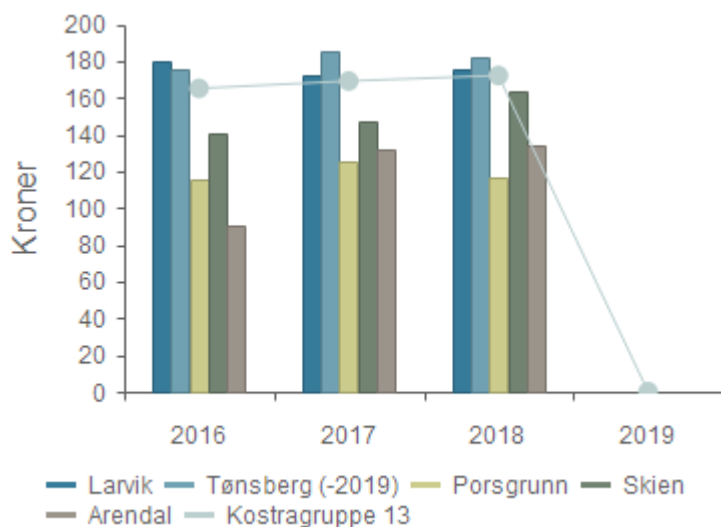
Produktivitet - Herav energikostnader for kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter (B)

	2016	2017	2018	2019
Larvik	118	108	125	
Tønsberg (-2019)	127	123	138	
Porsgrunn	103	111	131	
Skien	92	100	130	
Arendal	70	94	126	
Kostragruppe 13	104	107	125	

Indikatoren viser energikostnadene for kommunal eiendomsforvaltning, som omfatter funksjonene 130, 221, 222, 261, 381 og 386, i kroner per kvadratmeter. Framsikt har ikke tall klare pr. d.d., men SSBs tall sier kr 135,- pr m² i 2019 og 132,- i 2018. Avvik i 2018 skyldes at Framsikt ikke har oppdatert sine tall. Larviks energikostnader har da økt med 3kr pr m² siden 2018. Økningen skyldes en kombinasjon av økte strømpriser og lavere forbruk. Det pågår planlegging og gjennomføring av mange tiltak innenfor ENØK området. Dette forventes å gi betydelige innsparinger på sikt. Anslagsvis 4,5 mill kWh når alle tiltakene er gjennomført. Dog vil en forventet økning i energiprisene gi en redusert gevinst i investeringene.

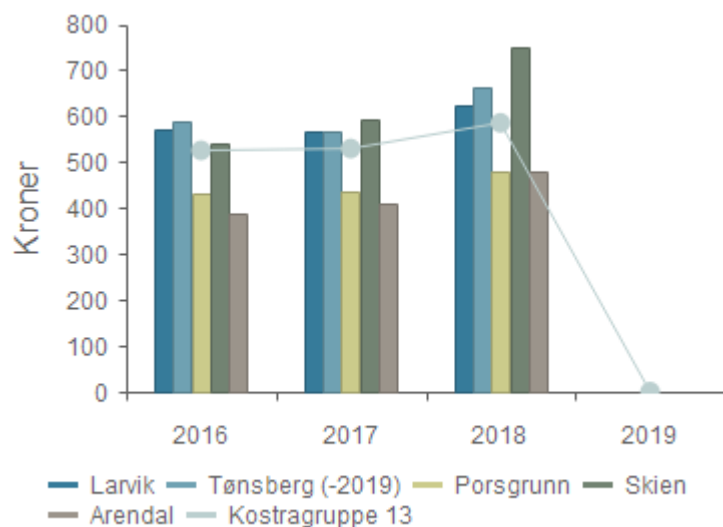
Produktivitet - Herav utgifter til renholdsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter (B)

	2016	2017	2018	2019
Larvik	180	172	176	
Tønsberg (-2019)	176	185	182	
Porsgrunn	115	125	117	
Skien	141	147	163	
Arendal	90	132	134	
Kostragruppe 13	165	169	172	

Indikatoren viser utgifter til renholdsutgifter i kommunal eiendomsforvaltning, som omfatter funksjonene 130, 221, 222, 261, 381 og 386 i kroner per kvadratmeter (BTA). Framsikt har ikke tall klare pr. d.d., men SSB sier kr 183,- pr m² i 2019. Utgiftene har hatt en økning på 4 % fra 2018 til 2019. Larvik benytter NS-INSTA 800 standarden. Dette er et system for å fastsette og bedømme kvaliteten på renhold. Standarden viser hvordan kvalitetsnivåene skal være etter utført renhold, hvordan byggets ulike rom grupperes inn i romprofiler (kvalitetsprofiler), hvordan man for hver profil setter kvalitetsnivåer for objektgruppene gulv, inventar, vegg og himling, og hvordan dette skal kunne måles og følges opp i kontroller. Det forventes ingen større endringer i utgiftene i tiden fremover.

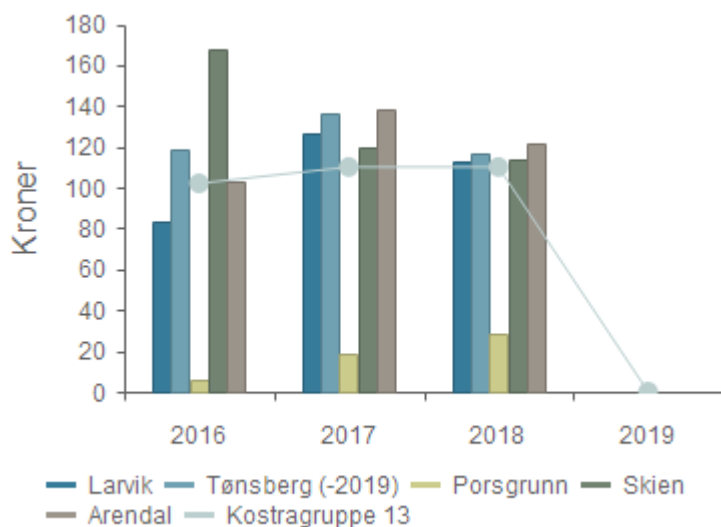
Produktivitet - Utgifter til driftsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter (B)

	2016	2017	2018	2019
Larvik	569	567	624	
Tønsberg (-2019)	590	567	661	
Porsgrunn	430	435	478	
Skien	542	592	749	
Arendal	388	408	479	
Kostragruppe 13	525	529	585	

Indikatoren viser utgifter til driftsaktiviteter for eiendomsforvaltningen, som omfatter funksjonene 130, 221, 222, 261, 381 og 386 i kroner per kvadratmeter (BTA). Framsikt har ikke tall klare pr. d.d, men SSBs tall sier kr 617,- pr. m2 i 2019. Utgiftene har hatt en liten nedgang siden 2018. Det forventes ikke større endringer i årene som kommer.

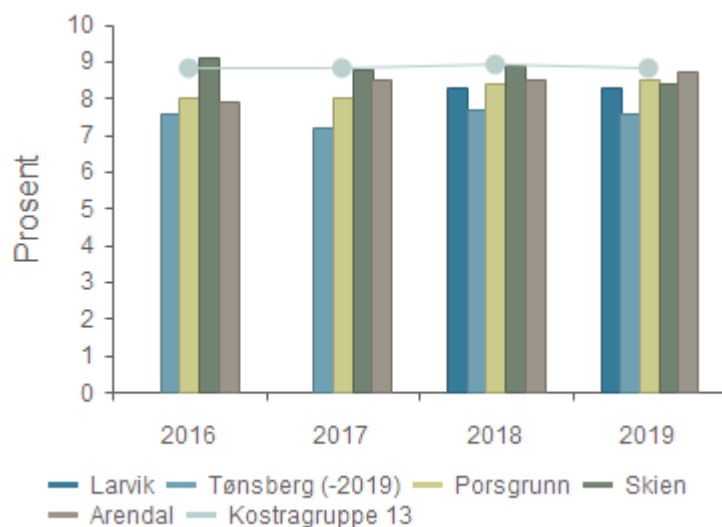
Produktivitet - Utgifter til vedlikeholdsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter (B)

	2016	2017	2018	2019
Larvik	83	127	113	
Tønsberg (-2019)	119	136	117	
Porsgrunn	6	19	28	
Skien	168	120	114	
Arendal	103	138	122	
Kostragruppe 13	102	110	110	

Indikatoren viser utgifter til vedlikeholds aktiviteter for eiendomsforvaltningen, som omfatter funksjonene 130, 221, 222, 261, 381 og 386 i kroner per kvadratmeter (BTA). I KOSTRA defineres vedlikehold snevert. Det er kun «planlagt vedlikehold» som inngår i begrepet. Larviks svake kommuneøkonomi har medført lav prioritering av midler til eiendomsforvaltning gjennom tiår. Vedlikeholdsetterslepet er stort. Framsikt har ikke tall klare pr d.d., men SSBs tall sier kr 95,- pr m2 i 2019. Larvik har da brukt noe mindre til vedlikeholdsaktiviteter i 2019 enn tidligere år. Dette skyldes i stor grad at i 2018 så ble Sentrumssattelitten barnehage lagt ned og bygningene fjernet. I tillegg så hadde kommunen en større vannskade i Byskogen barnehage som ble reparert. Her ble kostnadene refundert, men det vises ikke i disse tallene. Sett i forhold til sammenligningskommunene ligger Larvik på nivå med Tønsberg og Skien, samt KOSTRA gr. 13. Kommunenes sentralforbund anbefalte i 2013 et normtall for å opprettholde byggstandard på ca 200 kroner per kvadratmeter. Det er ingen av sammenligningskommunene eller KOSTRA-gruppe 13 som er i nærheten av dette nivået. Noe av vedlikeholdsbehovet blir dekket i forbindelse med oppgraderinger finansiert som investering, dette gjelder i særlig grad skolelokaler. Dette er synlig i indikatorene som gjelder investeringer.

Dekningsgrad - Netto driftsutgifter på funksjon ei endomsforvalt, kommune utg til ei endomsforvalt i pros av totale utg

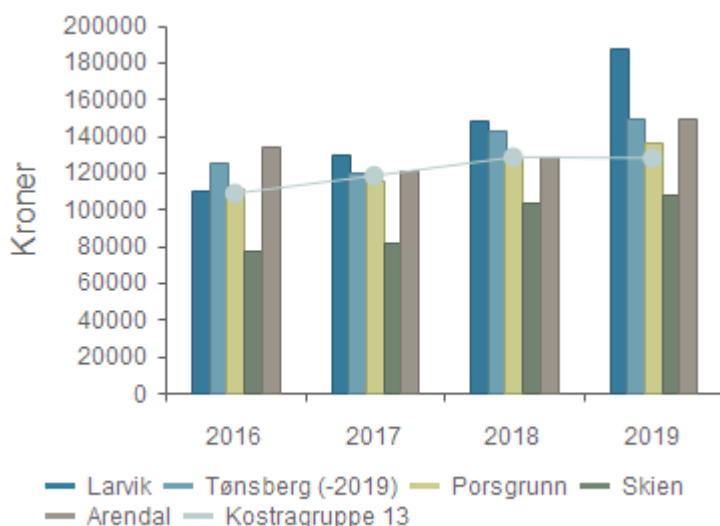
	2016	2017	2018	2019
Larvik			8,3 %	8,3 %
Tønsberg (-2019)	7,6 %	7,2 %	7,7 %	7,6 %
Porsgrunn	8,0 %	8,0 %	8,4 %	8,5 %
Skien	9,1 %	8,8 %	8,9 %	8,4 %
Arendal	7,9 %	8,5 %	8,5 %	8,7 %
Kostragruppe 13	8,8 %	8,8 %	8,9 %	8,8 %

Indikatoren viser netto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning, som omfatter funksjonene 121, 130, 221, 222, 261, 381 og 386 i prosent av samlede netto driftsutgifter. Larviks andel av utgiftene er uforandret fra 2018. Utgiftsandelen er lavere enn Skien, Porsgrunn, Arendal og Kostragruppe 13. Det er kun Tønsberg som ligger lavere. Det forventes at kostnadene går noe ned som en følge av redusert energibruk i fremtiden.

Samferdsel

	Larvik 2018	Larvik 2019	Tønsberg (- Porsgrunn 2019)	Skien	Arendal	Kostragruppe 13	
Produktivitet							
Brutto driftsutgifter ekskl. avskrivninger i kr pr. km kommunal vei og gate (B)	147 898	187 003	148 784	136 498	107 443	148 909	127 643
Brutto driftsutgifter i kr pr. km kommunal vei og gate (B)	209 987	255 109	236 226	182 073	190 160	248 149	222 299
Netto driftsutgifter ekskl. avskrivninger i kr pr. km kommunal vei og gate (B)	154 413	178 888	160 816	151 751	111 602	117 299	131 137
Dekningsgrad							
Antall parkeringsplasser skiltet for forflytningshemmede pr. 10 000 innb (B)	7	7	11	14	10	9	10
Antall utstedte parkeringstillatelser for forflytningshemmede pr. 10 000 innb (B)	45	44	42	190	170	118	116

Produktivitet - Brutto driftsutgifter ekskl. avskrivninger i kr pr. km kommunal vei og gate (B)

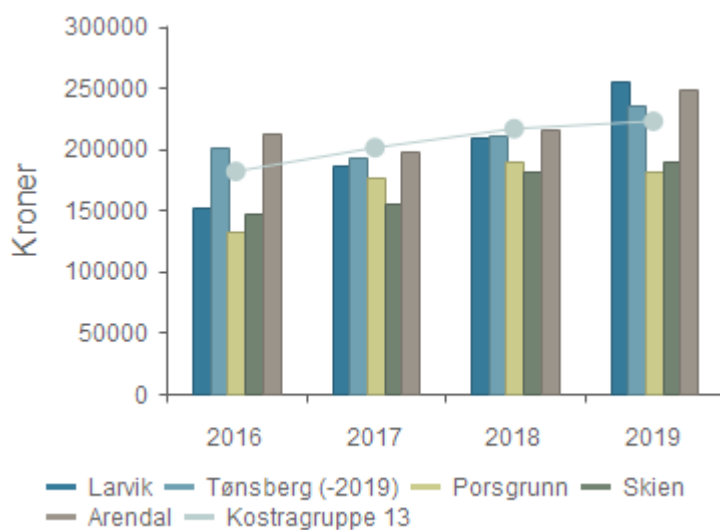

	2016	2017	2018	2019
Larvik	109 556	129 449	147 898	187 003
Tønsberg (-2019)	125 566	120 085	143 223	148 784
Porsgrunn	110 955	115 754	128 102	136 498
Skien	77 606	81 723	103 995	107 443
Arendal	133 790	120 598	128 774	148 909
Kostragruppe 13	108 373	117 968	128 093	127 643

Tønsberg, Arendal og Larvik bruker mest penger pr. km. vei.

Veiene i Larvik har de siste årene fått mer penger til vedlikehold. Etterslepet av vedlikehold er fremdeles stort. Larvik har særlig fokus på veilys og trafikksikkerhet i perioden 2017 - 2022.

Produktivitet - Brutto driftsutgifter i kr pr. km kommunal vei og gate (B)

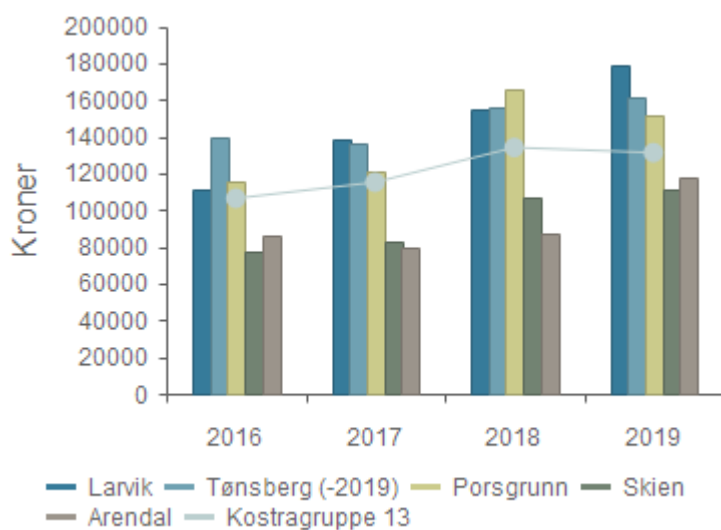

	2016	2017	2018	2019
Larvik	152 447	185 724	209 987	255 109
Tønsberg (-2019)	201 554	192 328	211 186	236 226
Porsgrunn	132 516	175 889	189 193	182 073
Skien	146 473	154 823	182 045	190 160
Arendal	212 504	197 226	216 046	248 149
Kostragruppe 13	181 374	200 721	216 214	222 299

Arendal og Larvik er de tre kommunene som bruker mest penger her. Porsgrunn og Skien ligger lavere enn de øvrige. Larvik drifter og vedlikeholder en rekke private veier, som gjør at de samlede utgiftene blir høye.

Veiene i Larvik har de siste årene fått mer penger til vedlikehold. Etterslepet av vedlikehold er fremdeles stort. Larvik har særlig fokus på veilyk og trafikksikkerhet i perioden 2017 - 2022.

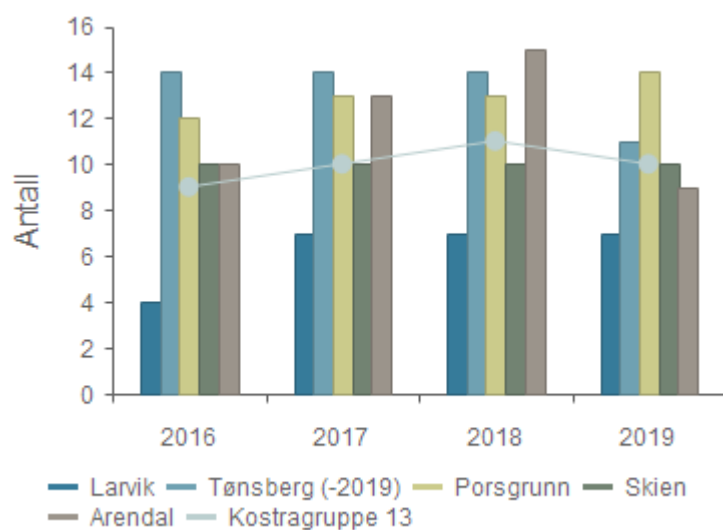
Produktivitet - Netto driftsutgifter ekskl. avskrivninger i kr pr. km kommunal vei og gate (B)

	2016	2017	2018	2019
Larvik	111 175	138 355	154 413	178 888
Tønsberg (-2019)	139 600	136 646	155 793	160 816
Porsgrunn	115 365	120 799	166 135	151 751
Skien	77 821	82 585	106 650	111 602
Arendal	86 139	79 732	86 732	117 299
Kostragruppe 13	106 262	115 007	133 919	131 137

I denne sammenlikningen bruker Larvik mer penger enn de øvrige kommunene. Skien og Arendal skiller seg ut med betydelig mindre forbruk enn de tre andre kommunene.

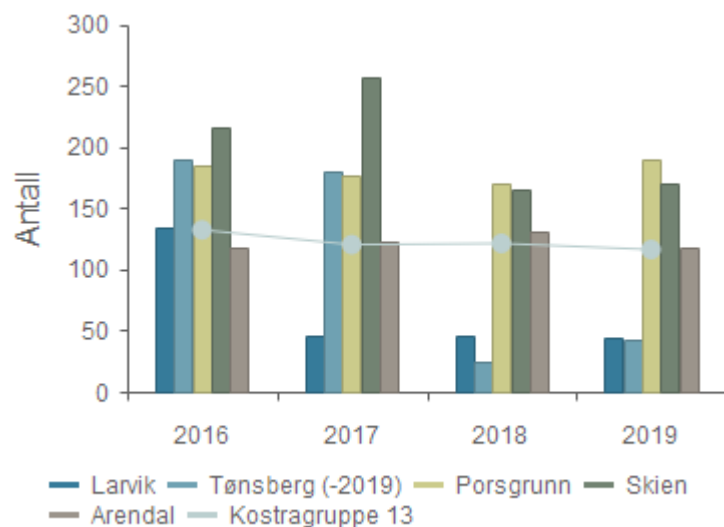
Dekningsgrad - Antall parkeringsplasser skiltet for forflytningshemmede pr. 10 000 innb (B)

	2016	2017	2018	2019
Larvik	4	7	7	7
Tønsberg (-2019)	14	14	14	11
Porsgrunn	12	13	13	14
Skien	10	10	10	10
Arendal	10	13	15	9
Kostragruppe 13	9	10	11	10

Larvik har færrest HC plasser pr. 10 000 innbyggere. I Larvik er det mange store P-plasser/parkeringshus som er privateide. Disse er ikke med i tallgrunnlaget.

Dekningsgrad - Antall utstedte parkeringstillatelser for forflytningshemmede pr. 10 000 innb (B)

	2016	2017	2018	2019
Larvik	134	46	45	44
Tønsberg (-2019)	190	180	25	42
Porsgrunn	184	176	170	190
Skien	215	257	165	170
Arendal	117	123	130	118
Kostragruppe 13	132	120	121	116

Larvik og Tønsberg har utstedt betydelig færre parkeringstillatelser til forflytningshemmede pr. 10 000 innbygger enn de øvrige kommunene. Om det er Larvik og Tønsberg som utsteder for få eller de andre kommunene som utsteder for mange er ikke lett å konkludere på. Larvik har en forholdsvis streng praksis for å utstede parkeringstillatelse.

Folkehelse

I det overordnede bildet ligger Larvik kommune, sammenlignet med store bykommuner i fylket og kommuner i Kostragruppe 13, jevnt med eller noe dårligere enn gjennomsnittet når det gjelder folkehelsestatus. Dette gjelder områdene fysisk og psykisk helse, levekår, levevaner og miljø. Utslagene er ikke store, men det er likevel noen trekk som er verdt å merke seg i nøkkeltallsoversikten.

I følge folkehelseprofilen ligger Larvik signifikant bedre an enn landet som helhet når det gjelder tre indikatorer; god drikkevannsforsyning, andel som bor trangt og ungdommens tilfredshet med kollektivtilbudet ifølge Ungdata-undersøkelsen fra 2017.

- Larvik kommune kommer noe dårligere ut enn snittet når det gjelder de grunnleggende sosioøkonomiske faktorene inntekt, utdanning og arbeid. Larvik kommune har hatt en negativ utvikling i forhold til utdanningsnivå. I forhold til sammenlignbare kommuner, fylket og landet som helhet ligger Larvik noe lavere enn disse i utdanningsnivå. Når det gjelder lavinntekt og stønad til livsopphold ligger Larvik signifikant dårligere an enn landet som helhet, men jevnt med eller bedre enn fylket og sammenlignbare kommuner i Kostragruppe 13.
- Larvik ligger signifikant dårligere an enn landet som helhet når det gjelder psykiske symptomer/lidelser. Det har derimot vært en nedgang fra 2018 til 2019, og Larvik ligger nå bedre an enn de sammenlignbare kommunene i Kostragruppe 13.
- Antall skadede behandlet i sykehus og anmeldte voldssaker er ikke signifikant forskjellig fra landet som helhet.
- Den forventede levealder, for både kvinner og menn, skiller seg ikke fra landsgjennomsnittet, heller ikke når det gjelder utdanningsforskjeller i forventet levealder.
- Frafallet fra videregående skole viser en kraftig endring fra 2017 til 2018 og fra 2018 til 2019 for alle kommunene i sammenligningen. SSB er kontaktet for å få en forklaring på den kraftige endringen. Analysen vil bli oppdatert når avklaring foreligger.

Ett temaområde som har preget de siste årene i Larvik deltakelse i arbeidsliv og utdanning. Larvik og Vestfold skiller seg ut med lavere yrkesdeltakelse og høy andel uføre og personer med nedsatt arbeidsevne.

Larvik har en overrepresentasjon av aldersgruppene 45 år +, og tilsvarende underrepresentasjon av aldersgruppen 25-44 år, og 0-14 år. De kommende 15 årene vil Larvik, i likhet med mange andre kommuner, ha lav befolkningsvekst i arbeidsfør alder, og størst vekst i de eldste aldersgruppene.

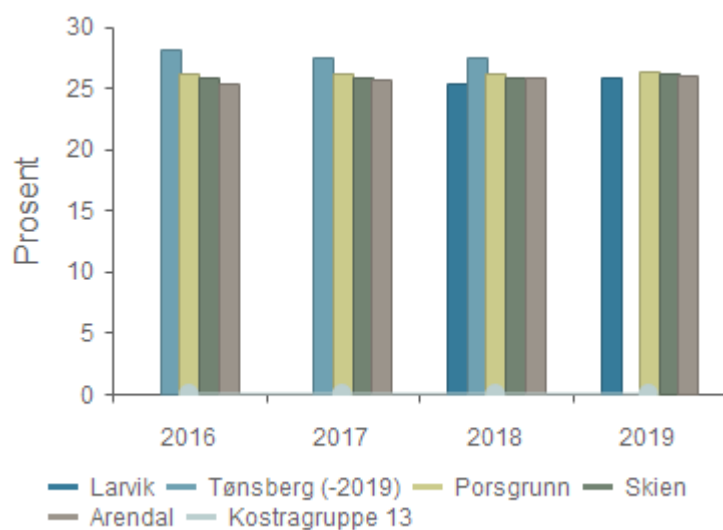
Demografisk utvikling for Larvik, basert på prognoser fra SSB (www.ssb.no), viser at det kan forventes en betydelig økning i antall eldre, og at også andelen eldre innbyggere blir høyere enn i dag.

Larvik har en lavere andel innvandrere enn landet forøvrig, og marginalt lavere enn Vestfold, og de fleste innvandrerne i Larvik kommer fra Polen.

KOSTRA og nøkkeltall 2019 – Larvik – foreløpige tall

	Larvik 2018	Larvik 2019	Tønsberg (- Porsgrunn 2019)	Skien	Arendal	Kostragruppe 13
Folkehelseprofil						
Befolkning - Personer som bor alene, 45 år +	25,4	25,8		26,3	26,2	26,0
Helsetilstand - Antibiotikabruk, resepter	377	341		310	317	346
Helsetilstand - Forventet levealder, kvinner	83,4	83,7		82,8	83,0	82,7
Helsetilstand - Forventet levealder, menn	79,0	79,4		78,3	79,0	78,7
Helsetilstand - Hjerte- og karsykdom	17,4	17,3		18,1	17,5	17,1
Helsetilstand - Psykiske sympt./lidelser	184,8	176,0		179,0	180,0	198,0
Helsetilstand - Utdanningsforskjell i forventet levealder	5,00	5,20		5,90	5,20	6,20
Helsetilstand - Vaksinasjonsdekning, meslinger 9 år		95,2		95,4	94,9	94,3
Miljø, skader og ulykker - God drikkevannsforsyning	99,7	100,0		100,0	100,0	100,0
Miljø, skader og ulykker - Skader, behandlet i sykehus	13,9	13,9		14,8	14,8	14,4
Miljø, skader og ulykker - Valgdeltakelse, 2019		60,6		60,6	58,3	62,0
Oppvekst og levekår - Barn av enslige forsørgere	17,8	18,0		19,0	19,0	19,0
Oppvekst og levekår - Bor trangt, 0-17år	14,8	15,0		15,0	18,0	13,0
Oppvekst og levekår - Frafall i videregående skole	13,0 %	20,0 %		18,0 %	22,0 %	22,0 %
Oppvekst og levekår - Inntektsulikhet, P90/P10		2,7		2,8	2,8	2,7
Oppvekst og levekår - Laveste mestringsnivå i lesing, 5. kl.	29,7	28,0		19,0	21,0	29,0
Oppvekst og levekår - Lavinntekt (husholdninger)	11,6	8,2		8,0	10,2	9,2
Oppvekst og levekår - Trives på skolen, 10. klasse	84,0	86,0		86,0	84,0	83,0
Oppvekst og levekår - Vgs eller høyere utdanning, 30-39år	77,0	74,0		78,0	75,0	77,0

Folkehelseprofil - Befolkning - Personer som bor alene, 45 år +

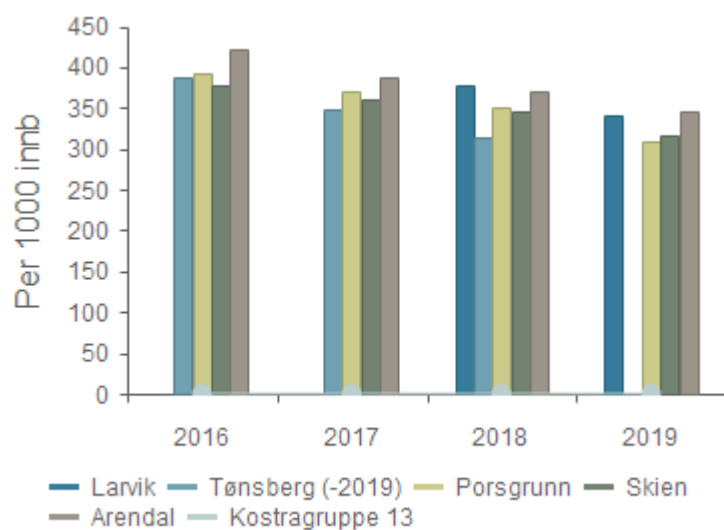

	2016	2017	2018	2019
Larvik			25,4	25,8
Tønsberg (-2019)	28,2	27,4	27,4	
Porsgrunn	26,1	26,1	26,2	26,3
Skien	25,9	25,8	25,8	26,2
Arendal	25,4	25,6	25,9	26,0
Kostragruppe 13				

Indikatoren viser andel personer som bor i én-personhusholdninger i prosent av befolkningen per 1. januar.

I Larvik er det 25,8% over 45 år som bor alene. Dette tallet har vært nokså stabilt de seneste årene. Larvik skiller seg ikke ut på dette området, da det samme er gjeldende for sammenlignbare kommuner, Vestfold og Telemark og landet for øvrig.

Folkehelseprofil - Helsetilstand - Antibiotikabruk, resepter

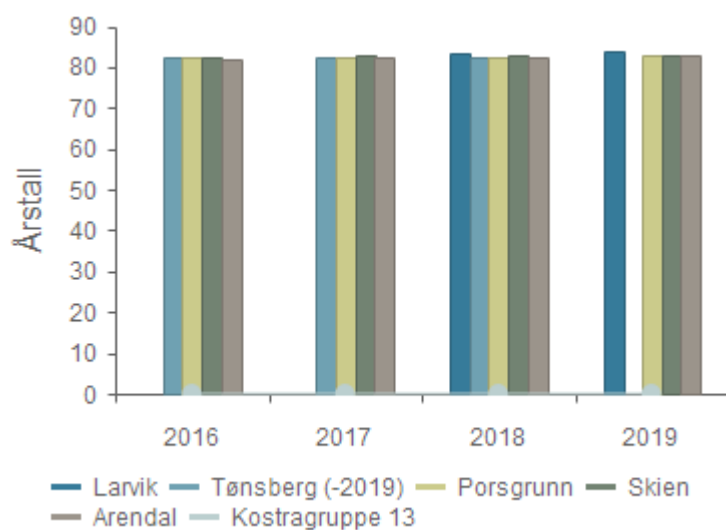

	2016	2017	2018	2019
Larvik			377	341
Tønsberg (-2019)	388	348	314	
Porsgrunn	392	371	351	310
Skien	378	361	347	317
Arendal	423	387	371	346
Kostragruppe 13				

Indikatoren viser antibiotika forskrevet på resept og utlevert fra apotek til personer i aldersgruppen 0-79 år. En resept defineres som en utlevering av et antibiotikum.

Larvik har i likhet med de andre sammenlignbare kommunene og landet som helhet hatt en nedgang i antibiotikabruk de seneste årene. Larvik har en høyere bruk av antibiotika enn sammenlikningskommunene, med unntak av Arendal som ligger høyere enn Larvik.

Folkehelseprofil - Helsetilstand - Forventet levealder, kvinner

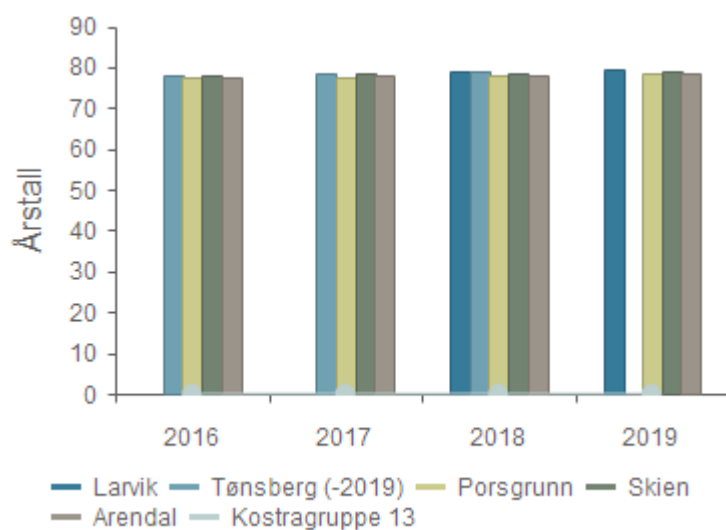

	2016	2017	2018	2019
Larvik			83,4	83,7
Tønsberg (-2019)	82,2	82,2	82,4	
Porsgrunn	82,5	82,5	82,6	82,8
Skien	82,4	82,7	82,9	83,0
Arendal	82,1	82,2	82,5	82,7
Kostragruppe 13				

Forventet levealder ved fødsel, beregnet ved hjelp av dødelighetstabell. Statistikken viser 15 års gjennomsnitt (dvs. gjennomsnitt for 15-årsperioder).

Larvik er ikke signifikant forskjellig fra landet som helhet og ligger jevnt med sammenlignbare kommuner og Vestfold og Telemark som helhet.

Folkehelseprofil - Helsetilstand - Forventet levealder, menn

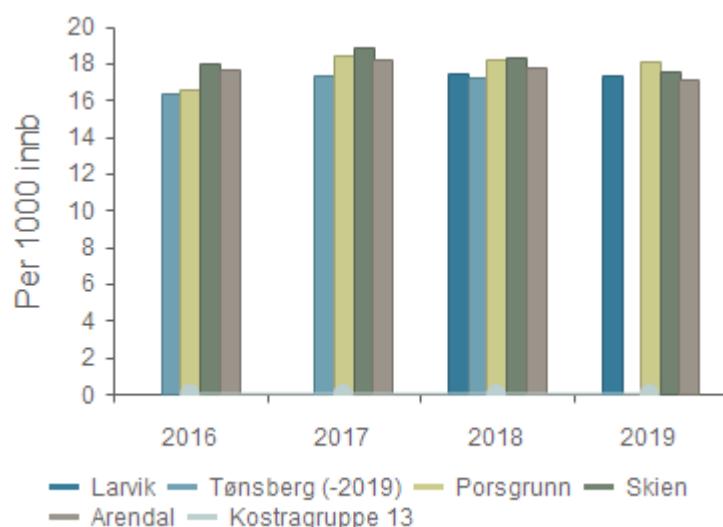

	2016	2017	2018	2019
Larvik			79,0	79,4
Tønsberg (-2019)	78,2	78,5	78,8	
Porsgrunn	77,3	77,6	78,1	78,3
Skien	78,0	78,3	78,5	79,0
Arendal	77,5	77,9	78,2	78,7
Kostragruppe 13				

Forventet levealder ved fødsel, beregnet ved hjelp av dødelighetstabell. Statistikken viser 15 års gjennomsnitt (dvs. gjennomsnitt for 15-årsperioder).

Larvik er ikke signifikant forskjellig fra landet som helhet og ligger jevnt med sammenlignbare kommuner, Vestfold og Telemark som helhet.

Folkehelseprofil - Helsetilstand - Hjerte- og karsykdom

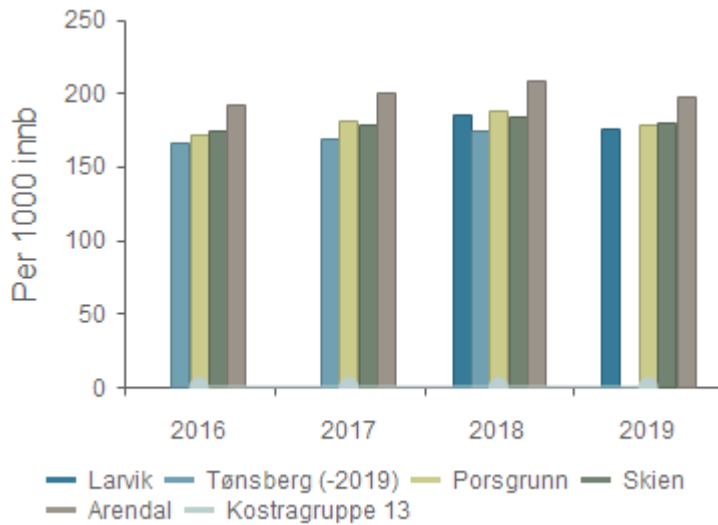

	2016	2017	2018	2019
Larvik			17,4	17,3
Tønsberg (-2019)	16,4	17,3	17,2	
Porsgrunn	16,6	18,4	18,2	18,1
Skien	18,0	18,9	18,3	17,5
Arendal	17,7	18,2	17,8	17,1
Kostragruppe 13				

Indikatoren viser antall unike personer med hjerte- og kar diagnose, per 1000 innbyggere per år, alders- og kjønnsstandardisert. Statistikken viser 3 års glidende gjennomsnitt (dvs. gjennomsnitt for overlappende 3-årsperioder). Følgende grupper av hoveddiagnoser er presentert: Hjerte- og karsykdommer, Hjerteinfarkt og Hjerneslag.

Larvik har holdt seg stabilt det siste året. Larvik er ikke signifikant forskjellig fra landet som helhet og ligger forholdsvis jevnt med sammenlignbare kommuner.

Folkehelseprofil - Helsetilstand - Psykiske sympt./lidelser

	2016	2017	2018	2019
Larvik			184,8	176,0
Tønsberg (-2019)	166,7	169,4	175,0	
Porsgrunn	172,2	181,1	188,0	179,0
Skien	173,9	177,8	183,7	180,0
Arendal	191,9	200,2	208,4	198,0
Kostragruppe 13				

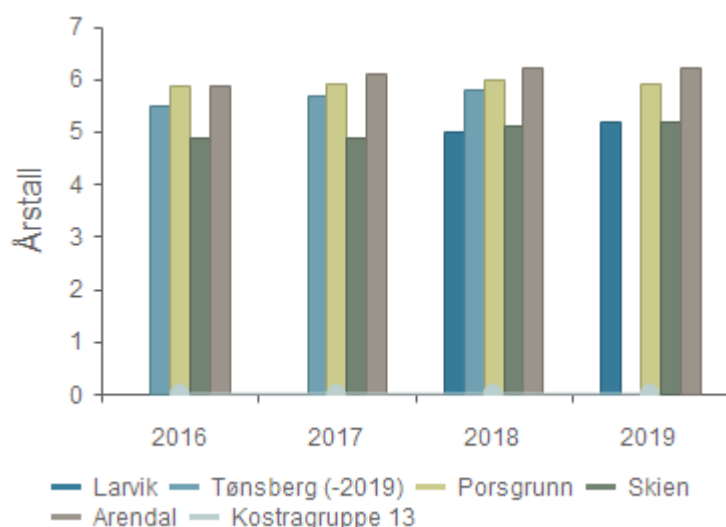
Indikatoren viser antall unike personer i kontakt med fastlege eller legevakt per 1000 innbyggere per år med psykiske symptomer/lidelser. Alle kontakttyper er inkludert. Dersom en person har vært i kontakt med fastlege eller legevakt flere ganger i løpet av kalenderåret med samme sykdom/lidelse, telles vedkommende kun én gang. Statistikken viser 3 års gjennomsnitt (dvs. gjennomsnitt for 3-årsperioder).

Psykiske symptomer og lidelser omfatter :

- Psykiske symptomer
- Angst og depresjon, symptomer
- Psykiske lidelser
- Affektive og depressive lidelser
- Angstlidelser

Larvik har hatt en nedgang når det gjelder psykiske symptomer/lidelser fra 2018 til 2019 og ligger nå marginalt lavere enn sammenlignings kommunene.

Folkehelseprofil - Helsetilstand - Utdanningsforskjell i forventet levealder

	2016	2017	2018	2019
Larvik			5,00	5,20
Tønsberg (-2019)	5,49	5,70	5,80	
Porsgrunn	5,87	5,90	6,00	5,90
Skien	4,89	4,90	5,10	5,20
Arendal	5,87	6,10	6,20	6,20
Kostragruppe 13				

Indikatoren viser antall år forskjell i forventet levealder mellom den delen av befolkningen som har videregående eller høyere utdanning og den delen av befolkningen som har grunnskole som høyeste utdanningsnivå. Forventet levealder i gruppene er beregnet ved hjelp av dødelighetstabell. Statistikken viser 15 års gjennomsnitt (dvs. gjennomsnitt for 15-årsperioder).

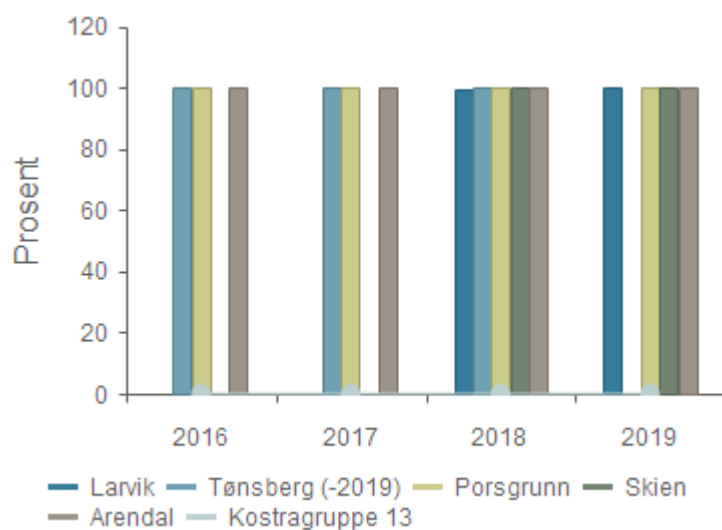
Følgende utdanningsnivåer er sammenlignet:

- Grunnskole (alle som har fullført grunnskoleutdanning som høyeste utdanning)

- Videregående eller høyere utdanning - alle som har fullført videregående eller høyere utdanning, altså fullført utdanning utover grunnskolen, standardisert for størrelsesforskjeller mellom de to gruppene.

Larvik er ligger likt som Skien men vesentlig lavere enn Porsgrunn og Arendal.

Folkehelseprofil - Miljø, skader og ulykker - God drikkevannsforsyning

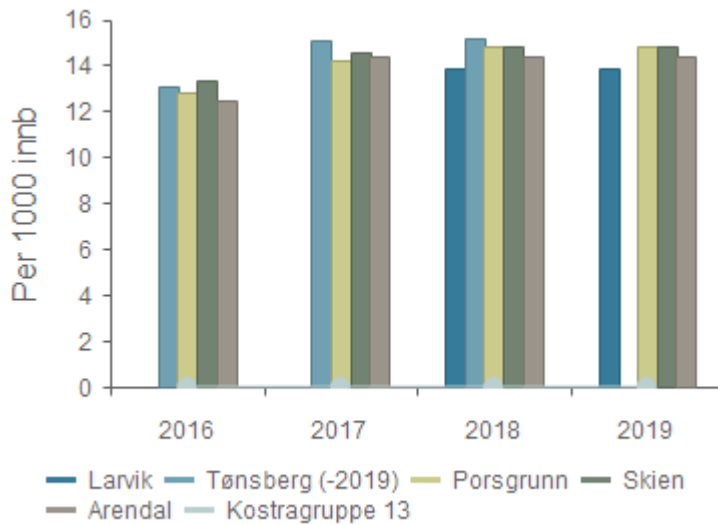

	2016	2017	2018	2019
Larvik			99,7	100,0
Tønsberg (-2019)	100,0	100,0	100,0	
Porsgrunn	100,0	100,0	100,0	100,0
Skien	0,0	0,0	100,0	100,0
Arendal	100,0	100,0	100,0	100,0
Kostragruppe 13				

Indikatoren viser andelen personer tilknyttet vannverk (vannforsyningssystem) med ulik kvalitet på drikkevannsforsyningen med hensyn til E. coli og leveringsstabilitet (ikke-planlagte avbrudd i vannforsyningen) i prosent av befolkningen tilknyttet vannverk som forsyner minst 50 personer. Tallene er årlige og omfatter både private og kommunale vannverk.

Larvik ligger likt med sammenliknbare kommuner i oversikten, som alle har 100%.

Folkehelseprofil - Miljø, skader og ulykker - Skader, behandlet i sykehus

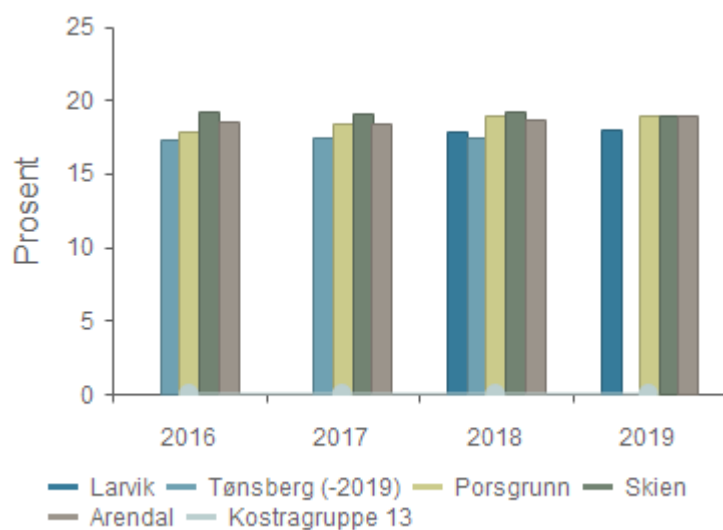

	2016	2017	2018	2019
Larvik			13,9	13,9
Tønsberg (-2019)	13,1	15,1	15,2	
Porsgrunn	12,8	14,2	14,8	14,8
Skien	13,3	14,6	14,8	14,8
Arendal	12,5	14,4	14,4	14,4
Kostragruppe 13				

Indikatoren viser antall pasienter innlagt (dag- og døgnopphold) i somatiske sykehus per 1000 innbyggere per år. Dersom en person legges inn flere ganger i løpet av kalenderåret med samme sykdom/ lidelse, telles vedkommende kun én gang. Statistikken viser 3 års glidende gjennomsnitt (dvs. gjennomsnitt for overlappende 3-årsperioder).

Tallene for Larvik har vært stabile de siste to årene, og det er litt færre tilfeller enn i de sammenlignbare kommunene.

Folkehelseprofil - Oppvekst og levekår - Barn av enslige forsørgere

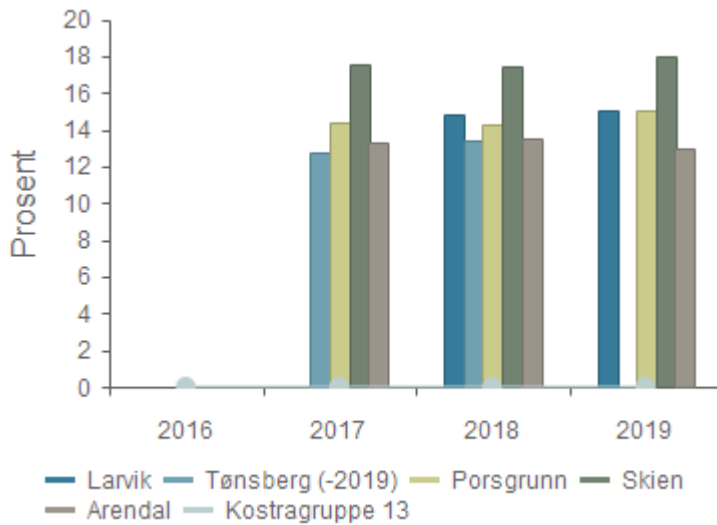

	2016	2017	2018	2019
Larvik			17,8	18,0
Tønsberg (-2019)	17,3	17,5	17,5	
Porsgrunn	17,9	18,4	19,0	19,0
Skien	19,2	19,1	19,2	19,0
Arendal	18,5	18,4	18,6	19,0
Kostragruppe 13				

Indikatoren viser antallet/andelen av barn i alderen 0-17 år med mor eller far som er eneforsørger. Som eneforsørger regnes personer som mottar utvidet barnetrygd (barnetrygd for ett barn mer enn de faktisk har) etter lov om barnetrygd. Dette inkluderer også noen samboere.

I Larvik har dette vært stabilt de siste to årene. Larvik har færre barn av enslige forsørgere enn de sammenlignbare kommunene.

Folkehelseprofil - Oppvekst og levekår - Bor trangt, 0-17år

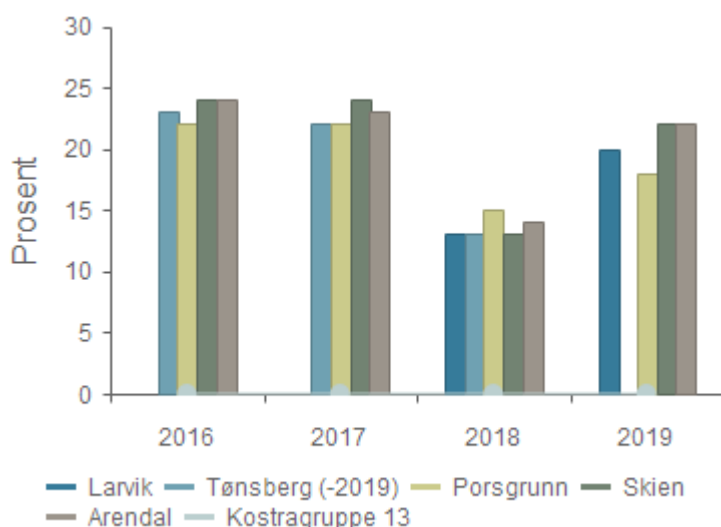

	2016	2017	2018	2019
Larvik			14,8	15,0
Tønsberg (-2019)		12,7	13,4	
Porsgrunn		14,4	14,3	15,0
Skien		17,6	17,4	18,0
Arendal		13,3	13,5	13,0
Kostragruppe 13				

Indikatoren viser andelen som er presentert i prosent av personer i privathusholdninger. Å bo trangt er definert som følgende: 1. Antall rom i boligen er mindre enn antall personer eller én person bor på ett rom, og 2. Antall kvadratmeter (p-areal) er under 25 kvm per person. I tilfeller hvor det mangler opplysninger om antall rom eller p-areal, vil husholdninger regnes som trangbodde dersom en av de to betingelsene er oppfylt.

Larvik ligger på nivå med Porsgrunn, lavere enn Skien men høyere enn Arendal.

Folkehelseprofil - Oppvekst og levekår - Frafall i videregående skole

	2016	2017	2018	2019
Larvik			13,0 %	20,0 %
Tønsberg (-2019)	23,0 %	22,0 %	13,0 %	
Porsgrunn	22,0 %	22,0 %	15,0 %	18,0 %
Skien	24,0 %	24,0 %	13,0 %	22,0 %
Arendal	24,0 %	23,0 %	14,0 %	22,0 %
Kostragruppe 13				

Frafallet inkluderer personer som startet på grunnkurs i videregående opplæring for første gang et gitt år og som har gjennomført VKII eller gått opp til fagprøve, men som ikke har bestått ett eller flere fag og derfor ikke har oppnådd studie- eller yrkeskompetanse etter 5 år, samt elever som startet opp dette året, men som sluttet underveis. Andelen blir beregnet ut fra prosent av alle som startet grunnkurs i videregående opplæring det året. Personer som etter 5 år fortsatt er i videregående skole, regnes ikke som frafalt. Det er tatt utgangspunkt i personens bostedskommune det året han eller hun startet på grunnkurs i videregående opplæring. Statistikken viser 3 års glidende gjennomsnitt.

Frafallet fra videregående skole viser en kraftig endring fra 2017 til 2018 og fra 2018 til 2019 for alle kommunene i sammenligningen. SSB er kontaktet for å få en forklaring på den kraftige endringen. Analysen vil bli oppdatert når avklaring foreligger.

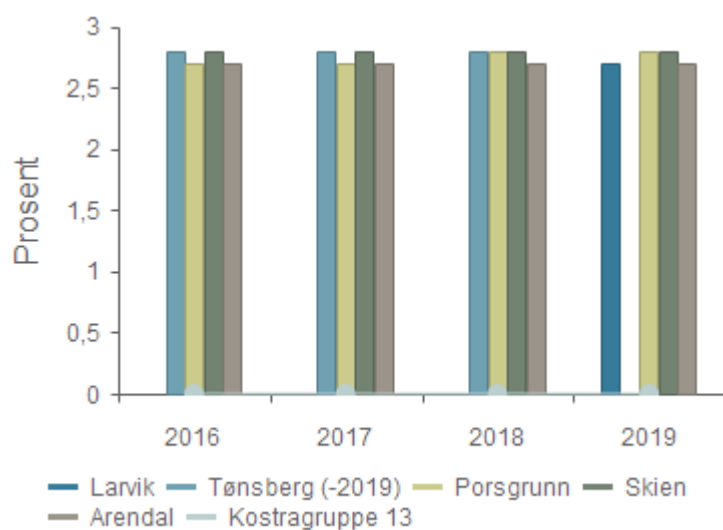
Frafall i videregående skole (B, inndeling per 1.1.2020) – andel (prosent), standardisert

▼ Endre utvalg av...

Geografi Foreldrenes utdanningsnivå År Måltall

År		2010-2012	2011-2013	2012-2014	2013-2015	2014-2016	2015-2017	2016-2018
Geografi	Foreldrenes utdanningsnivå							
	totalt	25	24	24	23	22	21	20
Hele landet	grunnskole	48	47	45	44	43	41	39
	videregående	28	27	27	26	24	23	22
	universitet/høgskole	15	15	15	14	13	13	12
Vestfold og Telemark	totalt	26	26	25	24	23	21	20
	grunnskole	49	49	48	45	43	41	39
	videregående	30	28	28	27	26	24	23
	universitet/høgskole	15	15	15	14	14	13	12
Larvik	totalt	28	27	27	24	23	21	20
	grunnskole	52	50	45	40	38	36	34
	videregående	30	29	30	27	26	23	23
	universitet/høgskole	17	17	18	16	14	13	13

Folkehelseprofil - Oppvekst og levekår - Inntektsulikhet, P90/P10

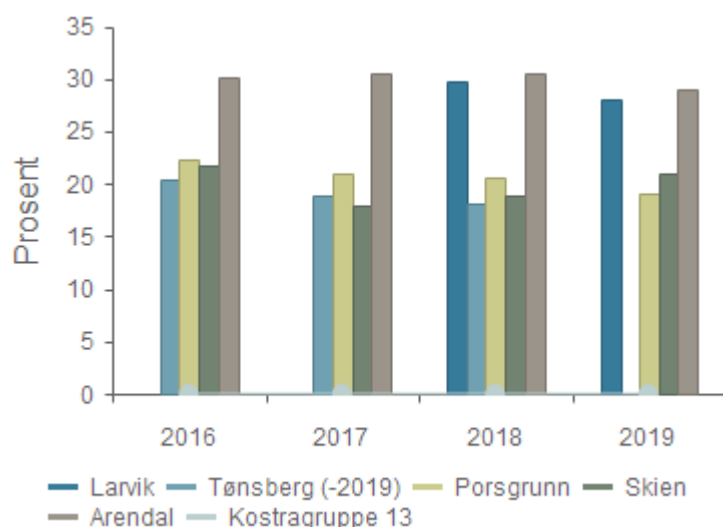

	2016	2017	2018	2019
Larvik				2,7
Tønsberg (-2019)	2,8	2,8	2,8	
Porsgrunn	2,7	2,7	2,8	2,8
Skien	2,8	2,8	2,8	2,8
Arendal	2,7	2,7	2,7	2,7
Kostragruppe 13				

Indikatoren viser inntekten til den som har den 90 % høyeste inntekten i befolkningen sammenlignet med den som har den 10 % laveste inntekten. Sagt på en annen måte: Om man sorterer 100 personer stigende etter inntekt, er P90/P10 forholdet mellom inntektene til person nummer 90 (den tiende høyeste) og person nummer 10 (den tiende laveste).

Inntektsulikheten i Larvik ligger jevnt med sammenligningskommunene.

Folkehelseprofil - Oppvekst og levekår - Laveste mestringsnivå i lesing, 5. kl.

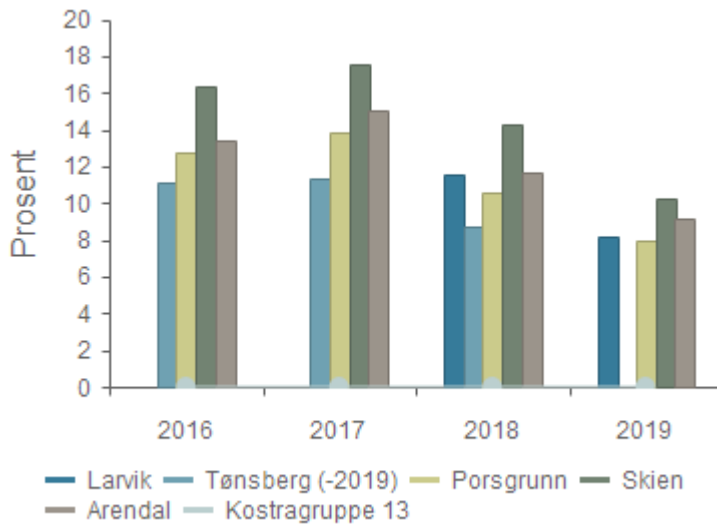

	2016	2017	2018	2019
Larvik			29,7	28,0
Tønsberg (-2019)	20,5	18,9	18,1	
Porsgrunn	22,4	20,9	20,6	19,0
Skien	21,8	18,0	18,9	21,0
Arendal	30,2	30,5	30,5	29,0
Kostragruppe 13				

Indikatoren viser andel 5. klassinger på mestringsnivå 1 i lesing, i prosent av alle 5. klassinger som tok nasjonale prøver. Kommunens tall omfatter elever som er bosatt i kommunen. Statistikken viser 3-års glidende gjennomsnitt (dvs. gjennomsnitt for overlappende 3-årsperioder). 5.klassinger har tre mestringsnivåer der mestringsnivå 1 er lavest.

Larvik har en høyere andel som er på det laveste mestringsnivået enn fylket og landet for øvrig i følge folkehelseprofilen, men det har vært en reduksjon de seneste årene. Det betyr at flere elever har kommet på et høyere mestringsnivå i lesing enn tidligere. Larvik ligger fortsatt signifikant dårligere enn landet som helhet, men har hatt en positiv utvikling de seneste årene.

Folkehelseprofil - Oppvekst og levekår - Lavinntekt (husholdninger)

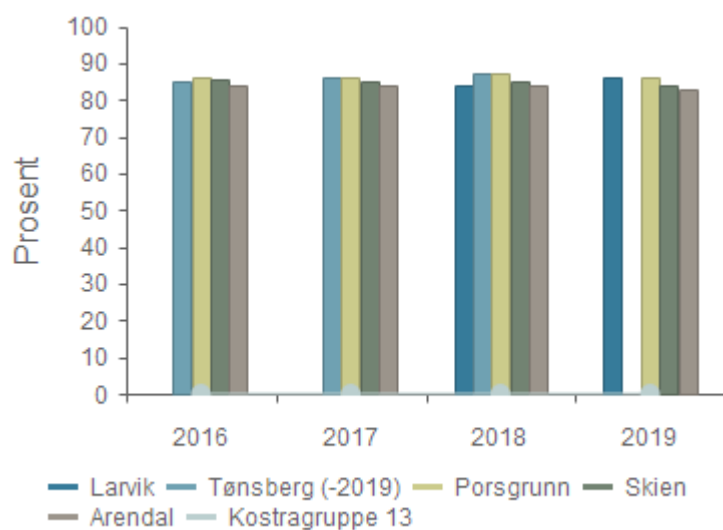

	2016	2017	2018	2019
Larvik			11,6	8,2
Tønsberg (-2019)	11,1	11,3	8,7	
Porsgrunn	12,8	13,8	10,6	8,0
Skien	16,4	17,6	14,3	10,2
Arendal	13,4	15,0	11,7	9,2
Kostragruppe 13				

Indikatoren viser personer i husholdninger med inntekt under 60 % av nasjonal medianinntekt, beregnet etter EU-skala. Husholdninger med en brutto finanskapital på 1 G (gjennomsnittlig grunnbeløp i året) eller mer regnes her ikke som lavinntektshusholdninger.

Larvik hadde i 2019 en høyere andel enn Porsgrunn, men lavere enn Arendal og Skien.

Folkehelseprofil - Oppvekst og levekår - Trives på skolen, 10. klasse

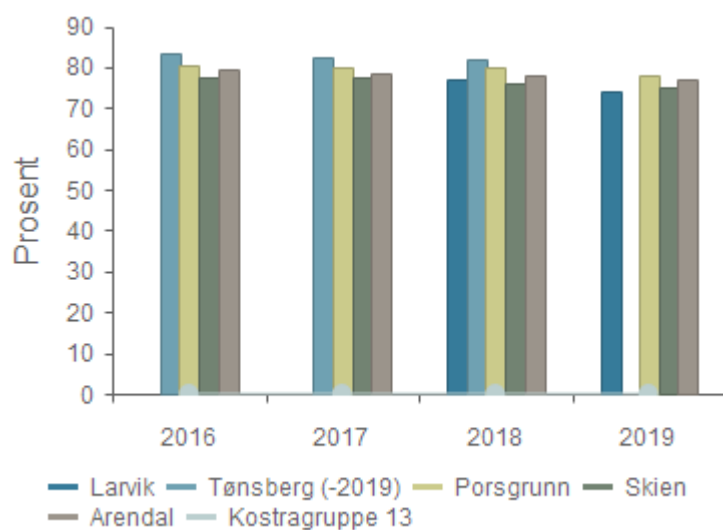
	2016	2017	2018	2019
Larvik			84,0	86,0
Tønsberg (-2019)	85,1	86,0	87,0	
Porsgrunn	86,0	86,0	87,0	86,0
Skien	85,4	85,0	85,0	84,0
Arendal	84,0	84,0	84,0	83,0
Kostragruppe 13				

Indikatoren viser andel elever i 10.klasse som trives godt på skolen i prosent av alle som svarte på undersøkelsen. Kommunens tall omfatter elever som går på skole i kommunen. Statistikken viser 5 års glidende gjennomsnitt (dvs. gjennomsnitt for overlappende 5-årsperioder).

Andelen omfatter de som har svart at de trives godt eller svært godt på spørsmålet "Trives du på skolen?".

Larvik har hatt en positiv utvikling i forhold til trivsel blant elevene i 10.klasse. Larvik ligger i 2019 på nivå med Skien, men høyere enn Skien og Arendal.

Folkehelseprofil - Oppvekst og levekår - Vgs eller høyere utdanning, 30-39år

	2016	2017	2018	2019
Larvik			77,0	74,0
Tønsberg (-2019)	83,3	82,3	82,0	
Porsgrunn	80,5	79,9	80,0	78,0
Skien	77,3	77,5	76,0	75,0
Arendal	79,3	78,4	78,0	77,0
Kostragruppe 13				

Indikatoren viser andel personer med videregående eller høyere om høyeste fullførte utdanning i prosent av alle med oppgitt utdanningsnivå.

Larvik har hatt en negativ utvikling i forhold til utdanningsnivå og ligger lavere enn sammenligningskommunene.